

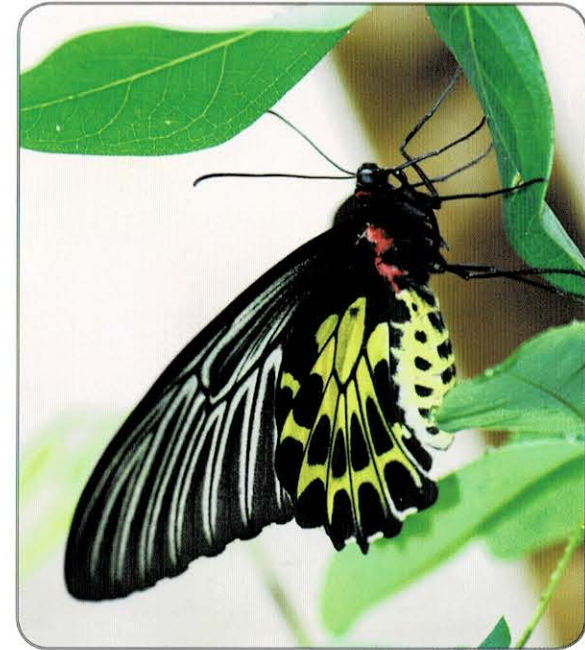

คู่มือการเพาะเลี้ยงผีเสื้อ

สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

คู่มือการเพาะเลี้ยงผีเสื้อ

นพชนม์ ทับทิม
วีรศักดิ์ ทิชัย

สันติ กิตติบรรพชา
ลำไย อิทธิจันทร์

สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

คู่มือการเพาะเลี้ยงผีเสื้อ

ISBN 978-616-316-261-8

พิมพ์ สิงหาคม 2558 จำนวน 1,000 เล่ม
สิงหาคม 2559 จำนวน 2,000 เล่ม
สงวนลิขสิทธิ์ สำหรับเผยแพร่ ห้ามจำหน่าย

ที่ปรึกษา ณรงค์ มหรรณพ
ผู้อำนวยการสำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช

บรรณาธิการ มนัส รวดเร็ว
ผู้อำนวยการส่วนความหลากหลายทางชีวภาพ

ผู้จัดทำ นพชนม์ ทับทิม สันติ กิตติบรรพชา
วีรศักดิ์ ทิชัย ลำไย อธิธิจันทร์

ภาพและข้อมูล วรวิทย์ วรคุตตานนท์ ทิศศพร เนตรแสงศรี
สุวิทย์ สังข์แก้ว สุทัศน์ วียานันท์
สินธุยศ จันทรสาขา ประพันธ์ สุนทรวงศ์
ดวงพร เอี่ยมสำอางค์ วรภพ สังขจิตต์

จัดพิมพ์โดย ส่วนความหลากหลายทางชีวภาพ
สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
61 ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทร. 025610777 ต่อ 1417

ปก ผีเสื้อและตัวหนอนของผีเสื้อหนอนจำปีธรรมดา
พื้นปก เกล็ดปีกของปีกคู่หลังของผีเสื้อมวงใบไม้
ปกใน ผีเสื้ออุททองธรรมดา

คำนำ

หนังสือคู่มือการเพาะเลี้ยงผีเสื้อเล่มนี้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้จัดพิมพ์ขึ้นเป็นครั้งที่ 2 หลังจากได้มีการจัดพิมพ์ครั้งแรกเมื่อ ปี พ.ศ. 2558 ทั้งนี้เนื่องจากหนังสือที่จัดพิมพ์ในครั้งแรกมีผู้ให้ความสนใจมาก ทั้งรูปแบบหนังสือ เนื้อหา และการใช้ประโยชน์ โดยเฉพาะการศึกษา เรื่องการเพาะเลี้ยงสามารถใช้ในการอ้างอิงทางวิชาการ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาแล้วเห็นว่า ควรนำมาพิมพ์เผยแพร่ และได้ มอบหมายให้ผู้เขียนเพิ่มเติมเนื้อหาให้ครบถ้วนสมบูรณ์มากขึ้น เนื่องจาก ในปัจจุบันธุรกิจการค้าขายผีเสื้อมีการขยายตัวมาก ทั้งในแบบเป็นซากและ แบบมีชีวิต มีตลาดทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ โดยเฉพาะผีเสื้อที่มี ลักษณะสวยงามจะมีราคาสูง ส่งผลให้ผีเสื้อจากป่าธรรมชาติถูกลักลอบจับ เพิ่มขึ้น รวมทั้งภัยคุกคาม จากการประกอบกิจกรรมของมนุษย์ เช่น การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช การบุกรุกทำลายป่า และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ล้วนส่งผลต่อชนิดพันธุ์ผีเสื้อในธรรมชาติไม่มากนักน้อย

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยสำนักวิจัยการอนุรักษ์ ป่าไม้และพันธุ์พืช ในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบงานวิจัยด้านป่าไม้ ได้ตระหนัก ถึงความสำคัญของผีเสื้อ จึงมอบหมายให้ศูนย์วิจัยกัญญาวิทยาป่าไม้ ได้ศึกษา วิจัยทางชีววิทยา การกระจายพันธุ์ และที่สำคัญคือวิธีการเพาะขยายพันธุ์ เพื่อสร้างองค์ความรู้ เผยแพร่แก่ผู้สนใจ สามารถนำมาต่อยอดสร้างงาน สร้างอาชีพ ซึ่งจะประโยชน์ทั้งในด้านการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้อ่านจะได้นำไปใช้ประโยชน์และได้ร่วมกันอนุรักษ์ ผีเสื้อไว้เพื่อประโยชน์แห่งความสมดุลของระบบนิเวศนี้อย่างยั่งยืนต่อไป

ณรงค์ มหรรณพ

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช

สิงหาคม 2559

เกริ่นนำ

ศูนย์วิจัยกีฏวิทยาป่าไม้ มีทั้งหมด 3 ศูนย์ ใน 3 ภูมิภาค ของประเทศไทย คือ ภาคเหนือ จังหวัดลำปาง ภาคตะวันออก เชียงใหม่ จังหวัดขอนแก่น และ ภาคตะวันออก จังหวัดจันทบุรี มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแมลงป่าไม้ ทั้งทางด้านนิเวศวิทยา และความหลากหลายทางชีวภาพ

ในหลายปีที่ผ่านมา ศูนย์วิจัย ฯ ทั้งสามแห่งได้เล็งเห็นความสำคัญของผีเสื้อกลางวันหลายชนิดที่ถูกกลืนกลบจับจากในธรรมชาติ จนบางชนิดมีความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ จึงได้ทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลของผีเสื้อเกี่ยวกับวงจรชีวิต พืชอาหารของตัวหนอน อาหารของตัวเต็มวัย อัตราการรอดตาย ซึ่งสามารถรวบรวมข้อมูลของผีเสื้อที่เพาะเลี้ยงโดยศูนย์วิจัยกีฏวิทยาป่าไม้ทั้ง 3 ศูนย์ฯ ได้ทั้งสิ้น 102 ชนิด แยกเป็นวงศ์ผีเสื้อหางติ่ง 12 ชนิด วงศ์ผีเสื้อขาว-เหลือง 17 ชนิด วงศ์ผีเสื้อขาหน้าฟู 44 ชนิด และวงศ์ผีเสื้อสีน้ำเงิน 18 ชนิด รวมทั้งผีเสื้อในวงศ์ผีเสื้อบินเร็ว 11 ชนิด แม้ว่าการรวบรวมการเพาะเลี้ยงผีเสื้อครั้งนี้อาจจะไม่สมบูรณ์ที่สุด แต่ก็ถือเป็นข้อมูลที่เพียงพอสำหรับผู้ที่มีความสนใจต้องการเพาะเลี้ยงได้ทราบถึงชนิดพันธุ์ของพืชอาหารที่มีความจำเป็นของผีเสื้อในระยะตัวหนอน การเตรียมความพร้อมในการเพาะเลี้ยงแบบครบวงจร ตั้งแต่ระยะไข่ ตัวหนอน ดักแด้ และเจริญเติบโตสู่ระยะตัวเต็มวัยพร้อมสำหรับการผสมพันธุ์ โดยคณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ข้อมูลผีเสื้อเหล่านี้จะมีส่วนในการส่งเสริมปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ช่วยลดปริมาณการลักลอบจับแมลงจากธรรมชาติ และเป็นแนวทางพัฒนาไปสู่อาชีพการค้าขายผีเสื้อ

คณะผู้จัดทำ

สิงหาคม 2558

ผีเสื้อลงตอมโปงธรรมชาติ ที่ศูนย์วิจัยกีฏวิทยาป่าไม้ที่ 2 (ขอนแก่น)

สารบัญ

บทนำ	1
ความรู้ทั่วไปเรื่องผีเสื้อ	1
วงจรชีวิตของผีเสื้อ	4
ลักษณะทั่วไป	4
การเพาะเลี้ยง	8
การใช้ประโยชน์	18
การใช้คู่มือ	20
ลักษณะประจำวงศ์	22
วงศ์ผีเสื้อหางติ่ง	24
วงศ์ผีเสื้อขาว-เหลือง	48
วงศ์ผีเสื้อขาหน้าฟู	82
วงศ์ผีเสื้อสีน้ำเงิน (ผีเสื้อมรกต)	170
วงศ์ผีเสื้อบินเร็ว	206
บรรณานุกรม	228
ดัชนีชื่อสามัญผีเสื้อ	229
ดัชนีชื่อพืชอาหารของตัวหนอน	231

บทนำ

ความรู้ทั่วไปเรื่องผีเสื้อ

ผีเสื้อ เป็นแมลงในอันดับ Lepidoptera แบ่งเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ประกอบด้วย ผีเสื้อกลางวัน (True butterflies) ผีเสื้อบินเร็ว (Skippers) และผีเสื้อกลางคืน (Moths) โดยผีเสื้อกลางวัน (Butterflies) ในกลุ่ม True butterflies อยู่ในซูเปอร์แฟมิลี Papilionidea โดยสามารถแบ่งตามลักษณะอนุกรมวิธานได้ 4 วงศ์ คือ วงศ์ผีเสื้อหางติ่ง (Papilionidae, The Swallowtail) วงศ์ผีเสื้อหนอนกะหล่ำ หรือวงศ์ผีเสื้อขาว-เหลือง (Pieridae, The White and Yellow) วงศ์ผีเสื้อมรกต หรือวงศ์ผีเสื้อสีน้ำเงิน (Lycaenidae, The Blue) และวงศ์ผีเสื้อขาหน้าฟู (Nymphalidae, The Brush-footed Butterflies) อย่างไรก็ตาม ใน ซูเปอร์แฟมิลี Hesperioidea คือ กลุ่มผีเสื้อบินเร็ว บางครั้งก็ถูกจัดให้เป็นส่วนหนึ่งของผีเสื้อกลางวันด้วยแม้ว่าจะมีบางลักษณะเหมือนกลุ่มผีเสื้อกลางคืนก็ตาม ผีเสื้อกลางวันจะมีพฤติกรรมส่วนใหญ่ในเวลากลางวัน เช่น การหาอาหาร การจับคู่ผสมพันธุ์ สามารถพบเห็นได้ทั่วไป เช่น ในแปลงไม้ดอก ริมน้ำตก โปงดิน ฯลฯ ผีเสื้อกลางวันส่วนใหญ่จะมีสีสันสวยงามเด่นสะดุดตา ความสวยงามของผีเสื้อถูกนำไปเปรียบเทียบให้เห็นภาพ เช่น ผีเสื้อไกเซอร์อิมพีเรียล (*Teinopalpus imperialis*) ที่ปีกมีสีเขียวและสีเหลืองแซมด้วยสีดำ มีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “มรกตผ้าห่มปก” ผีเสื้อหางติ่งปารีส (*Papilio paris*) มีเกล็ดปีกด้านบนเป็นสีเขียวมรกตสะท้อนแสง ปีกคู่หลังมีแถบสีฟ้าอมเขียวขนาดใหญ่ เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “นกยูงแห่งปารีส” หรือผีเสื้อหางติ่งเฮเลน (*Papilio helenus*) โดยชื่อชนิด heleus หรือ Helen คือชื่อของนางเฮเลน ตัวละครเรื่อง อีเลียด (Iliad) ที่มีความงดงาม เป็นต้นเหตุของสงครามระหว่างกรีกกับทรอย เป็นต้น

ปัจจุบันธุรกิจการค้าแมลงมีการขยายตัวและมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ผีเสื้อจึงถูกลักลอบจับในพื้นที่ป่าธรรมชาติเป็นจำนวนมาก ที่ร้ายแรงที่สุดคือ ผีเสื้อสมิงเชียงดาว (*Bhutanitis lidderdalii*) ที่คาดว่าสูญพันธุ์ไปแล้วจากประเทศไทย ผีเสื้อโกเซอร์อิมพีเรียลก็อยู่ในสถานะใกล้สูญพันธุ์ เนื่องจากมีการจ้างชาวเขานดอยจับผีเสื้อแล้วรับซื้อในราคาสูงบนเว็บไซต์มีการซื้อขายผีเสื้อหลายชนิด เช่น ซากของผีเสื้อหางติ่ง-ปารีสใส่กรอบราคา 29 เหรียญดอลลาร์สหรัฐ ผีเสื้องูทองธรรมดา (*Troides aeacus*) และผีเสื้อหางตุ้มจุดชมพู (*Pachliopta aristolochiae*) ราคา 18 เหรียญ เป็นต้น การใส่กรอบวางขายในร้านขายของที่ระลึกก็พบได้ทั่วไป เช่น ตลาดนัดสวนจตุจักร ดอยสุเทพ ตลาดไนท์บาร์ชา จังหวัดเชียงใหม่ ฯลฯ

การได้มาของผีเสื้อสวยงามเหล่านี้ ซากของผีเสื้อต้องมีความสมบูรณ์ เป็นผีเสื้อที่เพิ่งออกจากดักแต่ มีสีส้ม สดใส สวยงาม เพราะเกล็ดสียังไม่ถูกแสงแดดมาก การจับผีเสื้อเช่นนี้จึงเป็นการตัดโอกาสในการผสมพันธุ์โดยสิ้นเชิง นอกจากสาเหตุที่กล่าวมาแล้ว ในปัจจุบัน

แมลงที่กำลังถูกคุกคามจากทางด้านอื่นด้วยเช่น การใช้สารเคมีเพื่อกำจัดศัตรูพืช การบุกรุกทำลายป่า การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้แหล่งที่อยู่อาศัยที่มีความเหมาะสมในการขยายพันธุ์ตามธรรมชาติถูกทำลายลงไป ภาครัฐได้เล็งเห็นปัญหาการค้าขายแมลงสวยงามในประเทศไทย จึงได้ออกพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ให้ไว้ในวันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535 และแก้ไขตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2546) ให้แมลงเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองทั้งหมด 20 ชนิด นอกจากนี้ มีแมลงอีกหลายชนิดที่มีแนวโน้มเสี่ยงต่อการเข้าสู่สถานะใกล้สูญพันธุ์ เนื่องจากการซื้อขายเป็นจำนวนมาก จึงกำหนดบัญชีแมลงที่ห้ามนำเข้าหรือส่งออก เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ซึ่งผีเสื้อกลางวันประกาศรวมไว้มากกว่า 60 ชนิด

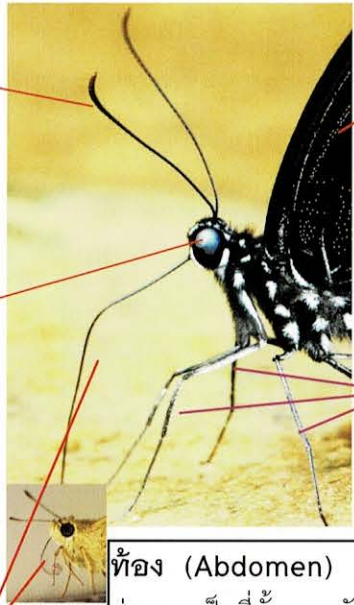
การดำเนินงานด้านการอนุรักษ์แมลงสวยงาม นอกจากการหามาตรการในการควบคุมการจับแมลงในพื้นที่อนุรักษ์แล้ว การศึกษาหาความรู้ การวิจัยด้านการเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์ ควรทำควบคู่กันไปกับการใช้กฎหมาย และนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ จะเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่เป็นการป้องกันการลักลอบจับ เป็นการเพิ่มปริมาณสร้างสถานะสมดุลในธรรมชาติ ส่งผลให้เกิดการอนุรักษ์แบบยั่งยืนได้

ผีเสื้อเป็นแมลงในอันดับ Lepidoptera ซึ่งมาจากคำ 2 คำ คือ lepid หมายถึง เกล็ด (scale) และ pteron หมายถึง ปีก (wing) ดังนั้นผีเสื้อจึงหมายถึง แมลงที่มีปีกที่ปกคลุมด้วยเกล็ด

เกล็ดปีก ผีเสื้อจะแบ่งได้เป็น 2 ชนิด คือ (1) เกล็ดที่มีสี จะแสดงออกเป็นสี เช่น สีแดง ดำ ชมพู และ (2) เกล็ดไม่มีสีแต่จะสะท้อนแสง ให้สีเงิน หรือม่วง หรือเขียว

ลักษณะทั่วไป

หัว (Head)		อก (Thorax)
หนวด ในผีเสื้อกลางวัน มีลักษณะเฉพาะคือ โคนเล็ก ปลายใหญ่ รูปร่างคล้ายกระบอง		ปีก ผีเสื้อมี 2 คู่ ตั้งอยู่ที่อกปล้องที่ 2 และ 3 เป็นแผ่นเยื่อบางๆ พยุงอยู่ได้ด้วยเส้นปีก
ตา ผีเสื้อที่เห็นเป็นตารวม (Compound eyes) ซึ่งประกอบด้วยเลนส์เล็กๆมากมาย สามารถมองเห็นภาพเคลื่อนไหวได้ดี		ขา ผีเสื้อมี 3 คู่ ตั้งอยู่ที่อกปล้องละ 1 คู่ ซึ่งจะใช้ในการเดิน
ปาก ผีเสื้อมีปากเป็นหลอดยาว ใช้ดูดของเหลว เมื่อไม่ใช้จะถูกเก็บม้วนเป็นวงกลมคล้ายลานนาฬิกา ไว้ใต้ส่วนหัว แต่มีผีเสื้อบางชนิดไม่มีส่วนปาก ซึ่งพบในผีเสื้อกลางคืนบางชนิดเท่านั้น ได้แก่ ผีเสื้อหนอนกระถัน หรือผีเสื้อยักษ์ (<i>Attacus atlas</i>) และผีเสื้อหางยาว (<i>Actias sp.</i>) เป็นต้น		ท้อง (Abdomen) เป็นส่วนที่อยู่ถัดจากส่วนอก เป็นที่ตั้งของอวัยวะสืบพันธุ์

วงจรชีวิตของผีเสื้อ

ผีเสื้อเป็นแมลงที่มีการเจริญเติบโตแบบสมบูรณ์ (Complete metamorphosis) คือในแต่ละระยะของการเจริญเติบโต จากไข่ฟักเป็นตัวหนอนลอกคราบเข้าดักแด้และออกเป็นตัวเต็มวัย จะมีรูปร่างสีสรรที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดระยะเวลาการเจริญเติบโต ประกอบด้วย

ผีเสื้อ (ตัวเต็มวัย) ผีเสื้อทุกชนิดและทุกตัวจะต้องผ่านระยะต่างๆ ของการเจริญเติบโตที่เรียกว่า “วงจรชีวิต” คือจากไข่เป็นตัวหนอนลอกคราบเพื่อเข้าดักแด้และออกเป็นตัวเต็มวัย (ผีเสื้อ) ซึ่งเป็นระยะสุดท้ายของผีเสื้อจะมีหน้าที่หลักคือการผสมพันธุ์และวางไข่ ซึ่งในระยะผีเสื้อนี้จะมีอายุขัยโดยเฉลี่ยประมาณ 3-30 วัน ผีเสื้อมีปากแบบหลอดดูดอาหารของผีเสื้อจึงเป็นของเหลว เช่น น้ำหวานจากดอกไม้ ผลไม้ มูลสัตว์ หรือน้ำเกลือแร่บริเวณริมลำธาร ผีเสื้อแต่ละชนิดจะมีสีสรรลวดลายที่แตกต่างกัน บางชนิดเพศผู้และเพศเมียมีสีสรรลวดลายที่ต่างกันอย่างชัดเจน เช่น ผีเสื้อตาลหางแหลม หรือผีเสื้ออาร์ชดึก เป็นต้น แต่ก็มีบางกลุ่มที่มีสีสรรลวดลายที่ใกล้เคียงกัน แต่ผีเสื้อต่างชนิดกันหรือต่างสกุลกันจะไม่ผสมพันธุ์กัน

ไข่ ผีเสื้อกลางวันและผีเสื้อบินเร็วจะวางไข่เป็นฟองเดี่ยว รูปร่างกลมหรือรูปรี อาจมีลวดลายหรือไม่ก็ได้ แต่มีขนาดเล็กมากตั้งแต่ 1-5 มม. โดยวางไว้บนใบของพืชอาหารที่เป็นของตัวหนอนหรือบริเวณใกล้เคียง ซึ่งลักษณะของไข่อาจบอกได้ถึงกลุ่มของผีเสื้อ ในระดับวงศ์ เช่น วงศ์ผีเสื้อหางติ่งจะเป็นทรงกลมอาจมีลวดลายหรือไม่ก็ได้ (5) วงศ์ผีเสื้อขาว-เหลืองจะมีรูปทรงรีหรือรูปกระสวย (9) และวงศ์ผีเสื้อขาหน้าพู่จะมีความหลากหลายกว่าแต่มักเป็นทรงกลมและมีลวดลายหรือมีขนหรือหนามอ่อนๆ (1, 2 และ 6) ไข่ของวงศ์ผีเสื้อสีน้ำเงินมีรูปทรงกลมผิวขรุขระ (3 และ 8)

ส่วนผีเสื้อบินเร็ว จะมีรูปร่างเป็นทรงกลมตรงกลางมีตุ่มนูนเล็ก ๆ อาจมีลวดลายหรือไม่ก็ได้ (4 และ 7) ซึ่งไข่จะใช้เวลาเฉลี่ยประมาณ 3-7 วัน ในการฟักเป็นตัวหนอนทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิดพันธุ์และช่วงเวลา

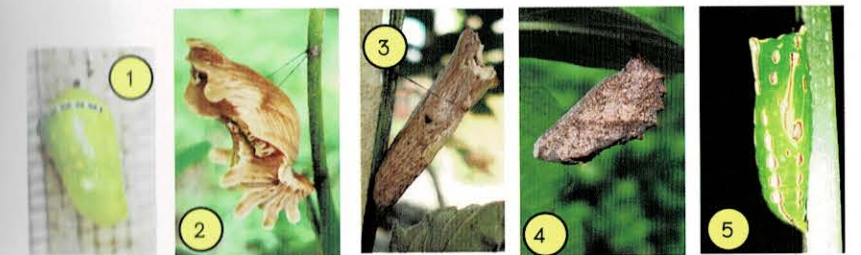

ตัวหนอน ของผีเสื้อในอันดับ Lepidoptera ทุกกลุ่มและเกือบทุกชนิดจะต้องมีขาจริง 3 คู่ ที่ส่วนอก ส่วนท้องจะมีขาเทียมอีก 2-5 คู่ ตัวหนอนมีรูปร่างทรงกระบอก ส่วนหัวที่มีปากแบบกัดเคี้ยว ตัวหนอนของผีเสื้อกลางวันมีวิธีป้องกันตัวเอง โดยทำตัวกลมกลืนกับใบไม้ (11) บางชนิดมีหนามหรือขนยาวให้ดูน่ากลัวในวงศ์ผีเสื้อขาหน้าปู (2, 3 และ 7) และวงศ์ผีเสื้อหางติ่ง (4, 5 และ 8) บางชนิดมีสีลึกลับฉูดฉาด (7, 8 และ 10) แสดงถึงพิษที่สะสมอยู่ในตัว อันเนื่องจากอาหารที่ตัวหนอนกินเข้าไป และมีตัวหนอนบางชนิดในวงศ์ผีเสื้อสีน้ำเงินอาศัยอยู่ร่วมกับมด (1 และ 9) โดยอาศัยมดช่วยป้องกันศัตรูและมดจะอาศัยสิ่งขับถ่ายของตัวหนอนเป็นการตอบแทน

ตัวหนอนผีเสื้อกลางวันเกือบทั้งหมดกินใบไม้เป็นอาหาร ยกเว้นบางชนิดในวงศ์ผีเสื้อสีน้ำเงินที่กินแมลงอื่นเป็นอาหาร เช่น เพลี้ยหรือปลวก ตัวหนอนจะกินอาหารแบบเปิดเผย ไม่มีการนำใบพืชอาหารมาห่อหุ้มตัว ยกเว้นตัวหนอนบางชนิดของผีเสื้อขาหน้าปู (3) และผีเสื้อบินเร็ว (6) ซึ่งส่วนใหญ่กินใบปาล์ม มะพร้าวและกล้วย โดยจะม้วนใบและตัวหนอนอาศัยกินอาหารอยู่ภายใน ตัวหนอนผีเสื้อจะกินจากขอบใบและคงเหลือส่วนของเส้นใบขนาดใหญ่ จะสังเกตว่าใบไม้ที่หนอนผีเสื้อกินจะมีรอยแหวกจากขอบใบและรอยกัดกินจะค่อนข้างเรียบ ในระยะตัวหนอนจะมีการลอกคราบเพื่อขยายขนาดซึ่งจะมี 4-6 ระยะด้วยกัน แต่ส่วนใหญ่จะมี 5 ระยะ โดยในแต่ละระยะของตัวหนอนจะมีสีลึกลับที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา บางชนิดแทบจะไม่เหมือนกันเลย ในระยะตัวหนอนใช้ระยะเวลาในการเจริญเติบโตเฉลี่ยประมาณ 14-30 วัน ขึ้นอยู่กับช่วงฤดูกาลและชนิดของผีเสื้อ

ดักแด้ ในระยะนี้เป็นระยะที่อันตรายที่สุดของผีเสื้อ เนื่องจากเป็นระยะการพักตัวเพื่อการพัฒนาเปลี่ยนผ่านจากตัวหนอนไปเป็นผีเสื้อที่โตเต็ม โดยในระยะนี้ไม่สามารถเคลื่อนที่ได้มักพบห้อยติดกับใบไม้หรือกิ่งไม้ ดักแด้ของผีเสื้อจึงมีรูปร่าง ลึกลับกลมกลืนกับสิ่งแวดล้อม เช่น มีรูปร่างเหมือนกิ่งไม้ในผีเสื้อเชิงลายธรรมชาติ (3) และผีเสื้อหางตุ้มจุดชมพู (2) หรือสีเขียวของผีเสื้อหนอนมะพร้าวลายจุด (5) หรือคล้ายรังแตน (4) หรือ สีลึกลับแวววาว เพื่อแสดงถึง พิษในตัวของผีเสื้อหนอนใบรักธรรมชาติ (1) ซึ่งระยะดักแด้ใช้เวลาเฉลี่ยประมาณ 7-21 วัน

การเพาะเลี้ยงผีเสื้อ

การเพาะเลี้ยงสัตว์ไม่ว่าจะเป็นผีเสื้อหรือสัตว์ชนิดใดก็ตาม ย่อมมีองค์ประกอบรวมหลายประการ เช่น สถานที่ อุปกรณ์ บุคลากร งบประมาณ พ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ ฤดูกาล อุณหภูมิ ความชื้น เป็นต้น ซึ่งบางปัจจัยผู้ปฏิบัติสามารถควบคุมได้ โดยอาศัยวิธีการบริหารจัดการที่ดี แต่มีบางปัจจัยที่อยู่นอกเหนือการควบคุม สามารถใช้ความรู้และประสบการณ์เป็นแนวทางในการแก้ปัญหา องค์ประกอบของการเพาะเลี้ยงผีเสื้อกลางวัน ประกอบด้วย

บุคลากร การเพาะเลี้ยงผีเสื้อ ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญด้านแมลงโดยตรง แต่ต้องมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานของการปลูกพืชและการเลี้ยงสัตว์พอสมควร เพราะองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด คือ ความตั้งใจ ความอดทน รู้จักการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหา หากเป็นผู้ที่เรียนมาในสาขาวิทยาศาสตร์ การบริหาร หรือสาขาใกล้เคียง จะสามารถพัฒนาเทคนิคการเพาะเลี้ยงได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ในเบื้องต้นต้องศึกษาหาความรู้ ทำความเข้าใจเกี่ยวกับนิเวศวิทยาและชีววิทยาของผีเสื้อ รวมทั้งวิธีการปลูกและขยายพันธุ์พืชอาหารของตัวหนอน และตัวเต็มวัย จำนวนของบุคลากรที่ใช้ในการเพาะเลี้ยง อาจจะใช้เพียงคนเดียวก็ได้ แต่ในเชิงพาณิชย์ต้องใช้บุคลากรมากกว่านั้น ควรมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบกัน เช่น การจัดเตรียมอุปกรณ์ การเพาะเลี้ยงตัวหนอน การจัดการพืชอาหาร การจัดการพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ ให้สามารถสืบเปลี่ยนหรือทำหน้าที่ทดแทนกันได้ เพื่อความคล่องตัวในการทำงาน

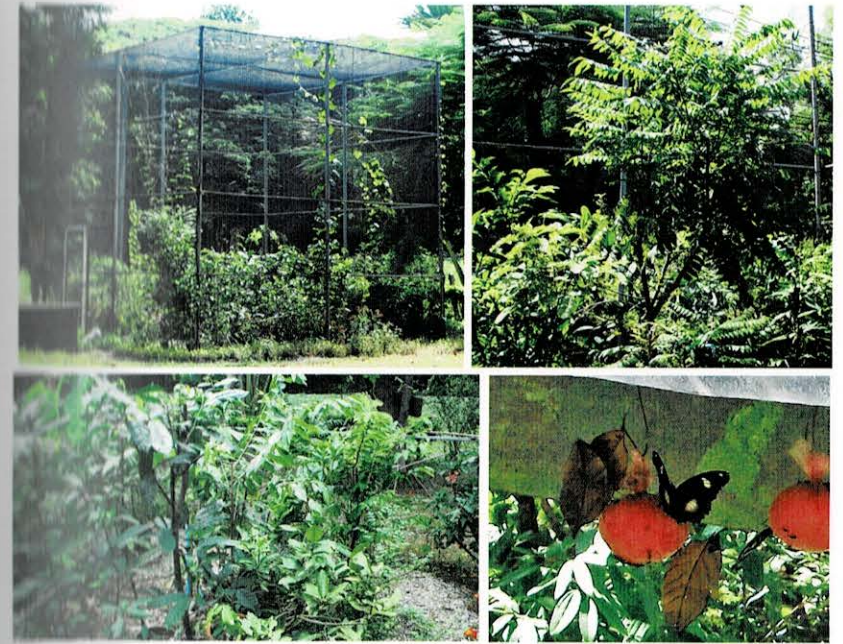
โรงเรือนหรือโรงเลี้ยงแมลง ผีเสื้อกลางวันบางชนิดตัวเมีย

หนึ่งตัวสามารถวางไข่ได้มากกว่าหนึ่งร้อยฟอง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า จำนวนผีเสื้อที่มีอยู่ในธรรมชาติน่าจะมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างทวีคูณ ในความเป็นจริงแล้ว จำนวนผีเสื้อในธรรมชาติไม่ได้มีมากมายเหมือนจำนวนไข่ของมัน เพราะในธรรมชาติจะมีศัตรูธรรมชาติ ทั้งตัวห้ำ ตัวเบียน ในทุกระยะของการเจริญเติบโต ถือเป็นการควบคุมกันเองโดยธรรมชาติ ดังนั้น การดำเนินการเพาะเลี้ยงผีเสื้อให้ประสบความสำเร็จ ต้องแก้ไขปัญหามาจากการทำลายของศัตรูธรรมชาติ โดยมีโรงเรือนเพื่อใช้สำหรับเลี้ยงตัวหนอนและดักแด้ เพื่อจัดการได้ง่ายและสะดวก ทำให้มีอัตราการรอดตายสูงกว่าในธรรมชาติ โรงเรือนต้องมีการระบายอากาศดี ประตูและหน้าต่างทุกบานในโรงเลี้ยงแมลงต้องติดมุ้งลวดเพื่อป้องกันตัวห้ำและตัวเบียน รวมทั้งมีประตูที่สามารถเลื่อนหรือปิด-เปิดได้สนิท และอาจเป็นห้องเดียวหรือหลายห้องก็ได้ การสร้างโรงเรือนมีค่าใช้จ่ายสูง หากมีงบประมาณน้อย ก็สร้างเป็นโรงเรือนขนาดเล็กหรือดัดแปลงจากอาคารที่มีอยู่แล้ว

กรงผสมพันธุ์และวางไข่ โดยทั่วไปการเก็บรวบรวมไข่ในธรรมชาติต้องใช้บุคลากรเดินสำรวจจากพืชอาหารที่ขึ้นกระจายอยู่ในบริเวณใกล้เคียง ต้องใช้เวลามาก รวมทั้งตัวเต็มวัยและไข่ของผีเสื้อก็อาจจะมียุงศัตรูธรรมชาติเข้าทำลายได้ จึงจำเป็นต้องสร้างกรงผสมพันธุ์และวางไข่ เพื่อใช้สำหรับการปล่อยตัวเต็มวัยทั้งเพศผู้และเพศเมีย ให้ผสมพันธุ์และวางไข่ภายในกรง จะช่วยให้การเก็บไข่ ทำได้ง่าย สะดวก และป้องกันศัตรูธรรมชาติได้ด้วย ภายในกรงควรจัดสวนให้มีลักษณะเลียนแบบธรรมชาติ ปลูกด้วยไม้ประดับให้ดูสวยงาม ไม่ควรปลูกต้นไม้มากเกินไปเพราะทำให้ผีเสื้อบินได้ไม่สะดวกอาจต้องมีน้ำตกหรือบ่อน้ำเพื่อให้มีความชื้นภายในกรง มีการปลูกไม้ดอกที่จะเป็นอาหารของผีเสื้อ เช่น ตระกูลเข็ม ผกากรอง บานชื่น ดาวเรือง และพนมสวรรค์ เป็นต้น

ซึ่งไม้ดอกเหล่านี้เป็นพันธุ์พืชที่ขยายพันธุ์ง่าย มีปริมาณดอกมาก และ
 ควรมีอาหารเสริม เช่น กล้วยน้ำว่าสูก สับปะรด แดงโม วางในถาด ผลไม้
 มีแร่ธาตุที่สำคัญต่อผีเสื้อ โดยเฉพาะผีเสื้อในวงศ์ผีเสื้อสีน้ำเงิน และวงศ์
 ขาหน้าพู่ นอกจากนั้นอาจเพิ่ม น้ำเชื่อม น้ำหวาน น้ำผลไม้ หรือน้ำผึ้ง
 ผสมกับน้ำให้เจือจางประมาณ 10 % นำสาลิไปชุบอาหารเสริมนี้แล้ว
 นำไปแขวน เพราะผีเสื้อต้องการแร่ธาตุซึ่งมีน้อยหรือไม่มีเลยในน้ำหวาน
 จากเกสรดอกไม้ และต้องมีการปลูกพืชอาหารสำหรับตัวหนอน เพื่อใช้
 เป็นที่วางไข่ โดยปลูกในกระถางหรือปลูกลงดินเลยก็ได้ หากปลูกในกระถาง
 ขนาดใหญ่ สามารถเคลื่อนย้ายเข้าออก สลับกับต้นพืชอาหารที่อยู่นอกกรง
 ได้ กรงผสมพันธุ์ขนาดเล็ก มีขนาด 2 x 2 x 2 เมตร อาจเพียงพอสำหรับ
 ผีเสื้อบางชนิด เช่น ผีเสื้อกะทกรก ผีเสื้อหนอนมะนาว ผีเสื้อหางติ่งธรรมดา
 หรือ ผีเสื้อหนอนจำปีธรรมดา แต่ผีเสื้อบางชนิดเช่น ผีเสื้อถุงทองธรรมดา
 ต้องการกรงผสมพันธุ์ขนาดใหญ่กว่า ตั้งแต่ 5 X 5 X 5 เมตร ขึ้นไป
 กรงผสมพันธุ์และวางไข่นิยมทำเป็นรูปสี่เหลี่ยม เนื่องจากทำได้ง่าย และ
 สะดวก แต่ถ้าทำหลังคาเป็นโดมก็จะดีสำหรับผีเสื้อ เมื่อเวลาบินชนจะ
 แฉลบออกด้านข้างได้ โครงสร้างของกรงควรใช้เสาปูนเพราะทนทานกว่า
 เสาไม้หรือเสาเหล็ก เพราะกรงต้องตั้งอยู่ในที่กลางแจ้ง ขนาดของเสา
 ปูนที่ใช้ควรเป็นขนาดเล็กที่สุด เนื่องจากรับน้ำหนักเฉพาะโครงสร้างที่
 ยึดตาข่ายพรางแสงเท่านั้น อาจเป็นเส้นลวดหรือเหล็กเส้นที่มีน้ำหนัก
 เบา สำหรับหลังคาใช้ตาข่ายพรางแสงสีเขียวที่แสงสามารถส่องผ่านได้
 ประมาณ 50% เพื่อให้ปริมาณแสงมีความเหมาะสม ด้านข้างของกรง
 บุด้วยตาข่ายที่ป้องกันผีเสื้อบินออก เช่น ตาข่ายเชือกสำหรับทำแห
 ตะแกรงลวด ตะแกรงพลาสติก หรือถ้าบุด้วยมุ้งลวดจะดีกว่า เพราะ
 ป้องกัน ตัวห้ำ เช่น จิ้งเหลน กิ้งก่า กระรอกได้ ถ้าเป็นมุ้งลวดแบบตาถี่
 มากก็จะสามารถป้องกันตัวเบียนบางชนิดที่มีขนาดเล็กได้

ประตูเข้าออกควรทำเป็นแบบปิด-เปิดได้เช่นเดียวกับโรงเรือน สำหรับ
 หลังคากรงทางด้านบนอาจติดตั้งระบบน้ำแบบสปริงเกอร์ เพื่อให้น้ำ
 กระจายได้ทั่วถึง แต่ถ้ามีงบประมาณจำกัดก็อาจใช้แรงงานคนแทนได้

แปลงพืชอาหาร ควรสำรวจการกระจายตัวของพืชอาหาร
 ของตัวหนอน หากพบว่าพื้นที่โดยรอบ มีพืชอาหารขึ้นอยู่ในปริมาณมาก
 ก็หมายถึงพื้นที่นั้นมีความเหมาะสมต่อการปลูกพืชในกลุ่มนี้ การเก็บ
 เมล็ดสำหรับขยายพันธุ์สามารถทำได้โดยง่าย อาจไม่มีความจำเป็น
 จะต้องทำแปลงปลูกก็ได้ เพียงแต่ดูแลรักษาต้นพืชอาหารให้มีการเจริญ
 เติบโตอย่างสมบูรณ์ก็เพียงพอ ถ้าในพื้นที่ไม่มีพืชอาหารขึ้นอยู่ ต้องมี
 การนำเมล็ดหรือกล้าไม้จากแหล่งอื่น มาทดลองปลูกเพื่อศึกษาการเจริญ
 เติบโตก่อน หากเจริญเติบโตได้ไม่ดี ก็ควรหลีกเลี่ยงการเพาะเลี้ยงผีเสื้อ
 ในกลุ่มที่กินพืชชนิดนั้นเป็นอาหาร เพราะการจัดการด้านพืชอาหาร
 จะสร้างปัญหาด้านการเพาะเลี้ยงตามมา แปลงพืชอาหารที่ดีควรอยู่ใน
 ที่มีแสงสว่าง ส่องถึง ต้นไม้จะเจริญเติบโตได้ดี ควรมีการตัดแต่งกิ่ง

พืชอาหาร เพื่อให้ต้นไม้เป็นพุ่มใหญ่แตกใบหรือกิ่งอ่อนอยู่เสมอ และควบคุมความสูงให้อยู่ในระดับที่ผู้เลี้ยงสามารถเก็บไข่หรือตัวหนอนได้ การปลูกควรปลูกเป็นแถว โดยมีระยะห่างระหว่างต้นแบบสม่ำเสมอ หรือปลูกแบบผสมหลายชนิดพันธุ์ก็ได้ และควรมีช่องว่างระหว่างแถวมากกว่า 1 เมตร เป็นช่องทางเดินสำหรับการเข้าไปสำรวจได้ พืชอาหารบางชนิดเป็นไม้เลื้อย จำเป็นต้องสร้างร้าน เพื่อให้ต้นไม้ได้เลื้อยพัน วัสดุที่ใช้ทำร้านควรเป็นไม้ เพราะถ้าร้านเป็นเหล็กหรือลวด เมื่อโดนแดดจะร้อน ต้นไม้จะไม่สามารถเลื้อยพันได้ และอาจปลูกให้เลื้อยพันกับโคนต้นไม้ใหญ่ก็ได้ ควรมีพื้นที่ปลูกพืชอาหารอย่างน้อย 1 ไร่ หากไม่มีข้อจำกัดในเรื่องของพื้นที่ ให้ปลูกเป็นแปลงใหญ่ เพื่อป้องกันปัญหาการขาดแคลนพืชอาหาร ในฤดูหนาวหรือฤดูร้อนอาจเกิดปัญหาการขาดแคลนพืชอาหาร เพราะพืชจะพักตัวหยุดการเจริญเติบโต ต้องมีการรดน้ำ พรุนดิน ให้ปุ๋ย และบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้พืชเข้าสู่ระยะพักตัวได้ช้ากว่าปกติได้ ส่วนการเตรียมพืชอาหารล่วงหน้า ทำโดยนำไปพืชอาหารมาใส่ถุงพลาสติก และห่อด้วยกระดาษสีขาวเพื่อป้องกันแสง พันด้วยก้านสำลี จะทำให้ใบไม้ไม่มีความสด นำไปแช่ในตู้เย็นช่องธรรมดาสามารถเก็บรักษาได้นานถึง 20 วัน ถ้าเก็บในถุงสุญญากาศจะเก็บได้มากกว่า 30 วัน ก่อนนำไปเป็นอาหาร ให้นำออกจากตู้เย็นแล้วทิ้งไว้เท่ากับอุณหภูมิห้องก่อน

พ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ การจับแมลงจากพื้นที่อนุรักษ์ เช่น ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ถือเป็นความผิดตามประมวลกฎหมาย พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 และ พ.ร.บ. อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 การเตรียมพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ จึงต้องเตรียมจากที่ดินของตนเอง โดยการจัดทำแหล่งอาศัยให้มีความเหมาะสม ปลูกพืชอาหารทั้งของตัวหนอนและตัวเต็มวัย เพื่อให้ผีเสื้อบินมาหาอาหารและวางไข่ ผีเสื้อที่จะใช้เป็นพ่อพันธุ์ และ

แม่พันธุ์ที่มีคุณภาพ ต้องมีขนาดใหญ่ สวยงาม แข็งแรง เมื่อมองจากภายนอก ปีกมีความสมบูรณ์ ไม่มีรอยขาดหรือแห้ว แสดงว่าเป็นผีเสื้อที่ออกจากดักแต่ไม่นาน ถ้าเป็นผีเสื้อที่ปีกขาด หรือมีร่องรอยถูกทำลายมาก สันนิษฐานได้ว่าเป็นผีเสื้อที่มีอายุหลายวัน อาจวางไข่มาจากที่อื่น นำผีเสื้อพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ที่ได้มาปล่อยในกรง เพื่อให้ผสมพันธุ์และวางไข่ หรือวิธีที่ 2 เก็บไข่ ตัวหนอนและดักแด้ มาเลี้ยงในโรงเรือนจนฟักออกมาเป็นผีเสื้อ แล้วจึงนำไปปล่อยในกรงผสมพันธุ์ที่เตรียมไว้ เพื่อให้ผสมพันธุ์และวางไข่ วิธีหลังเป็นวิธีที่นิยมมากที่สุด เนื่องจากมีความแน่นอน และได้ไข่มากกว่าวิธีแรก ถ้าต้องการคัดเลือกในระยะตัวหนอน ควรเลือกตัวหนอนที่มีขนาดใหญ่ มีความแข็งแรง กินอาหารได้มาก และสม่ำเสมอ ถ้าเป็นดักแด้ก็ควรเลือกดักแด้ที่มีขนาดใหญ่ สมบูรณ์ มีสีสดใส เมื่อจับดูจะมีการตอบสนองจากภายในดักแด้ ซึ่งหมายความว่าผีเสื้อที่อยู่ภายในดักแด้ยังมีชีวิตอยู่ เมื่อผีเสื้อออกจากดักแด้แล้ว ก่อนปล่อยต้องรอดูความสมบูรณ์ของผีเสื้อ ให้ปีกผีเสื้อแห้งพร้อมสำหรับการบิน ซึ่งจะใช้เวลาประมาณ 3 ชั่วโมง การนำดักแด้ที่มีชีวิตมาไว้ในกรงผสมพันธุ์และวางไข่ อาจมีความเสี่ยงต่อการโดนสัตว์อื่นเข้าทำลายได้ ในกรงผสมพันธุ์หนึ่งกรงไม่ควรปล่อยผีเสื้อมากกว่ากรงละ 5 คู่ แต่ในหนึ่งกรงสามารถปล่อยผีเสื้อได้มากกว่าหนึ่งชนิด นอกจากสองวิธีดังกล่าวแล้ว อาจขอรับพ่อพันธุ์แม่พันธุ์จากผู้ทำการเพาะเลี้ยงอยู่ก่อนแล้ว พ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ ไม่ควรเก็บจำนวนมากจากแหล่งเดียวกัน เพราะอาจส่งผลกระทบต่อความสมดุลทางธรรมชาติและเกิดปัญหาเลือดชิดได้ นอกจากนี้ควรสร้างเครือข่าย ติดต่อกับผู้เพาะเลี้ยงรายอื่น สำหรับการแลกเปลี่ยนพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ จะทำให้มีฐานพันธุ์กรรมที่กว้างขึ้น ผีเสื้อรุ่นต่อไปจะได้มีความแข็งแรง

กล่องเลี้ยงตัวหนอน นิยมใช้กล่องพลาสติก เนื่องจากมีราคาถูก น้ำหนักเบา ดูแลรักษาง่าย หาซื้อได้ตามร้านค้าทั่วไป กล่องพลาสติกที่ใช้ในการเลี้ยงตัวหนอนมีผู้นิยมใช้กล่องพลาสติกขนาด 25 X 18 X 9 เซนติเมตร กล่องพลาสติกเลี้ยงตัวหนอน ต้องมีช่องสำหรับการระบายอากาศอยู่บนฝาด้านบน เป็นรูปสี่เหลี่ยมขนาด 5 X 10 เซนติเมตร ปิดช่องด้วยตาข่ายมุ้งลวดตาถี่ขนาด 0.2 เซนติเมตร ติดมุ้งลวดกับฝากล่อง อาจใช้ความร้อนหรือกาวในการยึดติด หากติดกันไม่สนิทตัวหนอนอาจหลุดมาตามช่องนี้ได้

ภายในกล่องเลี้ยงแมลงนี้อาจใส่ตะแกรงลงไปในห้องให้สูงจากพื้นกล่องเดิมเล็กน้อย สำหรับวางพืชอาหาร พร้อมปุ๋ยกระต่ายที่พื้นกล่อง เพื่อให้มูลและเศษอาหารจะตกลงไปด้านล่างของตะแกรง จะทำความสะอาดได้ง่ายและสะดวก หากเลี้ยงแมลงจำนวนมาก ให้ทำชั้นสำหรับวางกล่องเพิ่ม โดยใช้ไม้หรือเหล็กก็ได้ แต่ละชั้นห่างกัน 50 เซนติเมตร อาจทำเป็น 3 ชั้นหรือมากกว่านั้นก็ได้

กรงเลี้ยงดักแด้ เป็นกรงสี่เหลี่ยม ขนาด 50 x 50 เซนติเมตร และสูง 60 เซนติเมตร ใช้เหล็กขนาด 1 นิ้ว ทำเป็นโครงสี่เหลี่ยมบุด้านข้างและด้านบนด้วยมุ้งลวดหรือตาข่ายไนลอน ตาถี่ยึดให้มุ้งลวดติดสนิทกับโครงเหล็ก พื้นของกรงปูด้วยไม้อัดขนาดความหนา 3-5 มิลลิเมตร ควรรยกกรงสูงจากพื้นไฟส่องสว่างกันมดเช่นเดียวกัน

การเก็บไข่และดูแลตัวหนอน หลังจากผีเสื้อผสมพันธุ์ในกรงแล้ว ผีเสื้อเพศเมียจะเริ่มวางไข่หลังจากการผสมพันธุ์ประมาณ 3 วัน การวางไข่อาจใช้เวลามากถึง 7 วัน โดยมักวางไข่ไว้ที่ใบ กิ่ง และลำต้นของพืชอาหาร แต่ก็อาจวางไข่บนพืชชนิดอื่นหรือตามวัตถุอื่นที่อยู่ใกล้กับพืชอาหาร การเก็บไข่ควรเริ่มเก็บตั้งแต่เช้าตรู่ วันละ 3-4 ครั้ง เพื่อป้องกันการถูกเบียนจากแตนเบียนไข่ที่มีอยู่มากในธรรมชาติ การเก็บไข่ ควรเก็บใบพืชอาหารที่มีไข่มาทั้งใบ เพื่อให้ได้รับความชื้นจากใบพืช ไม่ควรแกะ

ไข่ออกมาจากใบไม้โดยตรง เปลือกไข่ด้านล่างอาจแตก ไม่ฟักหรือแห้ง ฝ่อ หากต้องเก็บเนื่องจากไข่ของผีเสื้อถูกวางบนวัสดุที่ไม่ใช่พืชอาหาร ให้ใช้ฟูกันชุบน้ำหมาดๆ เชื้อไขมาใส่จานแก้ว ไม่ควรใช้ฟูกันแห้ง เพราะไข่อาจกระเด็นหรือตกลงพื้นได้ นำไข่ที่ได้จากกรงผสมพันธุ์มาไว้ในโรงเรือน ตัดแต่งใบพืชที่มีไข่ให้มีขนาดประมาณ 2 x 2 เซนติเมตร ใส่ในจานแก้ว หรือกล่องพลาสติกใสที่มีฝาปิดปกติไข่ต้องการความชื้นให้เอาล้างสีชุปน้ำ ใส่ไว้ด้วยจานแก้วแต่ละใบไม่ควรใส่ไข่เกิน 5 ฟอง ปิดฝาให้สนิท เพื่อป้องกันแมลงเบียน หากไข่ไม่มีการเบียนมาจากในธรรมชาติเมื่อมีอายุ 3-7 วัน ตัวหนอนที่อยู่ภายในจะโตเต็มที่ เจาะไข่ออกมาทางด้านบน หลังจากฟัก ต้องรอให้ตัวหนอนกินเปลือกไข่ของตัวเองก่อน อาจกินหมดหรือไม่หมด ก็ได้ ซึ่งใช้เวลาประมาณ 10 นาที จากนั้นใช้ฟูกันเชื้อหนอนลงในกล่อง เลี้ยงแมลง ใส่เฉพาะใบอ่อนหรือยอดอ่อนของพืชอาหารและใช้ล้างสีชุป น้ำพันรอบก้านใบด้วย วันแรกตัวหนอนจะกินอาหารน้อยมากหรืออาจจะ ไม่กินเลย ในช่วง 2-3 วันแรก ยังไม่จำเป็นต้องทำความสะอาดกล่อง เพราะเศษใบไม้และมูลที่ถ่ายออกมาน้อย หลังจากนั้น ทุกวันต้องทำความสะอาด โดยกวาดมูล เปลี่ยนกระดาษ และใช้ล้างสีเช็ดที่พื้นกล่องและ ข้างกล่องให้สะอาด เพื่อป้องกันมิให้เกิดการหมักหมมของเชื้อโรค ซึ่งอาจ เป็นสาเหตุที่ทำให้ตัวหนอนตายได้ การให้ใบพืชให้ใส่แต่ใบสดที่ตัดมา สำหรับแต่ละวันเท่านั้น ใบอ่อนของพืชใช้เป็นอาหารสำหรับหนอนระยะที่ 1 และ 2 ตัวหนอนระยะที่ 3 ชอบกินใบที่โตเต็มที่แล้ว ตัวหนอนตั้งแต่ ระยะที่ 4 ชอบกินใบแก่ โดยปกติตัวหนอนระยะที่ 3 และ 4 จะกินอาหาร ปริมาณมากที่สุด การใส่จำนวนใบพืช ต้องใส่ใบไม้หลายใบหรือหลายกิ่ง เพราะตัวหนอนจะกินใบไม้หลายใบแต่ไม่กินหมดทั้งใบ หากตัวหนอน ยังเกาะที่ใบไม้ ให้นำใบไม้ใหม่ใส่ลงไปก่อน เมื่อตัวหนอนมาเกาะที่ใบ ใหม่แล้ว จึงนำใบเก่าออก หลีกเลี่ยงการจับตัวหนอนด้วยมือ และหลีกเลี่ยง ช่วงที่ตัวหนอนเตรียมฟักตัวเพื่อลอกคราบ เพราะตัวหนอนกำลังอ่อนแอ

ไม่กินอาหาร ตัวหนอนจะเกาะนิ่ง กล่องเลี้ยงหนึ่งกล่องสามารถใช้ เลี้ยงหนอนตั้งแต่วัย 1 จนถึงเข้าดักแด้ได้โดยไม่ต้องเปลี่ยน หากตัวหนอน เจริญเติบโตจนแน่นกล่อง ให้ย้ายบางส่วนไปเลี้ยงในกล่องใหม่ เช่น หนอน ระยะที่ 1 เลี้ยงได้ไม่เกิน 40 ตัวต่อกล่อง หนอนระยะที่ 2 เลี้ยงได้ไม่เกิน 30 ตัวต่อกล่อง ตัวหนอนระยะที่ 3 เลี้ยงได้ไม่เกิน 15 ตัวต่อกล่อง และ ตัวหนอนระยะที่ 4 และตัวหนอนระยะที่ 5 เลี้ยงได้ไม่เกิน 5 ตัวต่อกล่อง ซึ่งขึ้นอยู่กับชนิดของผีเสื้อและขนาดกล่อง การล้างเพื่อทำความสะอาด กล่อง ให้ใช้เฉพาะน้ำยาสำหรับล้างภาชนะแบบที่ไม่มีกลิ่น ไม่มีสารตกค้าง ควรล้างให้สะอาด และนำมาตากแดดหรืออบด้วยความร้อนเพื่อฆ่าเชื้อ ก่อนนำกลับมาใช้ใหม่ หากประสบปัญหาแตนเบียนเข้าทำลายไข่หรือ ตัวหนอน ควรทำลายตัวเบียนนั้นด้วยการเผาหรือขังไว้ในกล่องที่ปิดสนิท เพื่อป้องกันไม่ให้แตนเบียนออกมาขยายพันธุ์ได้อีก ในพื้นที่ใดมีปัญหา การระบาดของแตนเบียนขนาดเล็ก ที่สามารถบินลอดรูของตาข่ายมุ้งลวด ได้ ให้เปลี่ยนตาข่ายมุ้งลวดของกล่องเลี้ยงแมลงให้เป็นมุ้งลวดตาถี่หรือ ฟิล์มขาวบางตาถี่ปิดทับมุ้งลวดอีกชั้นหนึ่งก็ได้ นอกจากการเลี้ยงตัวหนอน ในกล่องแล้ว สามารถเลี้ยงตัวหนอนได้บนต้นพืชอาหารโดยตรง แต่ต้อง จำกัดบริเวณไม่ให้ตัวหนอนคลานหนีไป และต้องระวังเรื่องของศัตรู ธรรมชาติด้วย การดูแลดักแด้ ก่อนตัวหนอนจะเข้าดักแด้ สังเกตได้จาก ตัวหนอนจะหดตัว ไม่กินอาหารและขับถ่ายของเหลวสีเข้ม เมื่อแน่ใจว่า ตัวหนอนใกล้เข้าดักแด้ให้ตั้งกล่องเลี้ยงแมลงในแนวตั้ง ใส่กิ่งไม้ขนาดเล็ก เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 เซนติเมตร ความยาวประมาณ 30 เซนติเมตร เพื่อให้ตัวหนอนเข้าดักแด้ที่กิ่งไม้นี้ หากไม่ใส่กิ่งไม้ ตัวหนอนจะเข้าดักแด้ ที่ขอบหรือฝากล่อง จะทำให้การจัดการยาก เมื่อตัวหนอนเข้าดักแด้ที่ กิ่งไม้แล้ว ให้นำดักแด้พร้อมกิ่งไม้ไปใส่ในกรงเลี้ยงดักแด้ เมื่อผีเสื้อฟัก เป็นตัวเต็มวัย ต้องการพื้นที่มากกว่ากล่องเลี้ยง เพราะตัวเต็มวัยมีการ ผีงคมให้ปีกแห้งและต้องการบิน ที่พื้นกรงจะต้องรองด้วยกระดาษหนังสือพิมพ์

หรือกระดาษที่ไม่ใช้แล้วให้เต็ม เพราะเมื่อผีเสื้อออกจากดักได้แล้วจะทิ้งของเหลวสีดำไหลหยดบนกระดาษที่ปูไว้ในพื้นกรงในกรงเลี้ยงดักแด่หนึ่งกรงสามารถใส่ได้ประมาณ 30 ตัว ในช่วงฤดูฝนดักแด่จะใช้เวลาในการฟักเป็นผีเสื้อประมาณ 20 วัน แต่ถ้าเป็นฤดูหนาวหรือฤดูร้อนจะใช้เวลามากกว่านี้ และอาจสูงถึง 180 วัน เมื่อผีเสื้อออกจากดักแด่แล้วให้นำไปปล่อยในกรงผสมพันธุ์ หรือปล่อยให้กลับคืนสู่ธรรมชาติ ซึ่งถือเป็นข้อพึงปฏิบัติที่ต้องกระทำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อสร้างโอกาสให้ประชากรผีเสื้อกลับสู่ความสมดุลในระบบนิเวศ

การใช้ประโยชน์

การเพาะเลี้ยงขยายพันธุ์ผีเสื้อให้ประสบผลสำเร็จนั้น ต้องทำงานอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนล่วงหน้า ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับนิเวศวิทยา และชีววิทยา และเทคนิควิธีการต่างๆ ผู้ผลิตจำเป็นต้องคำนวณค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ใช้สำหรับการเพาะเลี้ยง และบันทึกจำนวนและชนิดของผีเสื้อที่สามารถที่เลี้ยงได้ และมาคำนวณหาต้นทุน เพื่อกำหนดราคาขายที่เหมาะสม ส่วนใหญ่แล้วค่าใช้จ่ายจะเป็นการลงทุนในระยะแรก จะเป็นอุปกรณ์การเลี้ยง ซึ่งสามารถใช้ได้หลายครั้ง การค้าขายผีเสื้อมี 2 รูปแบบ คือ การขายแบบมีชีวิตและขายแบบไม่มีชีวิต โดยการขายแบบมีชีวิตนั้นส่วนใหญ่จะขายในช่วงที่ผีเสื้อเริ่มเข้าดักแด่ การขายดักแด่ผีเสื้อมีหลายราคาขึ้นกับความสวยงามและความยากง่ายในการเลี้ยง โดยสามารถส่งไปขายทางไปรษณีย์ได้ ราคาขายจะเริ่มตั้งแต่ดักแด่ละ 10 บาท ซึ่งราคาขายอาจมีการขยับสูงได้ถ้ามีตลาดรองรับมากกว่านี้ หรือถ้าเป็นในช่วงฤดูร้อน จะผลิตผีเสื้อได้น้อย ราคาขายก็จะสูงขึ้น ตามไปด้วย การขายดักแด่มีชีวิตนั้นถือเป็นรูปแบบการขายที่ทำได้สะดวก และมีตลาดรองรับพอสมควร แต่มูลค่าของผีเสื้อถือว่าไม่มากนัก ส่วนการขายแบบไม่มีชีวิต ถือเป็นการเพิ่มมูลค่าของผีเสื้อ วิธีการขายทำได้โดย นำซากผีเสื้อชนิดต่างๆ ที่มีลักษณะสมบูรณ์ มาจัดรูปร่างตามหลักวิชาการ

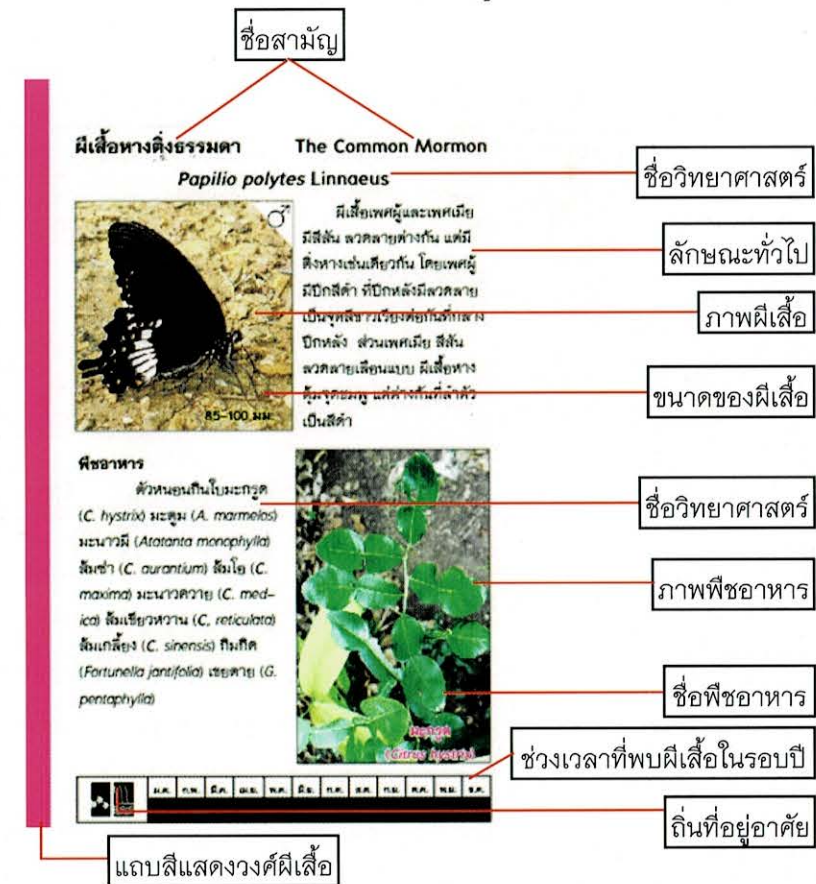
แล้วนำมาใส่ในกรอบไม้ แบบกรอบละตัวเดียวชนิดเดียว หรือแบบหลายตัวหลายชนิด ราคาขายเริ่มต้นที่ 100 บาท แต่สำหรับวิธีการทำนั้น จำเป็นต้องมีการฝึกฝนเพื่อเพิ่มทักษะด้านนี้ หากพัฒนาวิธีการขายโดยการหาตลาดต่างประเทศได้ มูลค่าของสินค้าก็จะสูงขึ้นด้วย

นอกจากประโยชน์เชิงพาณิชย์แล้ว การศึกษาเพื่อรวบรวมข้อมูลด้านการเจริญเติบโต วงจรชีวิต หรือเทคนิคการเลี้ยง เมื่อรวบรวมเป็นองค์ความรู้ในเรื่องชีววิทยา สามารถใช้เป็นแนวทางการอนุรักษ์ชนิดพันธุ์ผีเสื้อที่อยู่ในสถานะเสี่ยงได้ และนำไปส่งเสริมให้ความรู้กับภาคธุรกิจ ภาคเอกชน หรือผู้ปฏิบัติ เมื่อผู้สนใจนำไปใช้ประโยชน์ ก็สามารถเก็บรวบรวมตัวอย่างผีเสื้อที่ได้ไว้ในพิพิธภัณฑ์แมลง สะสมเป็นของส่วนตัว หรือปลดปล่อยคืนสู่ธรรมชาติก็ได้

การใช้คู่มือ

หนังสือการเพาะเลี้ยงผีเสื้อ ได้แสดงตัวอย่างของผีเสื้อที่เพาะเลี้ยง และขยายพันธุ์ โดยในส่วนของรายละเอียดของผีเสื้อแต่ละชนิดจะแสดงให้เห็นทราบถึงข้อมูล ลักษณะทั่วไป วงจรชีวิต ช่วงเวลาที่พบ ถิ่นที่อยู่อาศัย สถานที่เพาะเลี้ยง ในตัวอย่างหน้าหนังสือคู่มือการเพาะเลี้ยงผีเสื้อ ดังนี้

ถิ่นที่อยู่อาศัย

สวนดอกไม้

ป่าสมบรณ์

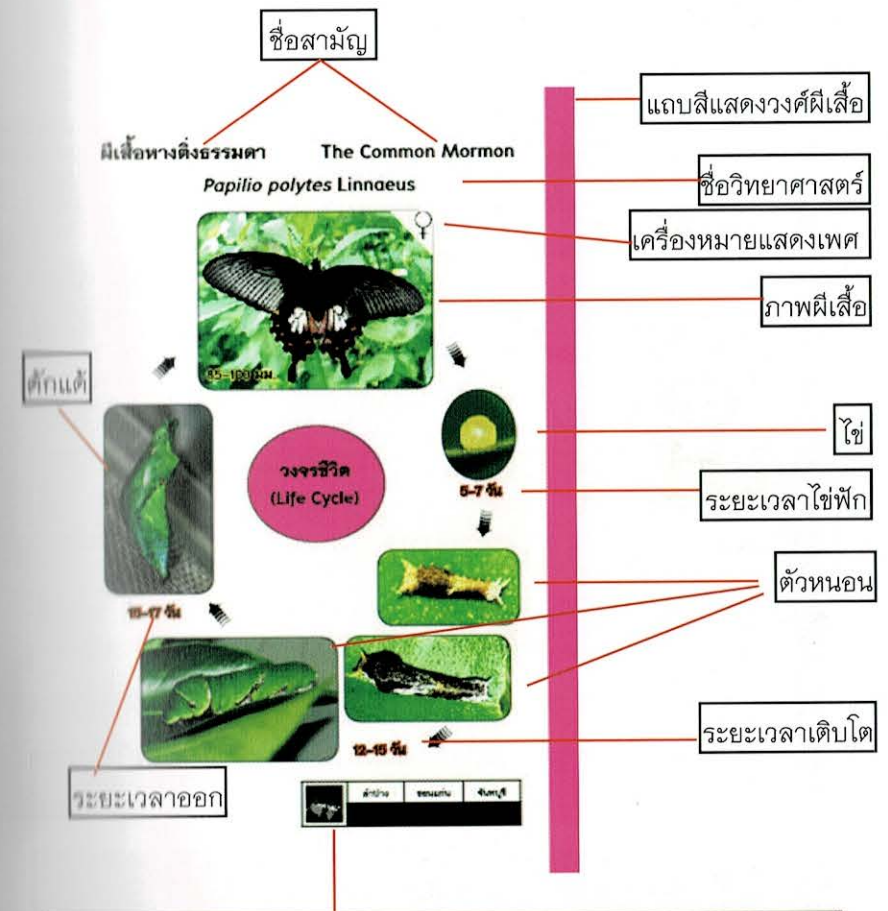
พื้นที่โล่ง ชายป่า

ริมน้ำ ที่ขึ้นแฉะ และโป่งสัตว์

ป่าไผ่ พื้นที่ร่มรำไร

สถานที่เพาะเลี้ยงผีเสื้อ

คำปาง : ศูนย์วิจัยกสิกรรมปาล์มน้ำมันที่ 1 ตำบลบ้านหวด อำเภอหาง จังหวัดลำปาง 52110
ขอนแก่น : ศูนย์วิจัยกสิกรรมปาล์มน้ำมันที่ 2 ตำบลนาหนองพุ่ม อำเภอชุมแพ
จังหวัดขอนแก่น 40290

จังหวัดจันทบุรี : ศูนย์วิจัยกสิกรรมปาล์มที่ 3 ตำบลทับไทร อำเภอง่วงน้ำร้อน
จังหวัดจันทบุรี 22140

ลักษณะประจำวงศ์ (Family) ของผีเสื้อ

Family PAPILIONIDAE

วงศ์ผีเสื้อหางติ่ง

The Swallowtails Butterflies

ผีเสื้อมีขนาดใหญ่ ปีกหน้ายาว ปีกหลังส่วนใหญ่จะมีติ่งหาง แต่ก็มีหลายชนิดที่ไม่มีติ่งหาง สีหลักของปีก คือสีดำหรือน้ำตาลดำ ส่วนลวดลายมีทั้งสีแดง ชมพู เหลือง ผีเสื้อมีขาสมบูรณ์ สามารถใช้เดินได้ทั้ง 3 คู่ เพศเมียจะวางไข่เป็นฟองเดี่ยว รูปทรงกลม อาจมีลวดลายหรือไม่ก็ได้ ตัวหนอนส่วนใหญ่มักมีที่โต และเรียวเล็กลงไปที่ท้อง หลายชนิดมีต่อมที่สามารถขับกลิ่นฉุนเพื่อป้องกันตัวที่ส่วนหัว ดักแด้มีรูปร่าง และสีสันทากหลาย ขณะเกาะส่วนหัวจะตั้งขึ้น โดยที่กลางลำตัวของดักแด้จะมีเส้นใยยึดติดกับกิ่งไม้ หรือวัสดุที่ใช้เกาะ

Family PIERIDAE

วงศ์ผีเสื้อขาว-เหลือง

The White and Yellow

ปีกของผีเสื้อจะมีสีขาวและสีเหลืองเป็นสีหลัก ผีเสื้อในวงศ์นี้มีขาที่สมบูรณ์ครบทั้งสามคู่ ผีเสื้อเพศเมียจะวางไข่เป็นฟองเดี่ยว รูปกระสวย เรียงกันเป็นแท่งบนใบพืชอาหาร ตัวหนอนรูปทรงกระบอก ผิวหยาบ ดักแด้สีเขียว หรือเหลืองจางๆ กลมกลิ้งกับวัสดุที่ใช้เกาะ เช่น กิ่ง ก้าน หรือใบไม้ โดยเวลาเกาะจะห้อยหัวลง

Family NYMPHALIDAE

วงศ์ผีเสื้อขาหน้าพู่

The Brush-food Butterflies

เป็นวงศ์ของผีเสื้อกลางวันที่ใหญ่ที่สุด มีความหลากหลายมากที่สุด ไม่ว่า รูปร่าง สีสันทาก ลวดลาย และขนาด แต่ทั้งหมดจะมีลักษณะที่ร่วมกันอยู่คือ ขาคู่หน้าที่ไม่พัฒนา หรือไม่ใช้ในการเดิน นอกจากนั้น ไข่ของผีเสื้อก็มีความหลากหลาย โดยจะมีสีสันทาก ลวดลายต่างกันไป เช่นเดียวกับตัวหนอน บางกลุ่มมีหงอน หรือเขา

Family LYCAENIDAE

วงศ์ผีเสื้อสีน้ำเงิน

The Blues

เป็นวงศ์ของผีเสื้อกลางวันที่มีความหลากหลายชนิดมากที่สุด ส่วนใหญ่มีขนาดเล็ก มีปีกสีน้ำเงิน-ม่วง สะท้อนแสงในเพศผู้ และสีน้ำตาลในเพศเมีย ผีเสื้อเวลาเกาะจะหุบปีก ยกเว้นวงศ์ย่อยปีกกึ่งหุบ (Riodininae) ทั้งนี้เพื่ออำพรางตัวที่คล้ายตา และหางที่คล้ายหนวดของผีเสื้อ เพื่อหลอกศัตรูให้หลงเข้าใจผิด ส่วนขาของผีเสื้อมีการพัฒนาที่สมบูรณ์ทั้ง 3 คู่ ยกเว้นเพศเมียของวงศ์ย่อยปีกกึ่งหุบ ในระยะตัวหนอนส่วนใหญ่มีลักษณะแบน รูปร่างคล้ายตัวหาก (slug) ส่วนพฤติกรรมเกือบทั้งหมดกินใบไม้ และมีหลายชนิดที่อาศัยร่วมกับมด เช่นในสกุลฟ้าไม้ก่อ (*Arhopala* spp.) ในลักษณะต่างได้ประโยชน์ นอกจากนี้ ในวงศ์ย่อยหนอนกินเพลี้ย (Miltinae) มีนิสัยเป็นตัวห้ำ (Predators) อาศัยกินพวกเพลี้ยอ่อน หรือเพลี้ยแป้ง

Family HESPERIIDAE

วงศ์ผีเสื้อบินเร็ว

The Skippers

ผีเสื้อมีลักษณะก้ำกึ่งระหว่างผีเสื้อกลางวัน และผีเสื้อกลางคืน ด้วยลักษณะของลำตัวที่อ้วน ปกคลุมด้วยขน ปีกที่มีขนาดเล็ก เมื่อเทียบกับลำตัว เช่นเดียวกับผีเสื้อกลางคืน แต่มีหนวดที่มีลักษณะเป็นรูปกระบอง เช่นเดียวกับผีเสื้อกลางวัน นอกจากนี้ พฤติกรรมของผีเสื้อบางกลุ่มจะออกหากินตอนเช้ามืด หรือพลบค่ำ หรือบางชนิดออกหากินกลางคืน และเล่นไฟ คล้ายกับผีเสื้อกลางคืน แต่ส่วนใหญ่จะออกหากินในเวลากลางวัน ปีกของผีเสื้อบินเร็วมักมีสีน้ำตาล และมีจุดโปร่งแสงที่ปีก โดยเฉพาะที่ปีกหน้า ซึ่งเป็นลักษณะเด่นของผีเสื้อ ไข่มีลักษณะกลม ไม่มีลวดลาย จะวางเป็นฟองเดี่ยว ส่วนในระยะตัวหนอน มีพฤติกรรมม้วนใบพืชอาหาร หรือนำใบห่อหุ้มลำตัว

วงศ์ผีเสื้อหางติ่ง The Swallowtails Butterflies

Family PAPILIONIDAE

ผีเสื้อเซี่ยงหลายธรรมดา

The Common Mime

Chilasa clytia (Linnaeus, 1758)

90-120 มม.

f. dissimilima

พืชอาหาร

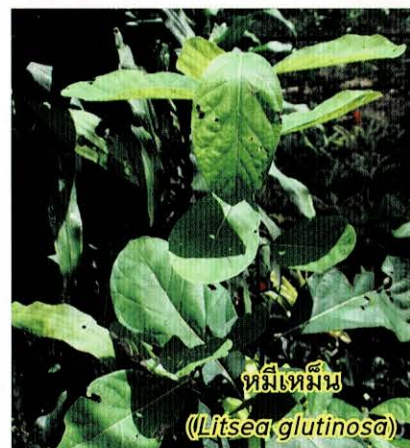
ตัวหนอนกินใบหมีเหม็น

(*Litsea glutinosa*) และเชียด

(*Cinnamomum iners*)

หมีเหม็น
(*Litsea glutinosa*)

หมีเหม็น
(*Litsea glutinosa*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อเซี่ยงหลายธรรมดา

The Common Mime

Chilasa clytia (Linnaeus, 1758)

11-15 ซม.

13-15 ซม.

5-10 ซม.

4-7 ซม.

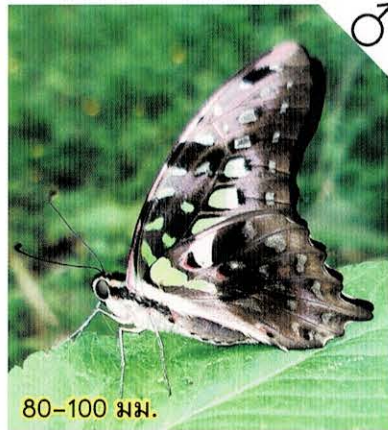
วงจรชีวิต
(Life Cycle)

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อหนอนจำปีธรรมดา

The Tailed Jay

Graphium agamemnon (Linnaeus, 1758)

♂

ผีเสื้อเพศผู้และเพศเมียมีสีลวดลายเหมือนกัน โดยมีปีกสีน้ำตาลเข้ม-ดำลวดลายเป็นจุดสีเขียวกะจายทั้งปีกหน้า และปีกหลัง จุดเด่นของผีเสื้อชนิดนี้คือ ที่ปีกหลังจะมีส่วนยื่นยาวออกมาคล้ายกับติ่งหาง ซึ่งผีเสื้อเพศผู้จะมีส่วนนี้สั้นกว่าเพศเมีย

80-100 มม.

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบการเวก (*Artabotrys siamensis*) กระดังงาจีน (*A. hexapetalus*) ทุเรียนเทศ (*Annona muricata*) น้อยหน่า (*A. squamosa*) ลำดวน (*Melodorum fruticosum*) นมแมว (*Uvaria siamensis*) นมวัว (*U. dulcis*) อโศกเซนดาเบรียล (*Monoon longifolium*) สายหยุด (*Desmos chinensis*) กลอย (*Dioscorea hispida*) จำปี (*Magnolia alba*) จำปา (*Magnolia champaca*) และจำปีแขก (*M. figo*)

การเวก

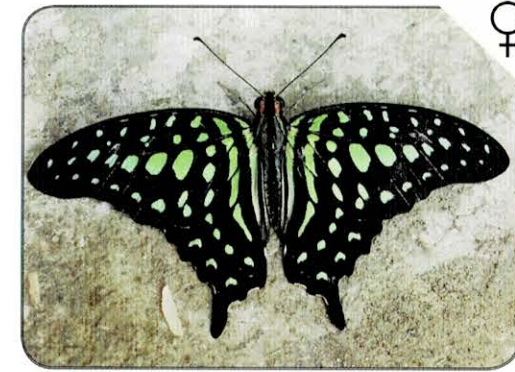
(*Artabotrys siamensis*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อหนอนจำปีธรรมดา

The Tailed Jay

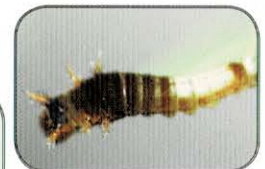
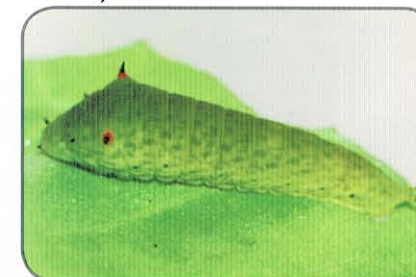
Graphium agamemnon (Linnaeus, 1758)

♀

10-42 ซม.

20-50 ซม.

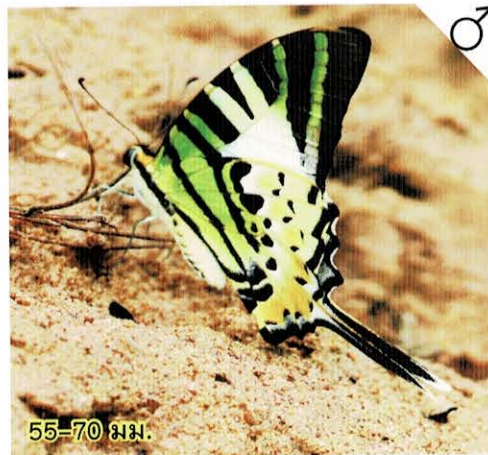
วงจรชีวิต
(Life Cycle)

3-7 ซม.

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อหางดาบธรรมดา The Fivebar Swordtail
Graphium antiphates (Cramer, [1775])

♂

ผีเสื้อมีดั่งหางยาวแหลม
 คล้ายดาบ ปีกมีสีน้ำตาล
 เข้ม-ดำ ลวดลายสีเขียวอ่อน
 หรือเขียวครีม สลับกันส่วน
 ปีกหลัง มีขอบปีกหยักตื้นๆ
 ลวดลายสีเหลือง เขียวอ่อน
 สลับกัน

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบของพืชในวงศ์
 Annonaceae เช่น อโศกเซนดาเบรียล
 (*Monoon longifolium*) นมแมว (*Uvaria
 siamensis*) พืพวนน้อย (*U. rufa*)
 ย่านนมควาย (*U. grandiflora*) ส่าเหล้า
 (*Desmos cochinchinensis*) รวมทั้ง
 พืชในวงศ์ Magnoliaceae ได้แก่ จำปา
 (*Magnolia champaca*)

อโศกเซนดาเบรียล
 (*Monoon longifolium*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อหางดาบธรรมดา The Fivebar Swordtail
Graphium antiphates (Cramer, [1775])

♀

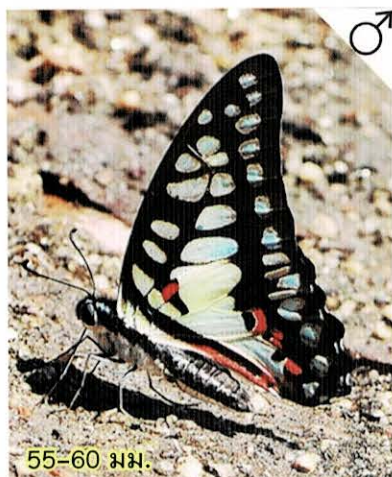

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อหนอนจำปีจุดแยก

The Common Jay

Graphium doson (Felder & Felder, 1864)

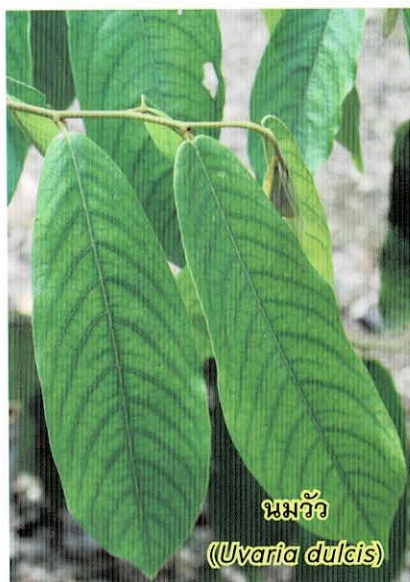

55-60 มม.

ผีเสื้อในสกุลหนอนจำปีมีด้วยกันหลายชนิด แต่ละชนิดมีสีสันทคล้ายกันมากโดยเฉพาะปีกด้านบนที่เป็นสีน้ำตาลเข้ม-ดำลวดลายเป็นจุดสีขาวอมฟ้า ความแตกต่างระหว่างชนิดอยู่ที่ปีกหลังด้านท้อง บริเวณ ใกล้โคนปีกมีลวดลายสีดำที่คั่นด้วยสีแดง ซึ่งของผีเสื้อชนิดนี้ปลายของลวดลายนี้ จะไม่แตะกับลวดลายอื่น

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบของต้นนมวัว (*Uvaria dulcis*) ทุเรียนเทศ (*Annona muricata*) น้อยหน่า (*A. squamosa*) จำปี (*Magnolia alba*) จำปา (*M. champaca*) ยี่หุบหนู (*M. coco*) อโศกเซนดาเบรียล (*Monoon longifolium*) มูกเขา (*Hunteria zeylanica*) บุนนาค (*Mesua ferrea*) และสาเหล้ม (*Desmos cochinchinensis*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อหนอนจำปีจุดแยก

The Common Jay

Graphium doson (Felder & Felder, 1864)

11-12 วัน

28-30 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อมัลลายาจุด

The Spotted Zebra

Graphium megarus (Westwood, 1841)

♀

ผีเสื้อขนาดเล็กกว่าผีเสื้อมัลลายา ชนิดอื่น เป็นผีเสื้อที่มีลวดลายเส้นสีขาวครีมบนปีกที่ปีกหลังมีแถวของจุดสีขาวครีมจำนวน 2 แถว เรียงขนานกับขอบปีก มักพบผีเสื้อ เกาะบนพื้นทรายชื้นริมน้ำ

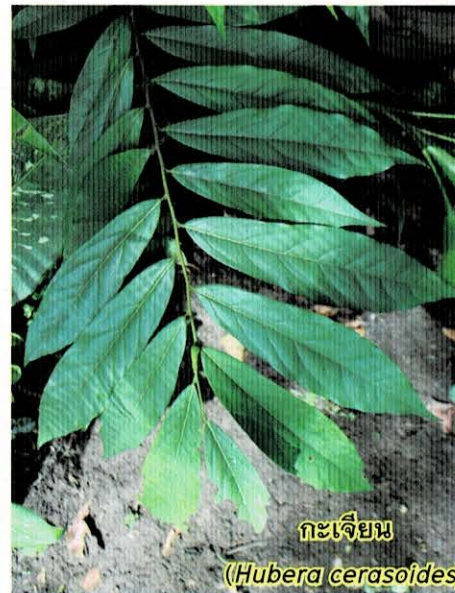
พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบของ วงศ์ Annonaceae เช่น ต้นกะเจียน (*Hubera cerasoides*)

กะเจียน

(*Hubera cerasoides*)

กะเจียน

(*Hubera cerasoides*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อมัลลายาจุด

The Spotted Zebra

Graphium megarus (Westwood, 1841)

♀

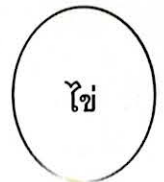
11-12 วัน

28-30 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อสะพายฟ้า

The Common Bluebottle

Graphium sarpedon (Linnaeus, 1758)

80-90 มม.

♂

ผีเสื้อเพศผู้และเพศเมียสีล้น
ลวดลายเหมือนกัน โดยพื้นปีกมีสี
น้ำตาลเข้ม-ดำ มีแถบสีฟ้าอมเขียว
จากปลายปีกหน้าต่อเนื่องถึงมุม
ปีกหลัง เห็นชัดเจนเมื่อผีเสื้อเกาะ
คูดน้ำ และหุบปีกตัวหนอนแต่ละระยะ
จะมีการเปลี่ยนแปลง หน้าตาตาม
ระยะการเจริญเติบโต

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบการบูร
(*Cinnamomum camphora*) เทพทาร์
(*C. parthenoxylon*) เชียด (*C. iners*)
อบเชยเทศ (*C. verum*) น้อยโหนด
(*Annona reticulata*) อดิเกตเซนคาเบรียล
(*Monoon longifolium*) กระวาน (*Laurus*
nobilis) หมี่เหม็น (*Litsea glutinosa*)
และจำปา (*Magnolia champaca*)

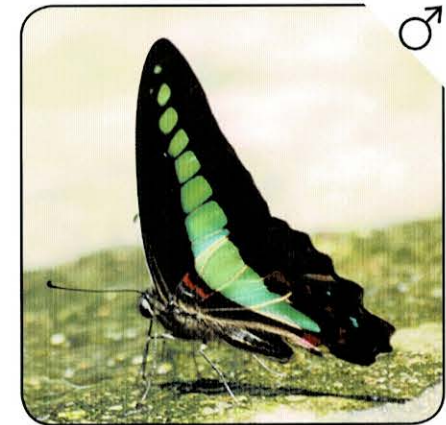

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อสะพายฟ้า

The Common Bluebottle

Graphium sarpedon (Linnaeus, 1758)

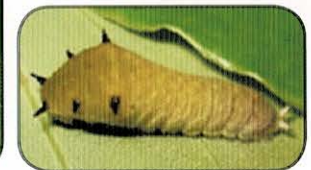
♂

10-11 วัน

12-20 วัน

3 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อหางตุ้มจุดชมพู

The Common Rose

Pachliopta aristolochiae (Fabricius, 1775)

80-110 มม.

ผีเสื้อมีจุดเด่นที่ลำตัวสีแดงสด ซึ่งแสดงถึงพิษที่สะสมจากพืชอาหาร ผีเสื้อมีปีกหน้ายาวสีดำ ลวดลายสีเทาขนานเส้นปีก ปีกหลังสีดำ มีแถบลวดลายสีขาว 5 แถบที่กลางปีกด้านท้องปีกมีแถบสีขาว และจุดสีชมพู เรียงกันที่ขอบปีก

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบกระเช้าฤๅงทอง (*Aristolochia pothieri*) และกระเช้าผีเสื้อ (*A. tagala*) และหูกมี (*Thottea parviflora*)

กระเช้าฤๅงทอง
(*Aristolochia pothieri*)

กระเช้าฤๅงทอง
(*Aristolochia pothieri*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
--	------	------	-------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------

ผีเสื้อหางตุ้มจุดชมพู

The Common Rose

Pachliopta aristolochiae (Fabricius, 1775)

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี
--	-------	---------	----------

ผีเสื้อหนอนมะนาว

The Lime Butterfly

Papilio demoleus (Linnaeus, 1758)

80-100 มม.

ผีเสื้อเพศผู้ และเพศเมียมีสีส้ม ลวดลายที่เหมือนกัน คือมีปีกสีดำ ลวดลายสีขาวครีมที่มุมปีกด้านท้องของปีกหลัง มีจุดสีส้มข้างละ 1 จุด ตัวหนอนระยะแรกมีรูปร่างสีสรรเหมือนมูลนก แต่เมื่อโตขึ้นสีสรรจะเปลี่ยนไป ดกแต่จะมีสีเขียว ติดอยู่กับกิ่งของพืชอาหาร

พืชอาหาร

ผีเสื้อจะพบวางไข่ที่พืชตระกูลส้มได้แก่ ใบมะตูม (*Aegle marmelos*) มะนาว (*Citrus aurantifolia*) ส้มโอ (*C. maxima*) มะกรูด (*C. hystrix*) ส้มจี๊ด (*C. japonica*) เขยตาย (*Glycosmis pentaphylla*) หัสศุณ (*Micromelum minutum*) สันโลก (*Clausena excavata*) และมะขวิด (*Limonia acidissima*) เป็นต้น

มะตูม
(*Aegle marmelos*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
--	------	------	-------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------

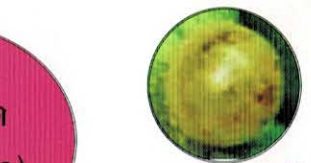
ผีเสื้อหนอนมะนาว

The Lime Butterfly

Papilio demoleus (Linnaeus, 1758)

10-11 วัน

5-7 วัน

12-15 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี
--	-------	---------	----------

ผีเสื้อหางติ่งนางระเวง

The Great Mormon

Papilio memnon Linnaeus, 1758

120-150 มม.

f. *distantianus*

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบเครือขี้เฒ่า (*Toddalia asiatica*) ส้มเกลี้ยง (*Citrus aurantium*) มะนาวควาย (*C. medica*) ส้มจี๊ด (*C. japonica*) ส้มเขียวหวาน (*C. reticulata*) มะนาว (*C. aurantifolia*) ส่องฟ้าแดง (*Clausena harmandiana*) เขยตาย (*Glycosmis pentaphylla*) น้ำข้าวเขา (*G. chlorosperma*) ช้างงาเดียว (*Luvunga scandens*) และ ทังเก (*Magnolia elegans*)

เครือขี้เฒ่า
(*Toddalia asiatica*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
--	------	------	-------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------

ผีเสื้อหางติ่งนางระเวง

The Great Mormon

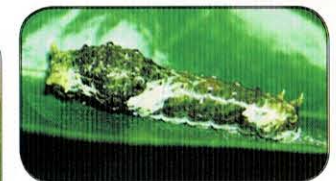
Papilio memnon Linnaeus, 1758

10-11 ซม.

15-19 ซม.

3-4 ซม.

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี
--	-------	---------	----------

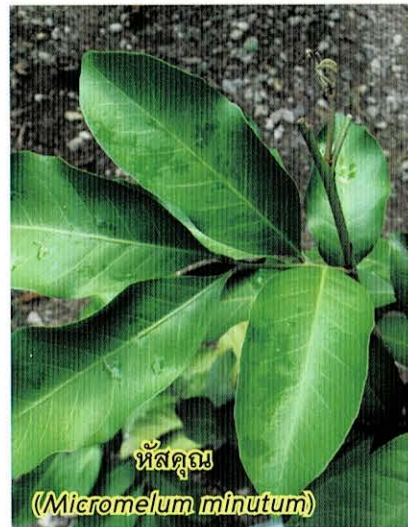
ผีเสื้อหางติ่งชะอ้อน The Black and White Helen
Papilio nephelus Boisduval, 1836

ผีเสื้อมีลวดลายและสีสันทคล้ายกับผีเสื้อหางติ่งเฮเลน ต่างกันที่จุดที่กลางปีกหลังจะมีจุดเล็กๆเพิ่มขึ้น หรือบางชนิดย่อยมี 4-5 จุด แต่ลักษณะที่แตกต่างจากผีเสื้อหางติ่งเฮเลนคือ ที่ท้องปีกบริเวณขอบปีกจะไม่มีจุดและขีดสีชมพู

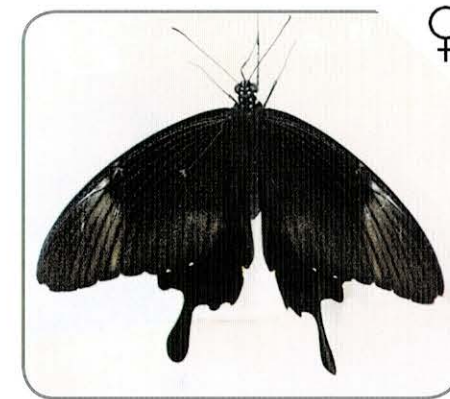
พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบหัสคุณ (Micromelum minutum) มะนาวเทศ (Citrus limon) เพี้ยฟาน (Clausena wallichii) เครือหนูเห่า (Toddalia asiatica) และ กำจัดหนว่ย (Zanthoxylum nitidum)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อหางติ่งชะอ้อน The Black and White Helen
Papilio nephelus Boisduval, 1836

5-7 วัน

10-10 วัน

13-20 วัน

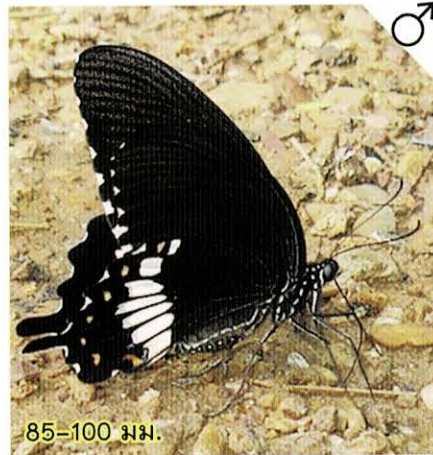
วงจรชีวิต
(Life Cycle)

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อหางติ่งธรรมดา

The Common Mormon

Papilio polytes Linnaeus, 1758

♂

ผีเสื้อเพศผู้และเพศเมีย มีสีล้น ลวดลายต่างกัน แต่มีติ่งหาง เช่นเดียวกัน โดยเพศผู้มีปีกสีดำ ที่ปีกหลังมีลวดลายเป็นจุดสีขาว เรียงต่อกันที่กลางปีกหลัง ส่วน เพศเมียสีล้น ลวดลายเลียนแบบ ผีเสื้อหางตุ้มจุดชมพู แต่ต่างกัน ที่ลำตัวเป็นสีดำ

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบมะกรูด (*Citrus hystrix*) ส้มเขียวหวาน (*C. reticulata*) ส้มโอ (*C. maxima*) ส้มเกลี้ยง (*C. aurantium*) มะนาว (*C. medica*) ส้มจี๊ด (*C. japonica*) มะตูม (*Aegle marmelos*) เขยตาย (*Glycosmis pentaphylla*)

มะกรูด
(*Citrus hystrix*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
--	------	------	-------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------

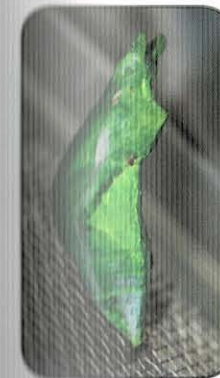
ผีเสื้อหางติ่งธรรมดา

The Common Mormon

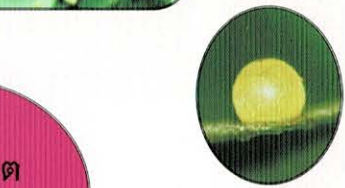
Papilio polytes Linnaeus, 1758

♀

15-17 วัน

5-7 วัน

12-15 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี
--	-------	---------	----------

ผีเสื้อทองทองธรรมดา

The Golden Birdwing

Troides aeacus (Felder & Felder, 1860)

ผีเสื้อมีปีกหน้ายาวสีดำ ลวดลายสีเทาขนานเส้นปีก ปีกหลังเป็นสีเหลืองทอง มีลวดลายสีดำ โดยเพศผู้จะมีลวดลายสีดำเฉพาะที่ขอบปีก ส่วนเพศเมียจะมีจุดสีดำเพิ่มขึ้น ผีเสื้อจะสะสมพิษจากพืชอาหาร ซึ่งแสดงออกด้วยสีแดงที่อกและสีเหลืองที่ท้อง

105-170 มม.

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบกระเช้าทอง (*Aristolochia pothieri*) กระเช้าผีเสื้อ (*A. tagala*) หูหมี (*Thottea parviflora*) และ หูหมีขน (*T. tomentosa*)

กระเช้าทอง
(*Aristolochia pothieri*)

กระเช้าทอง
(*Aristolochia pothieri*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
--	------	------	-------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------

ผีเสื้อทองทองธรรมดา

The Golden Birdwing

Troides aeacus (Felder & Felder, 1860)

4-8 วัน

10-26 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

21-31 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี
--	-------	---------	----------

วงศ์ผีเสื้อขาว-เหลือง The White and Yellow
Family PIERIDAE

ผีเสื้อหนอนใบกุ่มเส้นดำ The Striped Albatross
Appias libythea (Fabricius, 1775)

50-65 มม.

เป็นผีเสื้อที่พบได้บ่อย โดยเฉพาะผีเสื้อเพศผู้ที่มีพื้นปีกสีขาว ที่ปลายปีก และขอบปีกทั้งหน้าและหลังมีลวดลายสีน้ำตาล ล้อมรอบเส้นปีก ส่วนเพศเมียมีสีน้ำตาลเกือบทั่วทั้งปีกยกเว้นพื้นที่บางส่วน ผีเสื้อเพศเมียจะวางไข่สีขาวใส รูปร่างรี ตัวหนอนรูปทรงกระบอก สีเขียว เช่นเดียวกับดักแด้

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบกุ่มน้ำ (*Crateva religiosa*) และ กุ่มบก (*C. magna*)

กุ่มน้ำ
(*Crateva religiosa*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
--	------	------	-------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------

ผีเสื้อหนอนใบกุ่มเส้นดำ The Striped Albatross
Appias libythea (Fabricius, 1775)

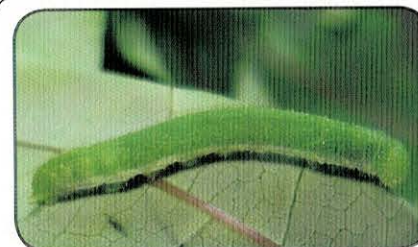

4-5 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

3 วัน

11 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี
--	-------	---------	----------

ผีเสื้อหนอนใบกุ่มขอบตาลไหม้ The Chocolate Albatross
Appias lyncida (Cramer, [1779])

ผีเสื้อเพศผู้มีปีกหน้าที่ยาวและแหลม คล้ายผีเสื้อหนอนใบกุ่มธรรมดา ต่างกันที่มีลวดลายสีน้ำตาลที่ปลายปีกและขอบปีก ส่วนเพศเมียปีกมีสีน้ำตาลจางๆ ถึงน้ำตาลเข้มที่ปลายและขอบปีก

ผีเสื้อเวลาเกาะหุบปีกจะเห็นได้ชัดว่าที่ปีกหลังมีสีเหลือง ตัดกับขอบปีกที่เป็นสีน้ำตาลเข้ม ส่วนที่ปีกหน้าขอบปีกสีน้ำตาลเข้มที่ใกล้ปลายปีกมีจุดสีเหลือง 1 จุด รูปร่างของไข่จะแตกต่างจากผีเสื้อหนอนใบกุ่มอื่นเล็กน้อย ส่วนตัวหนอนสีเขียวมีปุ่มล้นๆ สีดำ

พืชอาหาร

พบกินใบกุ่มบก (*Crateva magna*) และกุ่มน้ำ (*C. religiosa*)

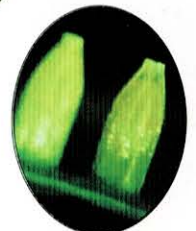

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

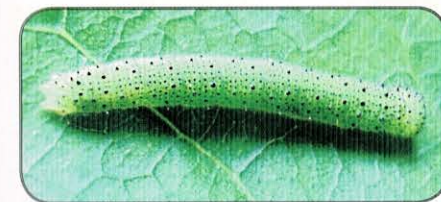
ผีเสื้อหนอนใบกุ่มขอบตาลไหม้ The Chocolate Albatross
Appias lyncida (Cramer, [1779])

๑ วัน

3 วัน

7-9 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อหนอนคูนธรรมดา

The Lemon Emigrant

Catopsilia pomona (Fabricius, 1775)

55-80 มม.

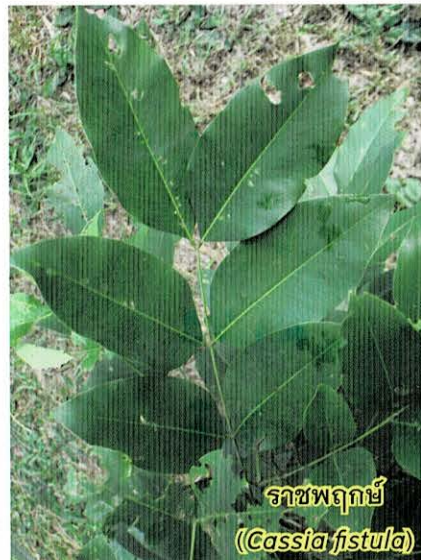
f. crocale

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบของต้น
ราชพฤกษ์ (*Cassia fistula*)
กัลปพฤกษ์ (*C. bakeriana*)
และซีเหี้ยก (*Senna siamea*)

ราชพฤกษ์
(*Cassia fistula*)

ราชพฤกษ์
(*Cassia fistula*)

ผีเสื้ออีกชนิดหนึ่งที่พบเห็นได้ง่าย
จะพบอย่างมากมายในเดือนเมษายน-
พฤษภาคม จะพบเห็นบินไปมา โดยเฉพาะ
ตามชายป่า ในสวน หรือบางครั้ง
พบเป็นกลุ่มตามริมน้ำ ในระยะตัวหนอน
ของผีเสื้อจะมีสีส้มที่ต่างกันเล็กน้อย
คือ ลำตัวสีเขียว ด้านข้างลำตัวมีเส้น
สีขาว และสีเขียวเข้ม ด้านข้างลำตัว
มีเส้นสีน้ำตาลเข้ม

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
--	------	------	-------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------

ผีเสื้อหนอนคูนธรรมดา

The Lemon Emigrant

Catopsilia pomona (Fabricius, 1775)

f. hilaria

7-8 วัน

3-5 วัน

10-11 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี
--	-------	---------	----------

ผีเสื้อหนอนคูนเหลือง

The Orange Emigrant

Catopsilia scylla (Linnaeus, 1763)

50-60 มม.

ผีเสื้อมีปีกหน้าสีขาว ขอบปีกสีน้ำตาลเข้มบางๆ ส่วนปีกหลังสีเหลืองเข้มทั้งปีก เห็นเด่นชัดสำหรับเพศเมีย มีปีกสีน้ำตาลที่ขอบปีกหน้าและหลัง จะขยายมากกว่าเพศผู้ บางครั้งพบกินจนหมดต้นในเวลาอันรวดเร็ว ส่วนดักแด้ จะห้อยอยู่ที่ก้านใบ หรือกิ่งของต้นทรงบาดาล หรือพืชอื่นที่อยู่ใกล้เคียง

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบอ่อนของต้นทรงบาดาล (*Senna surattensis*) ชุมเห็ดไทย (*S. tora*) และ ราชพฤกษ์ (*Cassia fistula*)

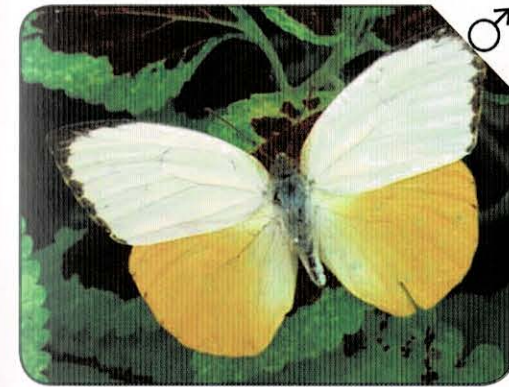

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อหนอนคูนเหลือง

The Orange Emigrant

Catopsilia scylla (Linnaeus, 1763)

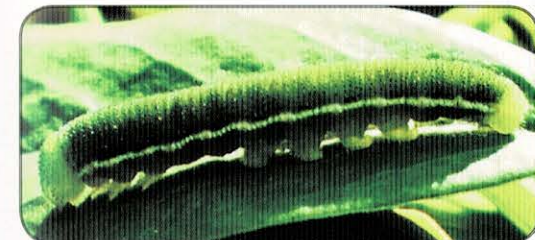

7-8 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

5-6 วัน

22 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อเหลืองสยามลายขีด

The Common Gull

Cepora nerissa (Fabricius, 1775)

40-55 มม.

ปีกด้านบนของ ผีเสื้อมีสีขาว
เส้นปีก ขอบปีก และปลายปีกมีสี
น้ำตาล ซึ่งลวดลายเหล่านี้จะปรากฏ
ชัดเจนทางด้านท้องปีกด้วย โดยพบว่า
ผีเสื้อเพศเมียจะมีลวดลายเข้มขึ้น
โดยเฉพาะปลายปีกและขอบปีก
ส่วนตัวหนอน และดักแด้ มีสีเขียว
กลมกลืนกับสิ่งแวดล้อมที่อาศัยอยู่

พืชอาหาร

ผีเสื้อจะวางไข่สีเหลือง
รูปร่างยาวรี ไว้ที่ใบของต้นหนาม-
วัวซ่ง (*Capparis sepiaria*)

หนามวัวซ่ง
(*Capparis sepiaria*)

หนามวัวซ่ง
(*Capparis sepiaria*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
--	------	------	-------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------

ผีเสื้อเหลืองสยามลายขีด

The Common Gull

Cepora nerissa (Fabricius, 1775)

12 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

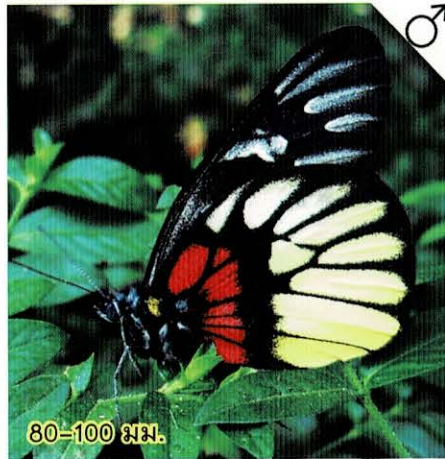
5-6 วัน

24 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี
--	-------	---------	----------

ผีเสื้อหนอนกาฝากบนปีกแดง The Red-breast Jezebel
Delias acalis (Godart, 1819)

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบกาฝาก (*Dendrophthoe* sp.) กาฝากมะม่วง (*D. pentandra*) และ
 ประทัดนวล (*Macrosolen cochinchinensis*)

		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อหนอนกาฝากบนปีกแดง The Red-breast Jezebel
Delias acalis (Godart, 1819)

14-15 ซม.

40-45 ซม.

วงจรชีวิต
 (Life Cycle)

ไข่

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อหนอนกาฝากจุดแดง The Red-spot Jezebel
Delias descombesi (Boisduval, 1836)

65-80 มม.

♀ ผีเสื้อมีลักษณะเด่นที่ปีกหลัง ด้านท้องบริเวณขอบปีกด้านบนมี แถบสีแดงส้มในระหว่างช่องปีก 1 ช่อง ตัดกับพื้นปีกสีเหลืองเข้มสามารถ แยกเพศได้จากสีของปีกด้านบนของ เพศผู้มีสีขาว และเป็นสีเทาดำใน เพศเมีย ผีเสื้อพบบินวนตามทรงพุ่ม ของต้นไม้ที่มีต้นกาฝากตามชายป่า ในช่วงเวลาเช้าถึงก่อนเที่ยงวัน

พืชอาหาร ตัวหนอนกินใบประดู่ (*Pterocarpus macrocarpus*) กาฝากเหลือง (*Dendrophthoe falcata*) และกาฝากมะม่วง (*D. pentandra*)

ประดู่
 (*Pterocarpus macrocarpus*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
--	------	------	-------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------

ผีเสื้อหนอนกาฝากจุดแดง The Red-spot Jezebel
Delias descombesi (Boisduval, 1836)

15-17 วัน

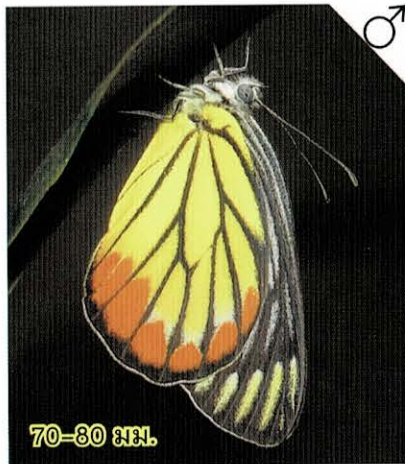
40-47 วัน

วงจรชีวิต
 (Life Cycle)

ไข่

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี
--	-------	---------	----------

ผีเสื้อหนอนกาฝากธรรมดา The Painted Jezebel
Delias hyparete (Linnaeus, 1758)

ผีเสื้อเพศผู้พื้นปีกด้านบน
 สีขาว ลายเส้นปีกสีดำ ส่วนเพศเมีย
 พื้นปีกสีจะเข้มกว่า ด้านท้องปีก
 ทั้งสองเพศ โดยเฉพาะที่ปีกหลัง
 ที่ขอบปีกด้านบนนอกเป็นสีดำ ถัดมา
 เป็นสีส้ม และสีเหลืองเข้มมีเส้นปีก
 สีดำ

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบพืชในวงศ์
 Loranthaceae เช่น ใบกาฝาก
 (*Dendrophthoe* sp.) กาฝากมะม่วง
 (*D. pentandra*) และประทัดนวล
 (*Macrosolen cochinchinensis*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อหนอนกาฝากธรรมดา The Painted Jezebel
Delias hyparete (Linnaeus, 1758)

14 วัน

46 วัน

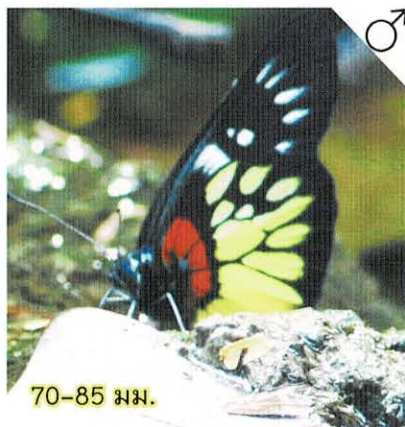

ไข่

วงจรชีวิต
 (Life Cycle)

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อหนอนกาฝากใต้ปีกแดง The Red-base Jezebel
Delias pasithoe (Linnaeus, 1758)

♂ ปีกผีเสื้อด้านบนมีสีเทาเข้มลวดลาย
 สีขาว เพศผู้ที่ชอบปีกด้านในระบาย
 ด้วยสีเหลือง ด้านท้องปีก มีจุดสังเกต
 ที่ปีกหลังที่มีพื้นปีกสีดำ ลวดลาย
 สีเหลือง ที่โคนปีกมีสีแดงเข้ม ชอบ
 ด้านนอกสีดำ เห็นชัดเจน เพราะ
 ผีเสื้อเมื่อเกาะจะหุบปีก

70-85 มม.

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบพืชในวงศ์ Loranthaceae เช่น ใบกาฝาก (Dendrophthoe sp.)
 กาฝากมะม่วง (D. pentandra) กาฝากไม้โพธิ์ (Taxillus chinensis) และประทัด
 นวล (Macrosolen cochinchinensis)

กาฝาก
 (Dendrophthoe spp.)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อหนอนกาฝากใต้ปีกแดง The Red-base Jezebel
Delias pasithoe (Linnaeus, 1758)

♂

15-20 วัน

วงจรชีวิต
 (Life Cycle)

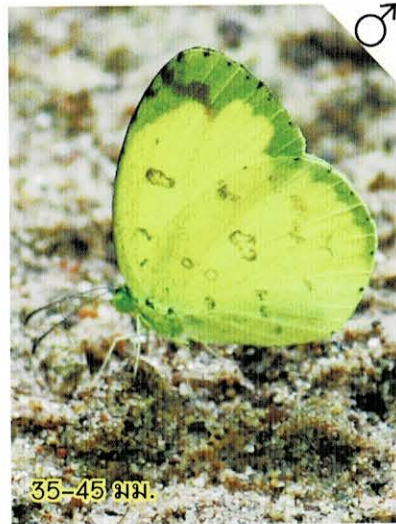
ไข่

20-67 วัน

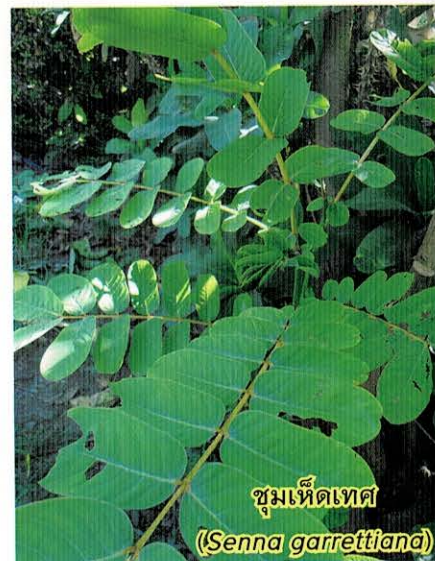
	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อเนรสามจุด The Three-spot Grass Yellow
Eurema blanda (Boisduval, 1836)

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบของต้นชุม-
 เถ็ดไทย (*Senna tora*) ทรงบาดาล
 (*S. surattensis*) ราชพฤกษ์ (*Cassia*
fistula) หางนกยูงฝรั่ง (*Delonix*
regia) แดง (*Xylocarpa*)
 มะขามเทศ (*Pithecellobium dulce*)
 และแคบ้าน (*Sesbania grandiflora*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อเนรสามจุด The Three-spot Grass Yellow
Eurema blanda (Boisduval, 1836)

35-45 มม.

6-7 ซม.

4-7 ซม.

10-11 ซม.

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อเนรธรรมดา The Common Grass Yellow
Eurema hecabe (Linnaeus, 1758)

40-50 มม.

♂

ผีเสื้อในสกุลนี้ เป็นผีเสื้อที่มีขนาดเล็ก สีล้วน และลวดลายคล้ายกันมาก การหากินทั้งในระยะผีเสื้อหรือตัวหนอนก็เหมือนกัน การจำแนกผีเสื้อในสกุลนี้ในธรรมชาติจึงค่อนข้างยาก ผีเสื้อเนรธรรมดา ปีกของผีเสื้อมีสีเหลือง ชอบปิกระบายด้วยสีน้ำตาลเข้ม-ดำ ที่ขอบด้านในว่าลิกด้านท้องปีกมีลวดลายเล็กๆ สีน้ำตาลแดง

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบขี้เหล็ก (*Senna siamea*) แสมสาร (*S. alata*) ชุมเห็ดไทย (*S. tora*) และ ราชพฤกษ์ (*Cassia fistula*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
--	------	------	-------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------

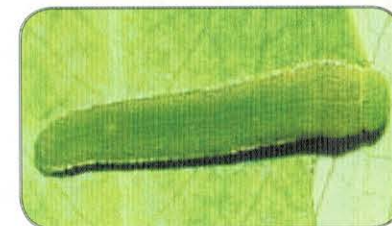
ผีเสื้อเนรธรรมดา The Common Grass Yellow
Eurema hecabe (Linnaeus, 1758)

♂

5-7 ซม.

17-20 ซม.

3-5 ซม.

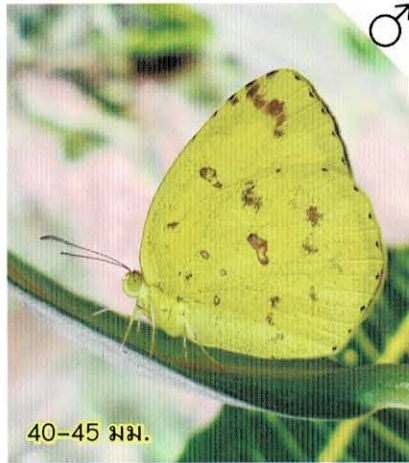
วงจรชีวิต
(Life Cycle)

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี
--	-------	---------	----------

ผีเสื้อเนรภูเข

The Hill Grass Yellow

Eurema simulatrix (Staudinger, 1891)

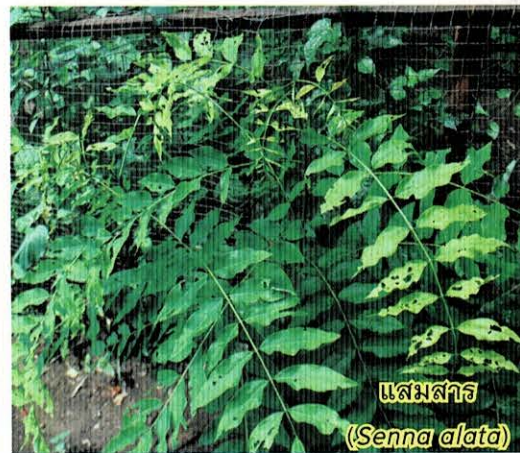
ผีเสื้อมีปีกสีเหลืองเข้ม ขอบปีกสีน้ำตาลเข้ม-ดำ เช่นเดียวกับผีเสื้อในสกุลนี้ชนิดอื่น แต่สีที่บริเวณปลายปีกจะปรากฏที่ด้านท้องปีก ชัดกว่าผีเสื้อชนิดอื่น รวมทั้งจุดสีน้ำตาลเข้มในเซลล์ปีกหน้าจะมี 2 จุด ผีเสื้อวางไข่สีขาว รูปกระสวยไว้ที่ใบอ่อนของพืชอาหาร

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบแสมสาร (*Senna alata*) ขี้เหล็ก (*S. siamea*) ทรงบาดาล (*S. surattensis*) และ ราชพฤกษ์ (*Cassia fistula*)

แสมสาร
(*Senna alata*)

แสมสาร
(*Senna alata*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

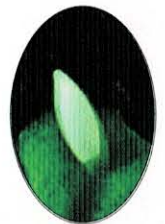
ผีเสื้อเนรภูเข

The Hill Grass Yellow

Eurema simulatrix (Staudinger, 1891)

7-10 วัน

5-7 วัน

17-21 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อปลายปีกส้มใหญ่

The Great Orange Tip

Hebomoia glaucippe (Linnaeus, 1758)

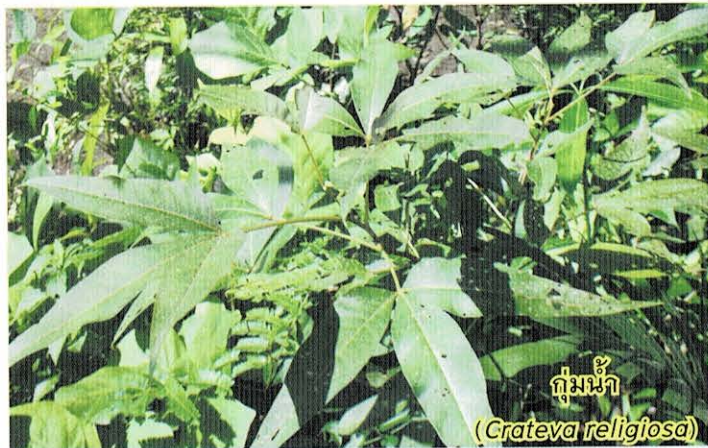

80-100 มม.

ผีเสื้อที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของวงศ์ผีเสื้อขาว-เหลืองในประเทศไทย มีลักษณะเด่นที่บริเวณปลายปีก คู่หน้าของผีเสื้อจะมีสีส้มติดกับพื้นปีกมีสีขาว และขอบปีกสีน้ำตาลเข้ม-ดำ ส่วนเพศเมีย ในส่วนที่เป็นสีน้ำตาลเข้ม-ดำที่ขอบปีกจะปรากฏขีดและหนากว่า เป็นผีเสื้ออีกชนิดหนึ่งที่บินได้รวดเร็ว เวลาเกาะหุบปีกจะเห็นลวดลายด้านท้องปีกที่มีสีน้ำตาลจางๆ คล้ายพื้นทรายขึ้นๆ

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบกุ่มน้ำ (*Crateva religiosa*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
--	------	------	-------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------

ผีเสื้อปลายปีกส้มใหญ่

The Great Orange Tip

Hebomoia glaucippe (Linnaeus, 1758)

10-14 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

4-6 วัน

28-30 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี
--	-------	---------	----------

ผีเสื้อขาวแคระ

The Psyche

Leptosia nina (Fabricius, 1793)

เป็นผีเสื้อที่มีขนาดเล็กที่สุดในวงศ์ผีเสื้อขาว-เหลือง ผีเสื้อมีปีกที่บาง รูปกรวยสีขาว ที่ปลายปีกหน้าระบายด้วยสีน้ำตาล และมีจุดสีน้ำตาลอีก 1 จุด อยู่ถัดเข้ามาด้านท้องปีกมีลวดลายประสีน้ำตาลจางๆ ผีเสื้อบินต่ำ และไม่ค่อยว่องไว ผีเสื้อเพศเมียพบวางไข่สีเขียวครีมรูปกรวย

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบส้มเสี้ยวขาว (*Cleome gynandra*) ผักเสี้ยนขน (*C. rutosperma*) ผักเสี้ยนผี (*C. viscosa*) กุ่มบก (*Crutevamagna*) กุ่มน้ำ (*C. religiosa*) และสะอ้าน (*Capparis zeylanica*)

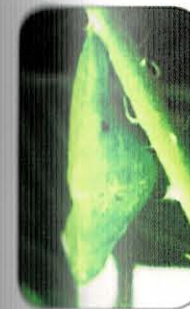
ส้มเสี้ยวขาว
(*Cleome gynandra*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
---	------	------	-------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------

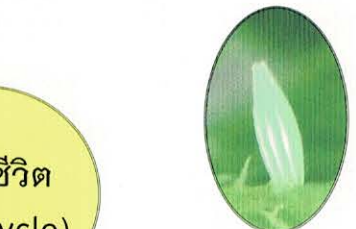
ผีเสื้อขาวแคระ

The Psyche

Leptosia nina (Fabricius, 1793)

7-10 วัน

4 วัน

10 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี
---	-------	---------	----------

ผีเสื้อฟ้าเมียเลียนธรรมชาติ The Common Wanderer
Pareronia anais (Bouge, 1837)

60-85 มม.

พืชอาหาร

ผีเสื้อจะวางไข่ไว้ที่ใบของหนาม
 วัวซัง (*Capparis sepiaria*) และ
 สะแอะ (*C. zeylanica*)

หนามวัวซัง
 (*Capparis sepiaria*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
--	------	------	-------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------

ผีเสื้อฟ้าเมียเลียนธรรมชาติ The Common Wanderer
Pareronia anais (Bouge, 1837)

14 วัน

7-8 วัน

28 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี
--	-------	---------	----------

ผีเสื้อหนอนกะหล่ำอินเดียน The Indian Cabbage White
Pieris canidia (Sparrman, 1768)

ผีเสื้อปีกบางสีขาว ปลายปีกหน้า
 มีสีน้ำตาลดำ มีจุดสีดำที่ปีกหน้า
 อีก 1 จุด ส่วนที่ปีกหลังที่ขอบปีก
 มีจุดสีน้ำตาลดำ ในเพศเมียลวดลาย
 นี้จะเข้มและมีมากกว่า ผีเสื้อเพศ
 เมียวางไข่สีเหลืองครีม รูปร่าง
 ตัวหนอนสีเขียว บนผิวมีขนสั้นๆ
 และบาง และเข้าดักแด้อย่างง่
 หรือใบของพืชอาหาร

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบหรือกิ่ง
 ของส้มเลี่ยนขาว (*Cleome gynandra*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อหนอนกะหล่ำอินเดียน The Indian Cabbage White
Pieris canidia (Sparrman, 1768)

8 วัน

วงจรชีวิต
 (Life Cycle)

6 วัน

20 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อหนอนกะหล่ำเล็ก The Small Cabbage White *Pieris rapae* (Linnaeus, 1758)

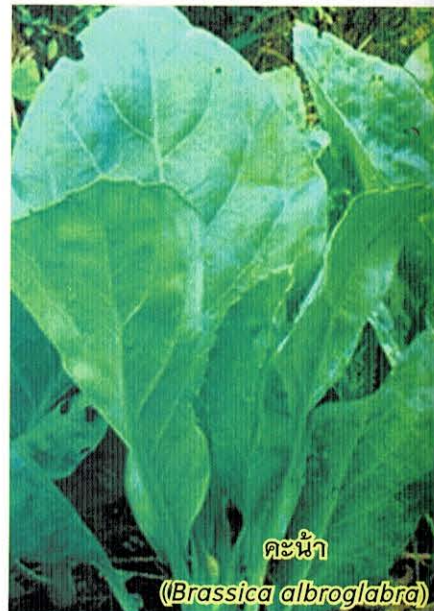
45-50 มม.

♂

ผีเสื้อมีรูปร่าง สีสัน
ลวดลายคล้ายกับผีเสื้อหนอน
กะหล่ำอินเดีย แต่ที่ปลายปีก
หน้ามีสีน้ำตาลดำ และมีจุด
สีน้ำตาลเข้ม 2 จุด บนปีกหน้า
ส่วนปีกหลัง ที่ขอบปีกไม่มีจุด
ไข่มมีสีเหลือง รูปร่างรีวางตั้งบน
ใบพืชอาหาร

พืชอาหาร

ตัวหนอนเป็นศัตรูพืชของ
ผักหลายชนิด เช่นผักที่อยู่ใน
วงศ์ Brassicaceae เช่นผักคะน้า
(*Brassica albroglabra*) และ
กะหล่ำ (*B. oleracea*) เป็นต้น

คะน้า

(*Brassica albroglabra*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

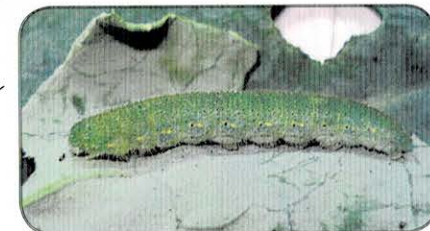
ผีเสื้อหนอนกะหล่ำเล็ก The Small Cabbage White *Pieris rapae* (Linnaeus, 1758)

♂

7-8 วัน

20-21 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

5-6 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

วงศ์ผีเสื้อขาหน้าฟู The Brush-food Butterflies
Family NYMPHALIDAE

ผีเสื้อหนอนหนามกะทกรก The Tawny Coster
Acraea violae Fabricius, 1775

35-50 มม.

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบกะทกรก
(*Passiflora foetida*) เบญจวรรณ
(*P. edulis*) ตีนนก (*Vitex pinnata*)
และปอแก้ว (*Hibiscus cannabinus*)

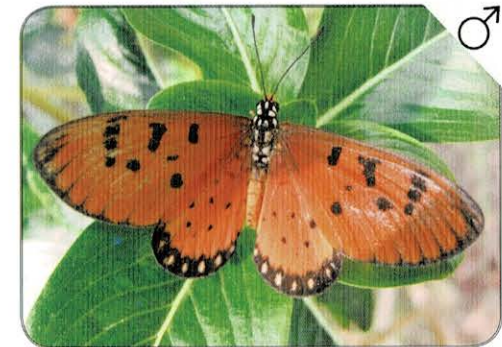
กะทกรก
(*Passiflora foetida*)

กะทกรก
(*Passiflora foetida*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
--	------	------	-------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------

ผีเสื้อหนอนหนามกะทกรก The Tawny Coster
Acraea violae Fabricius, 1775

0-10 ซม.

10-25 ซม.

ไข่

7-10 ซม.

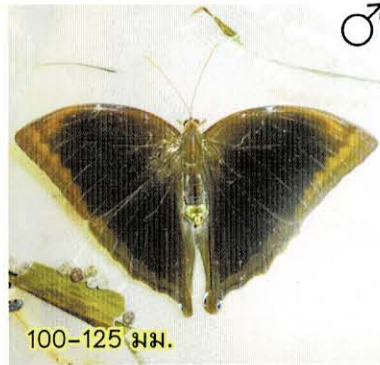
วงจรชีวิต
(Life Cycle)

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี
--	-------	---------	----------

ผีเสื้อหนอนมะพร้าวขนปุย

The Palmking

Amathusia phidippus Linnaeus, 1763

100-125 มม.

♂

ผีเสื้อเพศผู้ลวดลายสีส้มเข้มเดียวกับผีเสื้อหนอนมะพร้าวธรรมดา ต่างกันที่ลวดลายด้านท้องปีก และรอยหยักที่ตื้นกว่า ส่วนเพศเมียสีน้ำตาลเข้มที่ใกล้ปลายปีก ระบายด้วยสีน้ำเงินจางๆ และมีลวดลายสีขาวตามความยาวของลำตัว หัวสีน้ำตาล มีหนาม 2 อัน ที่ปลายท้องมีหาง 2 เส้น

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบหวาย (Calamus sp.) มะพร้าว (Cocos nucifera) หนามแดง (Cyrtostachys renda) และปาล์มน้ำมัน (Elaeis guineensis)

หวาย
(*Calamus* sp.)

หวาย
(*Calamus* sp.)

ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อหนอนมะพร้าวขนปุย

The Palmking

Amathusia phidippus Linnaeus, 1763

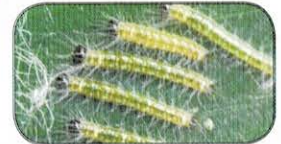
♀

10-15 วัน

30-80 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

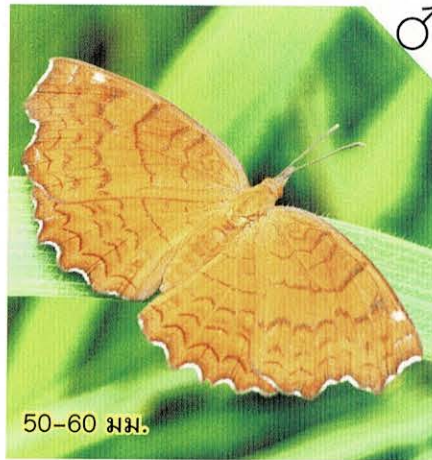
ไข่

ด้าปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อหนอนมะหุ้งลายหัก

The Angled Castor

Ariadne ariadne Linnaeus, 1763

50-60 มม.

♂

ผีเสื้อมีปีกสีน้ำตาลอมเหลือง
ลวดลายเป็นเส้นสีน้ำตาลเข้มที่ใกล้
ปลายปีกมีจุดสีขาวเล็กๆ ข้างละ
1 จุด ขอบปีกหน้าและปีกหลัง
หยักตื้นๆ มีลวดลายสีขาวใน
รอยหยักด้านท้องปีกสีน้ำตาล-
เทา ลวดลายสีน้ำตาลแดง ผีเสื้อ
จะวางไข่รูปร่างกลม มีลวดลาย
เป็นร่อง และมีขนอ่อนๆ

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบของต้นมะหุ้ง
(*Ricinus communis*) สนทะเล
(*Casuarina equisetifolia*)
สนประดิพัทธ์ (*C. junghuhniana*)
ตำแยเครือ (*Chesmone javanica*)
และฝ้าย (*Gossypium herbaceum*)

มะหุ้ง

(*Ricinus communis*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

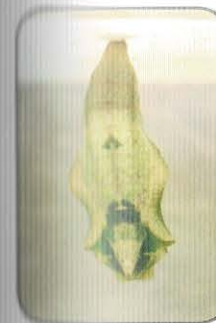
ผีเสื้อหนอนมะหุ้งลายหัก

The Angled Castor

Ariadne ariadne Linnaeus, 1763

♂

0-10 วัน

5-7 วัน

11-14 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อหนอนละหุ่งธรรมดา The Common Castor
Ariadne merione Cramer, 1779

50-60 มม.

♀

ผีเสื้อมีปีกสีน้ำตาล
 แดงมีลายเส้นซิกแซกสีน้ำตาล
 เข้มดำ ซึ่งเส้นนี้จะมีจำนวน 8
 เส้นโดยลวดลายนี้จะมีคามถี่
 กว่าผีเสื้อหนอนละหุ่งลายหัก
 ที่ขอบปีกหน้า และปีกหลัง
 หยักเล็กน้อย ด้านท้องปีกสี
 น้ำตาล-เทา ลวดลายสีน้ำตาล
 แดง

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบละหุ่ง (*Ricinus communis*)

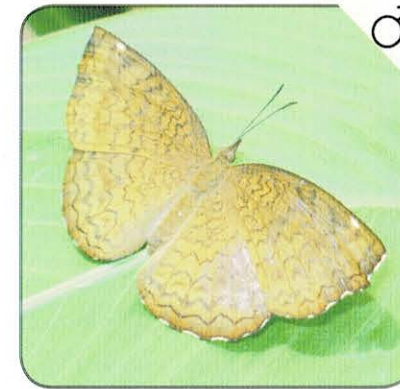

ละหุ่ง

(*Ricinus communis*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อหนอนละหุ่งธรรมดา The Common Castor
Ariadne merione Cramer, 1779

♂

7-8 ซม.

วงจรชีวิต
 (Life Cycle)

3-6 ซม.

11-14 ซม.

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อกะทกรกธรรมดา The Leopard Lacewing
Cethosia cyane Drury, 1770

60-80 มม.

พืชอาหาร

ในระยะตัวหนอนกินใบผักสาบ
 (Adenia sp.) กะทกรก (*Passiflora*
foetida) เสาวรส (*P. laurifolia*)
 ผักปลาบ (*Commelina benghalensis*)
 ผักบุ้ง (*Ipomoea aquatica*) มันเทศ
 (*I. batatas*) และละหุ่ง (*Ricinus*
communis)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อกะทกรกธรรมดา The Leopard Lacewing
Cethosia cyane Drury, 1770

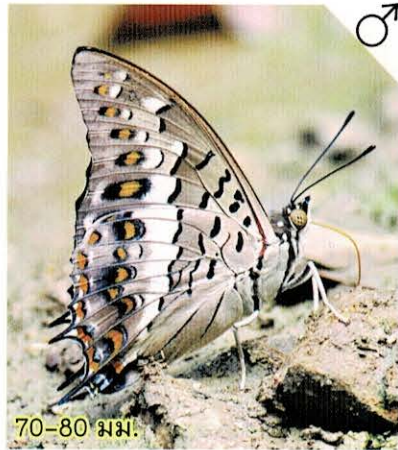

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อตาลหนามดำ

The Black Rajah

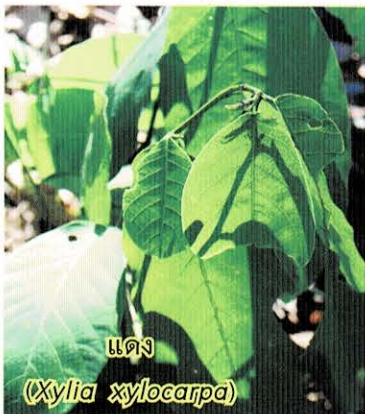
Charaxes solon Fabricius, 1793

ผีเสื้อสีน้ำตาลเข้ม ลวดลายสีเหลืองครีม เป็นแถบสั้นๆ และจุดเรียงต่อกันจากปลายปีกหน้าถึงปีกหลัง ด้านท้องปีกสีน้ำตาลเทา ลวดลายสีดำ ขาว น้ำตาลส้ม เฉพาะลวดลายเส้นสีดำภายในเซลปีกหน้าจะมี 3 เส้น เรียงขวางเซลปีก ตัวหนอนมีสีเขียว ที่หัวมีเขา หรือหงอนไม่แตกแขนง 4 อัน

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบแดง (*Xylocarpus xylocarpa*)

แดง
(*Xylocarpus xylocarpa*)

แดง
(*Xylocarpus xylocarpa*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อตาลหนามดำ

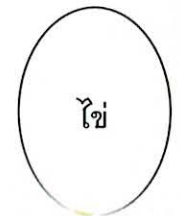
The Black Rajah

Charaxes solon Fabricius, 1793

14 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

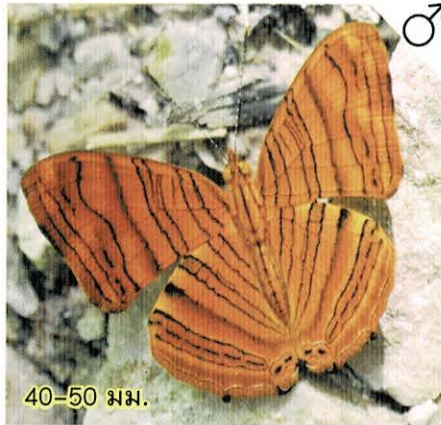
ไข่

14-20 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อแผนที่แดงลายประ The Intermediate Maplet
Chersonesia intermedia Martin, 1895

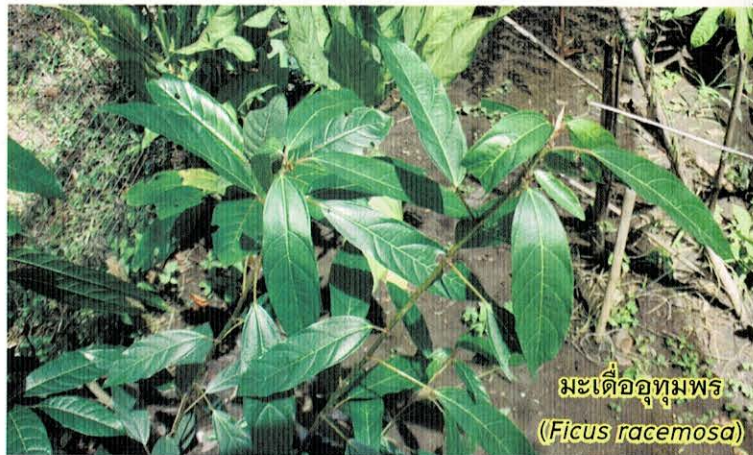
♂

ผีเสื้อขนาดเล็กสีน้ำตาล-ส้ม เวลาผีเสื้อเกาะบนพื้นดินจะกางปีก เห็นลวดลายเส้นสีน้ำตาลเข้ม ขวางปีกชัดเจน โดยเฉพาะเส้นลวดลายเส้นที่ 2 จากขอบปีก มีลักษณะเป็นเส้นประ ผีเสื้อชอบอยู่ในที่ชื้น

40-50 มม.

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบมะเดื่ออุทุมพร (*Ficus racemosa*) เป็นพืชในวงศ์ Moraceae

มะเดื่ออุทุมพร
 (*Ficus racemosa*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อแผนที่แดงลายประ The Intermediate Maplet
Chersonesia intermedia Martin, 1895

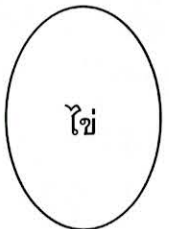

♂

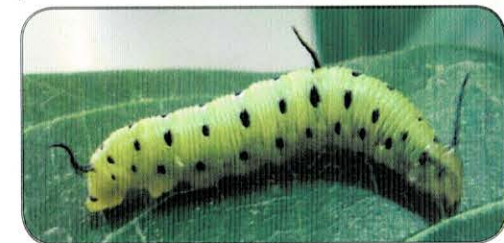

7-10 ซม.

วงจรชีวิต
 (Life Cycle)

ไข่

11-14 ซม.

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อหนอนใบรักธรรมดา

The Plain Tiger

Danaus (Anosia) chrysippus Linnaeus, 1758

70-80 มม.

ผีเสื้อที่มีสีส้มสวยงาม ประกอบด้วยสีน้ำตาลแดง-ส้ม ขอบปีก ปลายปีก และเส้นปีกสีน้ำตาลเข้ม-ดำ ที่ปีกหน้า มีแถบสีขาวที่เกิดจากจุดสีขาวเรียงต่อกัน ที่ปีกหลังสีน้ำตาลแดง ขอบปีกสีดำภายในมีจุดสีขาวขนาดเล็ก

เรียงต่อกัน ที่กลางปีกบริเวณรอบเซลล์ปีก มีจุดสีดำ 3-4 จุด โดยเพศเมียจะมี 3 จุด และเพศผู้มี 4 จุด ผีเสื้อวางไข่ไว้ที่ใบของต้นรัก

พืชอาหาร ตัวหนอนกินใบรักและดอกรัก (*Calotropis gigantea*) ไฟเดียนห้า (*Asclepias curassavica*) หงษ์เหิน (*Gomphocarpus physocarpus*) บานดึก (*Ipomoea alba*) เกาเอ็นอ่อน (*Cryptolepis dubia*) มะเดื่อเทศ (*Ficus laevis*) มะเดื่ออุทุมพร (*F. racemosa*) และมะหวด (*Lepisanthes rubiginosa*)

(*Calotropis gigantea*)

(*Calotropis gigantea*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อหนอนใบรักธรรมดา

The Plain Tiger

Danaus (Anosia) chrysippus Linnaeus, 1758

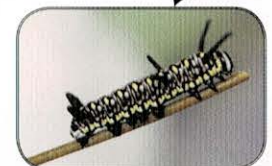
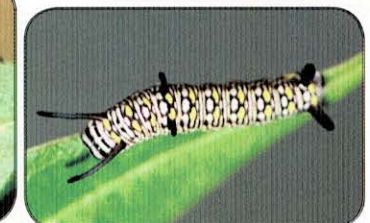
0-8 ชั่วโมง

0-8 ชั่วโมง

7-10 ชั่วโมง

4-6 ชั่วโมง

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อหนอนใบรักลายเสือ

The Common Tiger

Danaus (Anosia) genutia Cramer, 1779

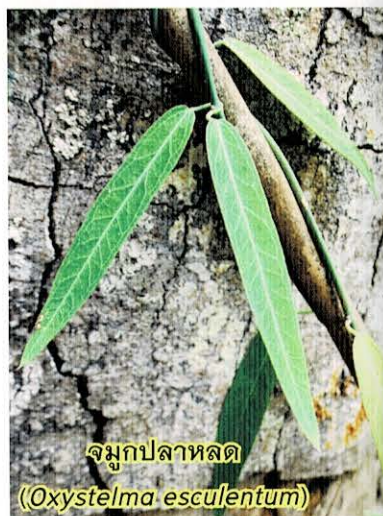
70-80 มม.

ผีเสื้อมีปีกสีน้ำตาลแดง-ส้ม ที่ปลายปีกขอบปีก และเส้นปีกกระบายด้วยสีน้ำตาลเข้มดำ ที่ปีกหลังมีสีน้ำตาลแดง เส้นปีกสีน้ำตาลเข้ม ท้องปีกสีอ่อนกว่า มีเกล็ดเพศเป็นเหมือนเนื้อปีกยื่นออกมาเล็กน้อยในเพศผู้

ผีเสื้อมีปีกสีน้ำตาล-ส้ม ลวดลายสีดำและขาว คล้ายกับลวดลายของเสือ ในผีเสื้อเพศผู้มีเกล็ดเพศขนาดใหญ่ที่ปีกหลังเห็นชัด ผีเสื้อชนิดนี้มีพิษสะสมไว้ เนื่องจากในระยะตัวหนอนกินใบไม้ที่มีพิษ

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบจุมูกปลาหลด (*Oxystelma esculentum*) รัก (*Calotropis gigantea*) ไฟเดือนห้า (*Asclepias curassavica*) ครามเถา (*Marsdenia tinctoria*) ขจร (*Telosma cordata*) ข้าวสารดอกเล็ก (*Raphistemma hooperianum*) และข้าวสารดอกใหญ่ (*R. pulchellum*)

จุมูกปลาหลด
(*Oxystelma esculentum*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
--	------	------	-------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------

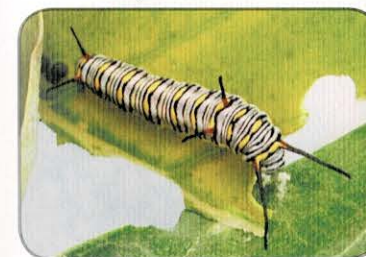
ผีเสื้อหนอนใบรักลายเสือ

The Common Tiger

Danaus (Anosia) genutia Cramer, 1779

7-10 วัน

6-15 วัน

3-7 วัน

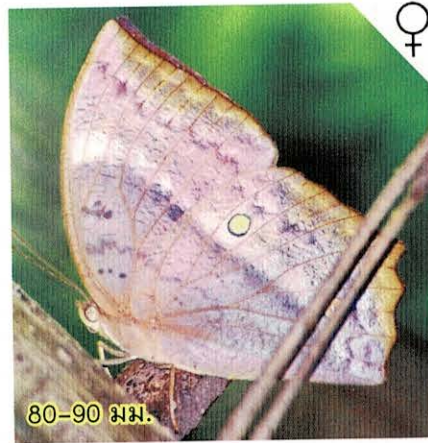
วงจรชีวิต
(Life Cycle)

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี
--	-------	---------	----------

ผีเสื้อไผ่ลายธรรมดา

The Common Duffer

Discophora sondaica Boisduval, 1836

ผีเสื้อที่มีขนาดใหญ่ ปีกสีน้ำตาลเข้มในเพศผู้ และสีน้ำตาลในเพศเมีย ที่ปีกหน้าของเพศผู้มีจุดสีขาวขนาดเล็ก เรียงขนานขอบปีก 3 แถว ส่วนปีกหลังที่กลางปีกสีเข้มกว่าบริเวณอื่น เพศเมียจุดสีขาวที่ปีกหน้าจะใหญ่กว่า ส่วนที่ปีกหลังมีแถวของจุดสีขาวเช่นกัน

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบพืชในวงศ์ Poaceae เช่น ไผ่รวก (*Thyrsostachys siamensis*)

ไผ่รวก
(*Thyrsostachys siamensis*)

ไผ่รวก
(*Thyrsostachys siamensis*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
--	------	------	-------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------

ผีเสื้อไผ่ลายธรรมดา

The Common Duffer

Discophora sondaica Boisduval, 1836

10-25 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

9 วัน

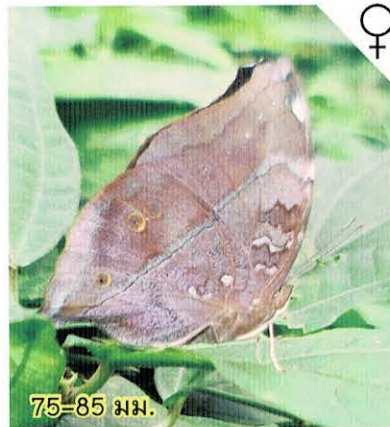
35-105 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี
--	-------	---------	----------

ผีเสื้อใบไม้เล็ก

The Autumn Leaf

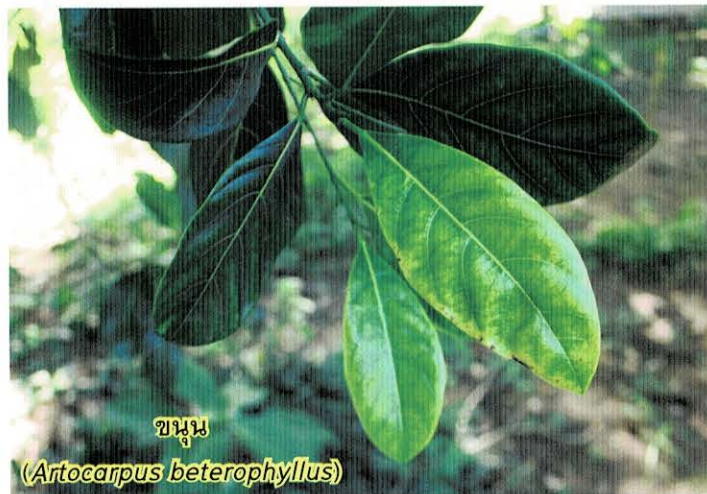
Doleschallia bisaltide Cramer, 1779

ปลายปีกหน้าตัดเป็น
เหลี่ยม ขอบปีกเว้า ปีกสีน้ำตาล-ส้ม
ปลายปีกสีน้ำตาลเข้ม-ดำ ภายในมี
แถบสีน้ำตาล-ส้ม ด้านท้องปีกสี
น้ำตาล คล้ายใบไม้แห้ง มีลวดลาย
สีน้ำตาลเข้ม โดยเฉพาะลายเส้นที่
พาดจากปีกหน้า ถึงปีกหลัง คล้าย
เส้นกลาง

75-85 มม.

พืชอาหาร ตัวหนอนพบว่ากินใบขนุน (*Artocarpus heterophyllus*)
และพญาวัน (*Pseuderanthemum palatiferum*)

ขนุน
(*Artocarpus heterophyllus*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อใบไม้เล็ก

The Autumn Leaf

Doleschallia bisaltide Cramer, 1779

0-10 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

3-5 วัน

16-18 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อหนอนมะพร้าวธรรมดา The Common Palmfly
Elymnias hypermnestra Linnaeus, 1763

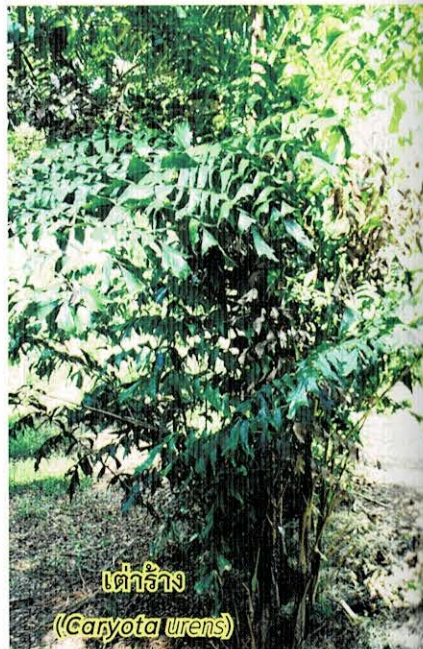
60-75 มม.

♂

ผีเสื้อเพศผู้เลียนแบบผีเสื้อ
 จรกา โดยพื้นปีกสีน้ำตาลเข้ม-
 ดำ มีลวดลายสีน้ำเงินที่ใกล้
 ปลายปีก ส่วนเพศเมียมีลวดลาย
 สีส้มเลียนแบบผีเสื้อหนอนใบรัก
 ลายเสือ แต่ความแตกต่างอยู่
 ที่ขอบปีกหยักทั้งปีกหน้าและหลัง

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบเต้าร้าง
 (*Caryota urens*) มะพร้าว (*Cocos
 nucifera*) หมากสง (*Areca catechu*)
 หวาย (*Calamus sp.*) ตาว (*Arenga
 pinnata*) ปาล์มสามทาง (*Dyopsis
 lutescens*) หมากแดง (*Cyrtostachys
 renda*) หมากเขียว (*Ptychosperma
 macarthurii*) ปาล์มขวด (*Roystonea
 regia*) และจิ้ง (*Rhapis excelsa*)

เต้าร้าง
 (*Caryota urens*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
--	------	------	-------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------

ผีเสื้อหนอนมะพร้าวธรรมดา The Common Palmfly
Elymnias hypermnestra Linnaeus, 1763

♀

7-14 วัน

4-5 วัน

8-21 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี
--	-------	---------	----------

ผีเสื้อหนอนมะพร้าวลายจุด The Spotted Palmfly
Elymnias malelas Hewitson, 1863

75-85 มม.

ผีเสื้อเพศผู้ลวดลายสีส้มเข้มเดียวกับผีเสื้อหนอนมะพร้าวธรรมดา แตกต่างที่ลวดลายด้านท้องปีก และรอยหยักที่ตีนกว่า ส่วนเพศเมียสีน้ำตาลเข้ม ที่ใกล้เคียงปีก ระบายด้วยสีน้ำตาลเงินจางๆ และมีลวดลายสีขาวตามความยาวของลำตัว หัวสีน้ำตาล มีหนาม 2 อัน ที่ปลายท้องมีหาง 2 เส้น

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบมะพร้าว (*Cocos nucifera*) หมากสง (*Areca catechu*) หวาย (*Calamus* sp.)

มะพร้าว
 ((*Cocos nucifera*))

มะพร้าว
 (*Cocos nucifera*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อหนอนมะพร้าวลายจุด The Spotted Palmfly
Elymnias malelas Hewitson, 1863

10-25 ตัว

วงจรชีวิต
 (Life Cycle)

8-9 ตัว

35-105 ตัว

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อจระกานอนยี่โถ The Common Indian Crow
Euploea core Cramer, 1780

75-85 มม.

ผีเสื้อมีปีกสีน้ำตาล-ดำ โดย
 โคนปีกสีเข้มกว่ามาก ส่วนปลาย
 ปีกจะถูกเคลือบด้วยสีขาว ส่วน
 ที่ปีกหลังสีน้ำตาล มีลวดลายเป็น
 จุด และขีดสั้นๆ 2 แถวที่ใกล้ขอบปีก
 ตัวหนอนสีน้ำตาล มีลวดลาย
 ขาวดำ มีเส้นคล้ายขน 4 คู่ บน
 ลำตัว

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบยี่โถ (*Nerium
 oleander*) เครือปลาแสงแดง
 (*Ichnocarpus frutescens*)
 แก้วชมพู (*Pottsia laxiflora*)
 ครามเถา (*Marsdenia tinctoria*)
 ไทย้อย (*Ficus benjamina*)
 โพขนุ่น (*F. nervosa*) และ
 มะเดื่ออุทุมพร (*F. racemosa*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
--	------	------	-------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------

ผีเสื้อจระกานอนยี่โถ The Common Indian Crow
Euploea core Cramer, 1780

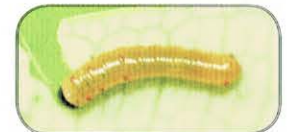
6-18 วัน

15-20 วัน

4 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี
--	-------	---------	----------

ผีเสื้อจรรยาเมียลาย

The Striped Blue Crow

Euploea multiciber Cramer, 1777

80-90 มม.

ผีเสื้อมีสีส้มสวยงาม โดยเฉพาะเพศผู้ ที่ปีกหน้าสีน้ำตาลดำเคลือบด้วยเกล็ดปีกที่สะท้อนแสงสีน้ำเงิน ขณะที่ปีกหลังสีน้ำตาลแดง ไม่มีลวดลาย ส่วนเพศเมียสีน้ำตาล ลวดลายเส้นสีขาวทั้งที่ปีกหน้า และปีกหลัง โดยเฉพาะที่ปีกหลังจะมีลายเส้นที่ละเอียดมาก

พืชอาหาร

ตัวหนอนพบกินใบเครือยาง (Finlaysonia sp.) เครือปลาแดง (Ichnocarpus frutescens) ยี่โถ (Nerium oleander) แก้วชมพู (Pottsia laxiflora) ครามเถา (Marsdenia tinctoria) ไทรย้อย (Ficus benjamina) โพขนุ่น (F. nervosa) และมะเดื่ออุทุมพร (F. racemosa)

เครือยาง

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อจรรยาเมียลาย

The Striped Blue Crow

Euploea multiciber Cramer, 1777

8-10 วัน

5 วัน

13-15 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อบารอนหนอนมะม่วง

The Baron

Euthalia aconthea Cramer, 1779

45-70 มม. ภาพ: Narin Somthas

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบมะม่วง

(*Mangifera indica*)

มะม่วง

(*Mangifera indica*)

ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อบารอนหนอนมะม่วง

The Baron

Euthalia aconthea Cramer, 1779

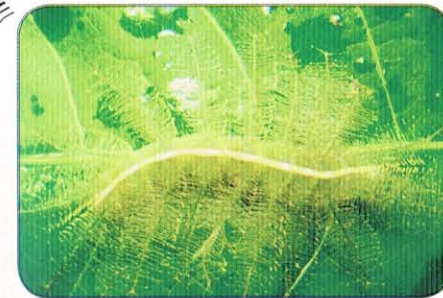

5-7 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

5-7 วัน

17-20 วัน

ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อบาร์อนเทา

The Gray Baron

Euthalia anosia Moore, 1857

50-70 มม.

ผีเสื้อมีปลายปีกหน้างุ้ม
ขอบปีกเว้ามากกว่าผีเสื้อบาร์อน
ชนิดอื่น ผีเสื้อเพศผู้ปีกมีสีน้ำตาล
เทา-สีเขียวบางๆ ส่วนเพศเมียโคนปีก
หน้ามีสีเข้มกว่าส่วนอื่น และมีจุด
สีขาว 5 จุด ที่ขอบปีก ตัวหนอน
มีสีเขียว มีขนยาวคล้ายขนพิษรูปร่าง
เหมือนปะการัง สีสันของตัวหนอน
จะกลมกลืนกับใบมะม่วงที่เป็น
พืชอาหาร

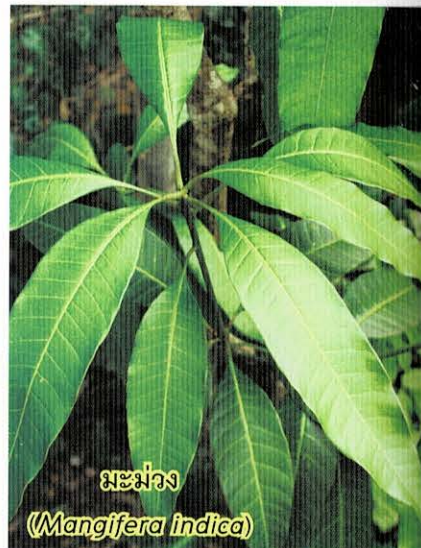
พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบมะม่วง

Mangifera indica

มะม่วง
(*Mangifera indica*)

มะม่วง
(*Mangifera indica*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อบาร์อนเทา

The Gray Baron

Euthalia anosia Moore, 1857

7-10 วัน

17-20 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

ไข่

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อปาชา

The Pasha

Herona marathus Doubleday, [1848]

70-90 มม.

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบช่อยน้ำ

(*Streblus taxoides*)

ช่อยน้ำ
(*Streblus taxoides*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
--	------	------	-------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------

ผีเสื้อปาชา

The Pasha

Herona marathus Doubleday, [1848]

7-12 ซม.

14-20 ซม.

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

5-7 ซม.

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี
--	-------	---------	----------

ผีเสื้อปีกไข่ใหญ่

The Great Eggfly

Hypolimnast bolina Linnaeus, 1758

50-85 มม.

ผีเสื้อเพศผู้และเพศเมียมีลวดลายที่แตกต่างกัน โดยเพศผู้มีปีกสีน้ำตาลเข้ม-ดำ มีจุดขนาดใหญ่สีน้ำตาลเงินเหลืองบนปีกหน้า 1 จุดและปีกหลังอีก 1 จุด เพศเมียสีน้ำตาลเข้ม ฉาบด้วยสีน้ำตาลเงินจางๆ ลวดลายจุดสีขาวเล็กๆ เรียงขนานขอบปีก ที่ปีกหลังมีจุด รูปสามเหลี่ยมประกบกันเป็นคู่ภายในช่องระหว่างเส้นปีก

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบบาหยา (*Asystasia gangetica*) และผักแครด (*Synedrella nodiflora*)

บาหยา
(*Asystasia gangetica*)

บาหยา
(*Asystasia gangetica*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อปีกไข่ใหญ่

The Great Eggfly

Hypolimnast bolina Linnaeus, 1758

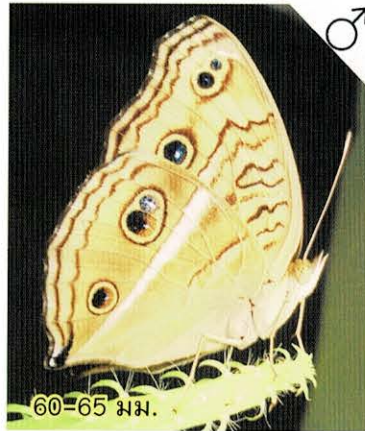

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อแพนซีมยุรา

The Peacock Pansy

Junonia almana Linnaeus, 1758

ผีเสื้อมีปีกสีน้ำตาล-ส้ม
ลวดลายสีน้ำตาล-ดำ ที่ขอบปีกทั้ง
ปีกหน้า และปีกหลังมีลวดลายเส้น
สีน้ำตาล-ดำ ขนานกับขอบปีก 3 เส้น
ที่ปีกหน้ามีจุดดาสีดำ เส้นสีขาว 1 จุด
ส่วนที่ปีกหลังจะเป็นจุดดาขนาดใหญ่
สีดำและส้ม 1 จุดคล้ายหางของนกยูง
เช่นเดียวกัน

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบชาไก่ (*Strobilanthes schomurgkii*) หญ้าเกล็ดปลา
(*Phyla nodiflora*) และต้อยติ่ง (*Hygrophila erecta*)

ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
------	------	-------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------

ผีเสื้อแพนซีมยุรา

The Peacock Pansy

Junonia almana Linnaeus, 1758

7-10 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

3-5 วัน

19-21 วัน

ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี
-------	---------	----------

ผีเสื้อแพนซีเทา

The Grey Pansy

Junonia atlites Linnaeus, 1763

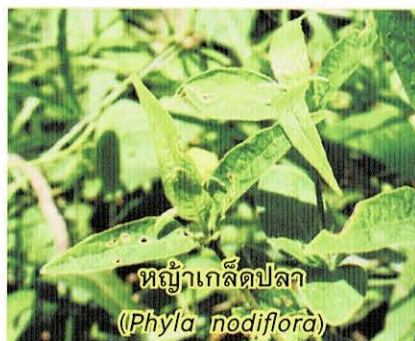

55-65 มม.

ผีเสื้อมีปีกสีน้ำตาลอ่อน-เทา ลวดลายสีน้ำตาล โดยเฉพาะที่ขอบปีกหน้าและหลัง มีลวดลาย 3 เส้น และมีจุดตาทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่สีส้มสลับดำ เรียงขนานขอบปีก ขอบปีกหยักเล็กน้อย เป็นผีเสื้อพบได้ง่ายในที่โล่ง โดยตัวหนอนจะมีขนแหลมๆ และมีพิษ

พืชอาหาร

ผีเสื้อวางไข่สีเขียวมีลวดลายบนใบของหญ้าเกล็ดปลา (*Phyla nodiflora*) และต้อยติ่ง (*Hygrophila erecta*)

หญ้าเกล็ดปลา
(*Phyla nodiflora*)

หญ้าเกล็ดปลา
(*Phyla nodiflora*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อแพนซีเทา

The Grey Pansy

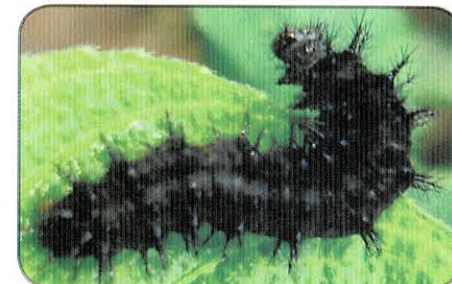
Junonia atlites Linnaeus, 1763

0-10 วัน

5 วัน

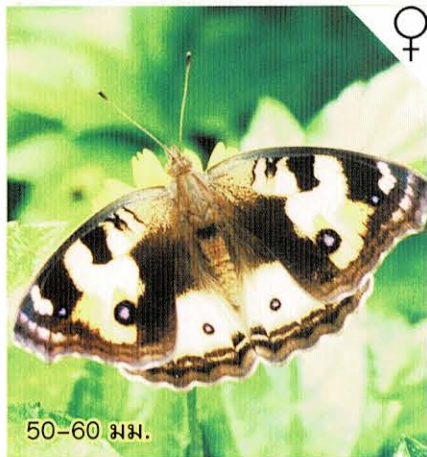
16-18 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อแพนซีเหลือง

The Yellow Pansy

Junonia hierta Fabricius, 1798

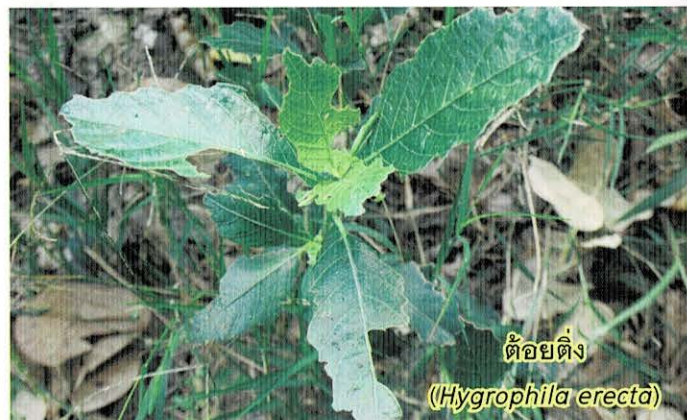

50-60 มม.

ผีเสื้อมีปีกสีเหลือง ลวดลายสีน้ำตาลดำ โดยเฉพาะปลายปีกหน้า และขอบปีกทั้งสอง ที่ใกล้ปลาย ปีกหน้ามีจุดสีขาวเล็กๆ 3 จุด เรียงต่อกันที่โคนปีกหลังสีน้ำตาลดำ ภายในมีจุดขนาดใหญ่ สีน้ำเงิน สะท้อนแสง หากเป็นผีเสื้อเพศเมีย ลวดลายสีน้ำตาลดำ จะมีมากกว่า และจุดสีน้ำเงินจางๆ

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบหญ้าเกล็ดปลา (*Phyla nodiflora*) และต้อยติ่ง (*Hygrophila erecta*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อแพนซีเหลือง

The Yellow Pansy

Junonia hierta Fabricius, 1798

6-8 วัน

4-5 วัน

9-12 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อแพนซีตาลไหม้

The Chocolate Pansy

Junonia iphita Cramer, 1782

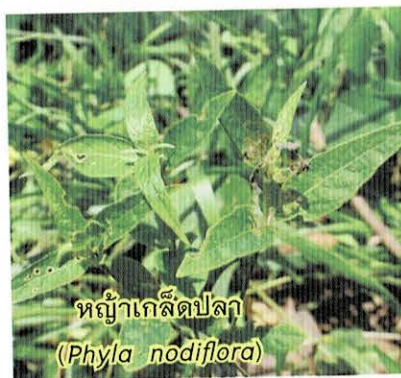

♂

ปีกสีน้ำตาลเข้ม ลวดลายสีน้ำตาลดำ รูปร่างของปลายปีกหน้าของผีเสื้อที่พบในฤดูแล้งจะเป็นเหลี่ยมขอบปีกเว้าลึก ด้านท้องปีกสีน้ำตาลลวดลายสีน้ำตาลดำ แต่สีจางกว่าปีกด้านบน เวลาผีเสื้อเกาะจะหุบปีกดูคล้ายใบไม้แห้ง ผีเสื้อจะวางไข่รูปร่างกลม มีลวดลายเป็นร่อง ตัวหนอนมีขนคล้ายขนพิษ

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบหญ้าเกล็ดปลา (*Phyla nodiflora*) และต้อยติ่ง (*Hygrophila erecta*)

หญ้าเกล็ดปลา
(*Phyla nodiflora*)

หญ้าเกล็ดปลา
(*Phyla nodiflora*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
--	------	------	-------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------

ผีเสื้อแพนซีตาลไหม้

The Chocolate Pansy

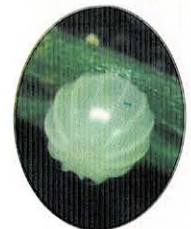
Junonia iphita Cramer, 1782

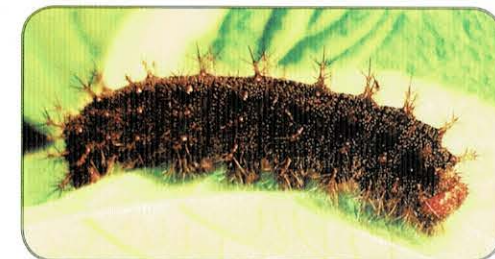
♀

12-17 วัน

4-9 วัน

18-30 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี
--	-------	---------	----------

ผีเสื้อแพนซีสีตาล

The Lemon Pansy

Junonia lemonias Linnaeus, 1758

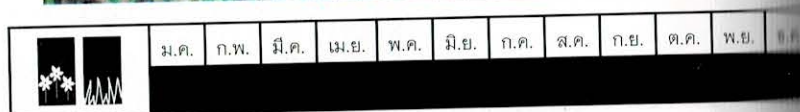

45-55 มม.

ผีเสื้อมีปีกสีน้ำตาล ปลายปีก และขอบปีกสีน้ำตาลเข้มลวดลาย เป็นจุดสีขาว กระจายอยู่ในพื้นที่ สีน้ำตาลเข้ม มีจุดตาขนาดใหญ่ สีดำล้อมรอบด้วยสีส้ม ที่ปีกหน้า และปีกหลังปีกละ 1 จุด ที่ขอบ ปีกจะมีจุดสีขาวเรียงต่อกันในแนว ขอบปีก ที่ขอบปีกหลังหยักเป็น ฟันแหลม

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบของต้อยติ่ง (*Hygrophila erecta*) และ หญ้าเกล็ดปลา (*Phyla nodiflora*)

ผีเสื้อแพนซีสีตาล

The Lemon Pansy

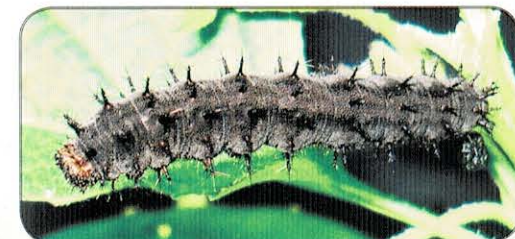
Junonia lemonias Linnaeus, 1758

7-18 วัน

4-6 วัน

13-16 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อแพนซีฟ้า

The Blue Pansy

Junonia orithya Linnaeus, 1764

40-55 มม.

ผีเสื้อมีปีกสีเหลืองลวดลายสีน้ำตาลดำ โดยเฉพาะปลายปีกหน้าและขอบปีกทั้งสอง ที่ใกล้ปลายปีกหน้ามีจุดสีขาวเล็กๆ 3 จุด เรียงต่อกัน ที่โคนปีกหลังสีน้ำตาลดำ ภายในมีจุดขนาดใหญ่สีน้ำเงิน สะท้อนแสง หากเป็นผีเสื้อเพศเมีย ลวดลายสีน้ำตาลดำ มีมากกว่า และจุดสีน้ำเงินจางๆ

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบหญ้าเกล็ดปลา (*Phyla nodiflora*) และต้อยติ่ง (*Hygrophila erecta*)

หญ้าเกล็ดปลา
(*Phyla nodiflora*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อแพนซีฟ้า

The Blue Pansy

(*Junonia orithya* Linnaeus), 1764

5-9 วัน

10-18 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

ไข่

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อใบไม้ใหญ่

The Orange Oakleaf

Kallima inachus Boisduval, 1836

80-110 มม.

ผีเสื้อมีปีกสีน้ำตาลเข้ม-ดำ ที่โคนปีกหน้าและหลังมีมีน้ำเงิน จางๆ สะท้อนแสง ที่ปีกหน้ามีแถบ ขนาดใหญ่สีเหลือง-ส้ม พาดขวาง ปีก และมีจุดสีขาวเล็กๆ 2 จุด ปลาย ปีกหน้าแหลมเช่นเดียวกับมุมปีกหลัง ยื่นยาวออก ด้านท้องปีกสีน้ำตาล ลวดลายสีน้ำตาลเข้ม คล้ายกับเส้นใบ เวลาเกาะจะหุบปีกทำให้การสังเกต ทำได้ค่อนข้างยาก

พืชอาหาร

ระยะตัวหนอน พบ กินใบชาไก่ (*Strobilanthes schomburgkii*) หญ้าเกล็ดปลา (*Phyla nodiflora*)

ชาไก่
(*Strobilanthes schomburgkii*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
--	------	------	-------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------

ผีเสื้อใบไม้ใหญ่

The Orange Oakleaf

Kallima inachus Boisduval, 1836

17 วัน

6 วัน

30 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี
--	-------	---------	----------

ผีเสื้อข้างร่อน

The Clipper

Kallima sylvia Cramer, 1776

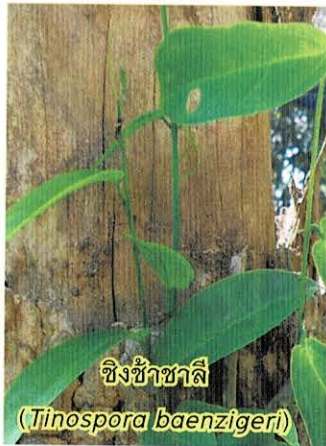
95-120 มม.

♂

ผีเสื้อขนาดใหญ่ บินได้รวดเร็ว ปีกสีน้ำตาลดำ ขอบปีกหยัก มีลวดลายเส้นสีน้ำเงินแกมเขียว หรือเขียวขี้ม้า มีเกล็ดสีเขียวยาวสะท้อนแสงบนปีก ปีกหน้ายาว มีแถบลวดลายขนาดใหญ่สีขาวโปร่งแสง เรียงต่อกันชัดเจน ส่วนปีกหลัง มีติ่งแหลม ทำให้ปีกหลังมีลักษณะเป็นเหลี่ยมมุม

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบ ชิงช้าชาลี
(*Tinospora baenzigeri*)

ชิงช้าชาลี
(*Tinospora baenzigeri*)

ชิงช้าชาลี
(*Tinospora baenzigeri*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อข้างร่อน

The Clipper

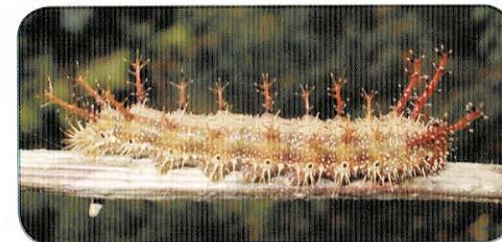
Kallima sylvia Cramer, 1776

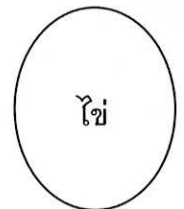
♂

9-14 วัน

33-110 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อสะพายขาวปีกโค้ง

The Knight

Lebadea martha Fabricius, 1787

70-75 มม.

ผีเสื้อมีปีกคู่หน้าที่แคบยาว และขอบโค้งเว้า พื้นปีกสีน้ำตาลแดงลวดลายเป็นแถบสีขาวสั้นๆ จากปีกหน้าถึงปีกหลัง แต่ที่ปีกหน้าจะมีเส้นโค้งเล็กๆ ประกบอยู่ขณะที่ปีกหลังจะมีจุดสีดำประกบอยู่ ที่ปลายปีกจะมีสีขาวเทา

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบเข็ม

(*Ixora* sp.)

เข็ม

(*Ixora* sp.)

เข็ม

(*Ixora* sp.)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
--	------	------	-------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------

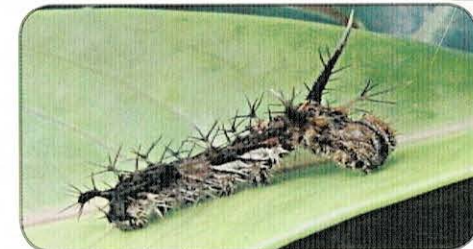
ผีเสื้อสะพายขาวปีกโค้ง

The Knight

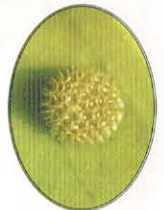
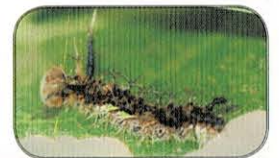
Lebadea martha Fabricius, 1787

8-10 วัน

14-15 วัน

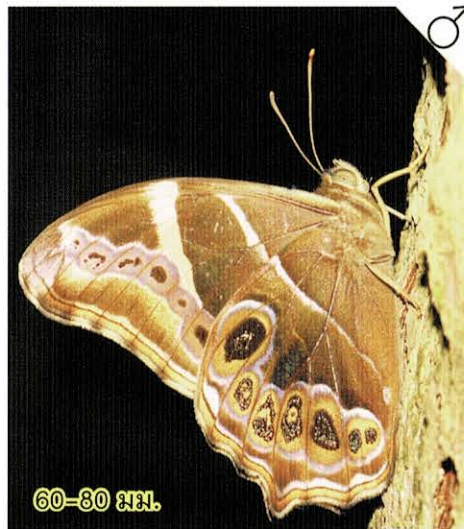

5-7 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี
--	-------	---------	----------

ผีเสื้อเลอะเทอะป่าไผ่ The Bamboo treebrown
Lethe europa Fabricius, 1775

60-80 มม.

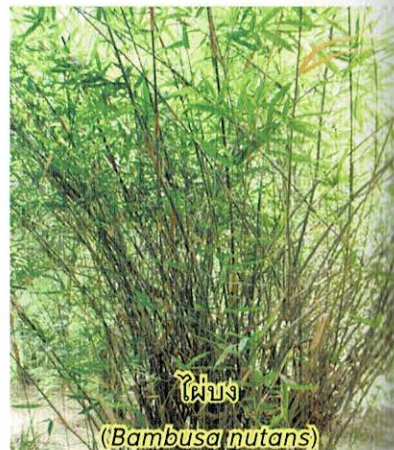
ผีเสื้อมีปีกสีน้ำตาล มีเส้น
 สีครีมที่ขอบปีกหน้าและหลัง
 ที่ปีกหลังขอบหยัก มีดิ่งเหมือน
 ฟันข้างละ 1 อัน เพศผู้มีจุด
 สีขาวจางๆ 2 จุดที่ใกล้ปลายปีก
 หน้า เพศเมียจะมีแถบสีขาว
 พาดกลางปีกส่วนด้านท้องปีก
 หน้ามีแถบสีขาวพาดกลางปีก
 และจุดตาอีก 6 จุดเรียงต่อกัน
 ส่วนปีกหลังมีแถวของจุดตา
 ขนาดใหญ่รูปรีอีก 6 จุด

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบไผ่บง
 (*Bambusa nutans*) และไผ่รวก
 (*Thyrsostachys siamensis*)

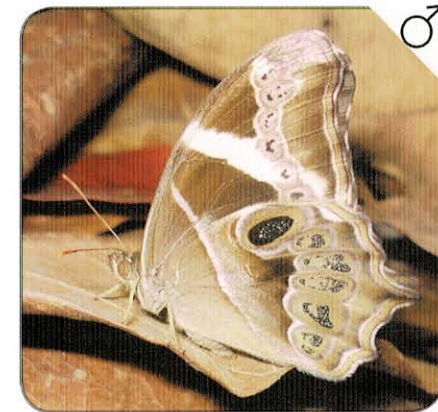
ไผ่บง
 (*Bambusa nutans*)

ไผ่บง
 (*Bambusa nutans*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อเลอะเทอะป่าไผ่ The Bamboo treebrown
Lethe europa Fabricius, 1775

7-16 ซม.

วงจรชีวิต
 (Life Cycle)

5 ซม.

26-56 ซม.

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้ออาร์ชดั๊กธรรมดา The Common Archduke
Lexias pardalis Moore, 1878

♂ ผีเสื้อเพศผู้และเพศเมีย มีลวดลายที่แตกต่างกัน โดยผีเสื้อเพศผู้มีสีน้ำตาลดำ ที่ขอบปีกหลังมีสีฟ้าอมเขียวต่อเนื่องจากมุมปีก และเรียวเล็กลงจนถึงปลายปีกหน้า ส่วนเพศเมียมีสีน้ำตาลดำ มีจุดสีเหลืองจำนวนมากเรียงกันเป็นแนวขวางปีก ลักษณะเด่นของผีเสื้อชนิดนี้คือ ที่ปลายหนวดเป็นสีส้ม

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบเตย (Cratoxylum sp.)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้ออาร์ชดั๊กธรรมดา The Common Archduke
Lexias pardalis Moore, 1878

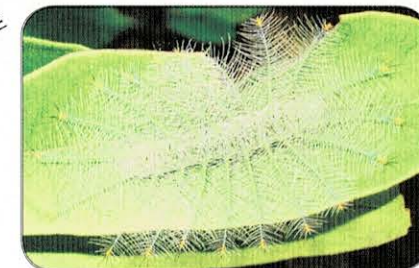

20 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

5-7 วัน

20-30 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อแถบขาว

The Commander

Limenitis procris Cramer, 1779

♂

ผีเสื้อมีปีกสีน้ำตาลแดง ลวดลายเป็นแถบสั้นๆ สีขาว เรียงต่อกันจากปีกหน้า ถึงปีกหลัง ชอบปีกรบายด้วยสีน้ำตาลดำ และที่ปีกหลังมีจุดสีดำขนาดเล็ก เรียงอยู่ ภายในช่องระหว่างเส้นปีก ด้านท้องปีก สีสนลวดลายเช่นเดียวกับปีกด้านบน ยกเว้นครึ่งหนึ่งของปีกหลังมีสีเทาเขียว

60-75 มม.

พืชอาหาร

ในระยะตัวหนอนกินใบกระท่อมเนิน (*Mitragyna rotundifolia*)

กระท่อมเนิน

(*Mitragyna rotundifolia*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
--	------	------	-------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------

ผีเสื้อแถบขาว

The Commander

Limenitis procris Cramer, 1779

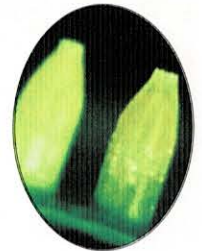
♀

7-10 ซม.

18-20 ซม.

5-7 ซม.

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี
--	-------	---------	----------

ผีเสื้อสายัณห์สีตาลใหญ่ The Great Evening Brown
Melanitis zitenius Herbst, 1796

75-95 มม.

เป็นผีเสื้อที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในสกุลผีเสื้อสายัณห์ทั้งหมด ปีกผีเสื้อมีสีน้ำตาลเข้ม ที่ใกล้ปลายปีกมีจุดสีดำ ล้อมด้วยแถบสีส้มซึ่งแถบนี้จะกว้าง และจุดสีดำจะหายไป พบในฤดูฝน ส่วนที่ปีกหลังไม่มีลวดลายจุดเด่น คือ จะเห็นดังทางชัดเจนกว่าชนิดอื่น

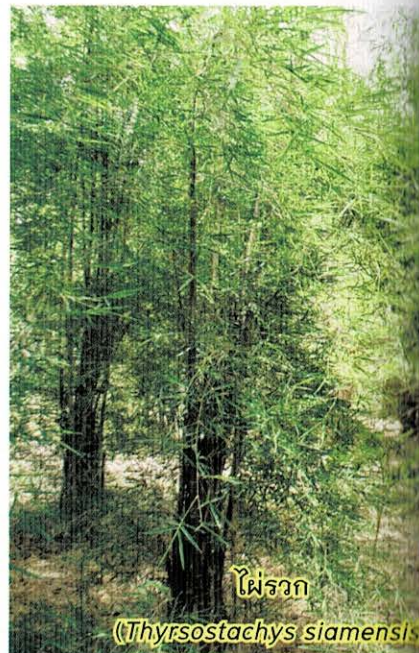
พืชอาหาร

ในระยะตัวหนอนกินใบไผ่รวก (*Thyrsostachys siamensis*) ไผ่เป่า (*Dendrocalamus giganteus*)

ไผ่รวก

(*Thyrsostachys siamensis*)

ไผ่รวก

(*Thyrsostachys siamensis*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อสายัณห์สีตาลใหญ่ The Great Evening Brown
Melanitis zitenius Herbst, 1796

10-15 ซม.

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

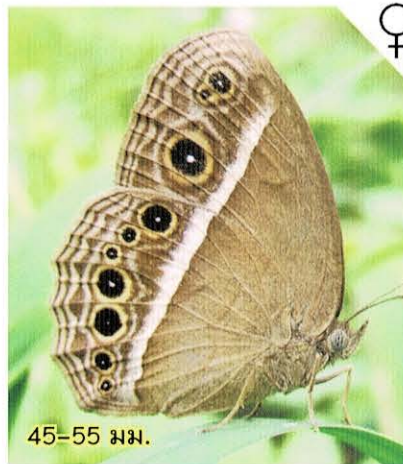
ไข่

13-15 ซม.

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อตาลพุ่มคั่นกลาง The Intermedia Bushbrown
Mycalesis intermedia Moore, 1892

ผีเสื้อมีปีกสีน้ำตาลเข้ม มีจุดตาขนาดใหญ่ที่ปีกหน้า 1 จุด ผีเสื้อเพศผู้มีแถบเพศรูปไข่สีขาวที่ใกล้โคนปีกด้านบน ส่วนด้านท้องปีกสีน้ำตาล มีจุดตาที่ปีกหน้า 2 จุด และที่ปีกหลัง 7 จุด มีลายเส้นสีขาวพาดขวางจากปีกหน้า ถึงปีกหลัง

45-55 มม.

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบหญ้ามาเลเชีย
(Axonopus compressus)

หญ้ามาเลเชีย
(Axonopus compressus)

หญ้ามาเลเชีย
(Axonopus compressus)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
--	------	------	-------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------

ผีเสื้อตาลพุ่มคั่นกลาง The Intermedia Bushbrown
Mycalesis intermedia Moore, 1892

21 วัน

34 วัน

วงจรชีวิต
 (Life Cycle)

5 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี
--	-------	---------	----------

ผีเสื้อตาลพุ่มสามจุดเรียง

The Common Bushbrown

Mycalesis perseus Fabricius, 1775

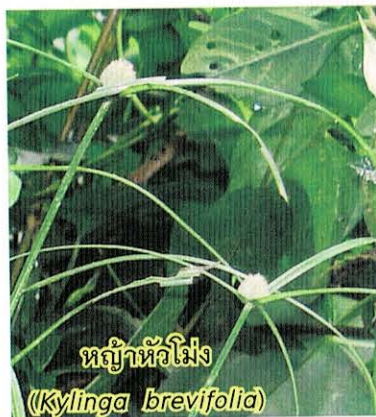

35-45 มม.

ผีเสื้อมีปีกสีน้ำตาลเข้ม-ดำ ไม่มีลวดลาย ยกเว้นจุดสีดำที่ปีกหน้า ด้านท้องปีกหลังมีจุดดำ 3 จุดเรียงต่อกันอยู่ในแนว เส้นตรง นอกนั้นยังมีจุดดำขนาดเล็ก และใหญ่อีกหลายจุด แต่ไม่เรียงเป็นแนว เส้นตรง และมีลายเส้นสีขาว พาดขวางจากปีกหน้า ถึงปีกหลัง

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบหญ้าหัวไม้
(*Kylinga brevifolia*)

หญ้าหัวไม้
(*Kylinga brevifolia*)

หญ้าหัวไม้
(*Kylinga brevifolia*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อตาลพุ่มสามจุดเรียง

The Common Bushbrown

Mycalesis perseus Fabricius, 1775

7-8 วัน

4-7 วัน

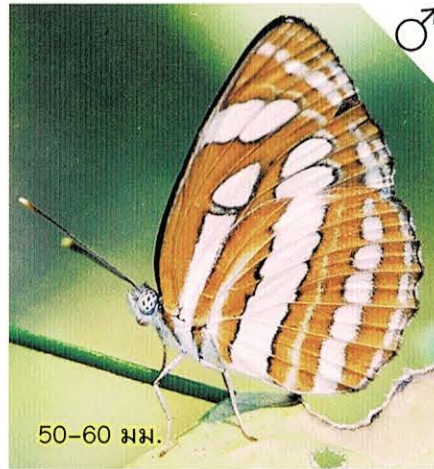
27 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อกะลาสีธรรมดา

The Common Sailor

Neptis hylas Linnaeus, 1758

50-60 มม.

ผีเสื้อขนาดเล็ก สีน้ำตาล
เข้ม-ดำ ลวดลายสีขาว เซลปีก
หน้ามีเส้นลวดลาย สีขาว และ
ปลายเซลล์มีจุดรูปสามเหลี่ยม
ค่อนข้างชัดเจน ด้านท้องปีก
จะเป็นสีน้ำตาลอมส้ม ลวดลาย
สีขาว ขอบดำ ซึ่งทำให้แตกต่าง
จากผีเสื้อกะลาสีชนิดอื่น

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบจ้าว (*Bombax
ceiba*) และถั่วเลี่ยนป่า (*Pueraria
phaseoloides*)

จ้าว
(*Bombax ceiba*)

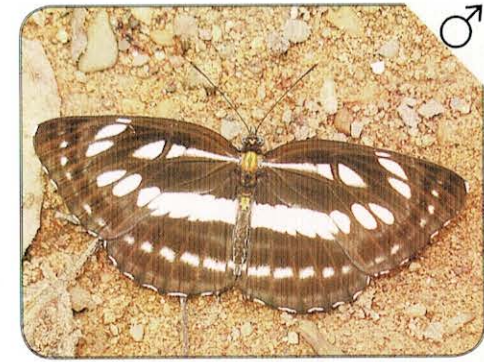
จ้าว
(*Bombax ceiba*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อกะลาสีธรรมดา

The Common Sailor

Neptis hylas Linnaeus, 1758

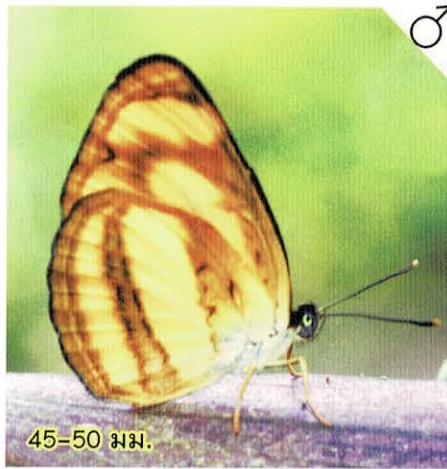

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อกะลาสีแดงเปรัก

The Perak Lascar

Pantoporia paraka Butler, 1879

♂

ผีเสื้อมีปีกสีน้ำตาลดำ
ลวดลายเป็นจุด และแถบ
ขนาดใหญ่สีเหลืองส้ม คล้าย
ผีเสื้อกะลาสีแดง แต่มีเส้นสีส้ม
ที่พาดขนานขอบปีกหน้า 2
เส้น ด้านท้องปีกสีน้ำตาล
จางๆ ลวดลายสีน้ำตาลเข้ม

45-50 มม.

พืชอาหาร

ผีเสื้อมักวางไข่ สีเขียว
ผิวเป็นปุ่มปม บนใบถั่วเลี่ยนป่า
(*Pueraria phaseoloides*) ตัวหนอน
และดักแด้ มีลักษณะคล้ายเศษ
ใบไม้แห้ง เพื่อพรางตัวจากศัตรู

ถั่วเลี่ยนป่า

(*Pueraria phaseoloides*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อกะลาสีแดงเปรัก

The Perak Lascar

Pantoporia paraka Butler, 1879

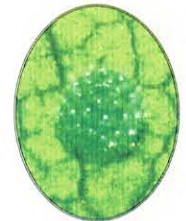

♂

7-10 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

6-7 วัน

16-20 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อหนอนใบรักชิตยาว

The Glassy Tiger

Parantica aplea Stoll, 1781

75-85 มม.

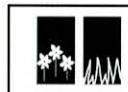
ผีเสื้อใบรักที่มีขนาดใหญ่
สีน้ำตาลเข้ม-ดำ ลวดลายสีฟ้า ที่เซลปีก
หน้ามีลวดลายคล้ายกระเบื้อง ที่ปลายเซล
มีจุดสีฟ้า แต่ขนาดบางกว่าหนอนใบรัก
แถบกว้าง เช่นเดียวกัน ที่ปีกหลังลวดลาย
สีฟ้าจะมีลักษณะแคบกว่า ตัวหนอน
จะมีสีส้มที่โดดเด่น เช่นเดียวกับดักแด้
จะมีรูปร่าง สีส้ม สวยงาม เป็นมันพบ
ห้อยติดกับใบไม้

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบเถาหัวใจมียาง
(*Cynanchum* sp.) รัก (*Calotropis*
gigantea) จมูกปลาหลด (*Oxystelma*
esculentum) เถาเอ็นอ่อน (*Cryptolepis*
dubia) นวลนกเขา (*Parsonsia*
alboflavescens) และต้นทุลิ
(*Tylophora indica*)

เถาหัวใจมียาง

ม.ค. ก.พ. มี.ค. เม.ย. พ.ค. มิ.ย. ก.ค. ส.ค. ก.ย. ต.ค. พ.ย. ธ.ค.

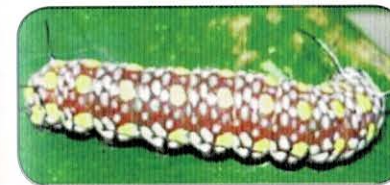
ผีเสื้อหนอนใบรักชิตยาว

The Glassy Tiger

Parantica aplea Stoll, 1781

15-16 วัน

20-21 วัน

5-6 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

ลำปาง ขอนแก่น จันทบุรี

ผีเสื้อเสือดาวใหญ่

The Common Leopard

Phalanta phalantha Drury, 1773

50-60 มม.

♂

ผีเสื้อมีสีน้ำตาลส้ม มี
ลวดลายเป็นเส้นสีน้ำตาลดำ
โดยเฉพาะที่ขอบปีก จะมี
มากกว่าโคนปีก ภายในช่อง
ระหว่างเส้นปีก มีจุดสีน้ำตาล
ดำขนาดเล็กช่องละ 1 จุด

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบตะขบป่า
(*Flacourtia indica*) ตะขบควาย
(*F. jangomas*) อังกาบหนู (*Barleria*
prionitis) มะม่วง (*Mangifera*
indica) เสริม็ด (*Melaleuca* sp.)
หนามมะเดื่อ (*Canthium parvifolium*)
หลิว (*Salix babylonica*) และ
สนุ่น (*S. tetrasperma*)

ตะขบป่า
(*Flacourtia indica*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อเสือดาวใหญ่

The Common Leopard

Phalanta phalantha Drury, 1773

♂

3-7 วัน

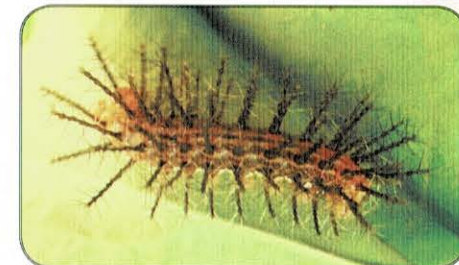
วงจรชีวิต
(Life Cycle)

4-8 วัน

7-13 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อเหลือองหนามแถบจาง The Pallid Nawab
Polyura arja Felder & Felder, 1866

ผีเสื้อมีลวดลายคล้ายกับผีเสื้อเหลือองหนามธรรมดา แต่แถบสีเหลืองอมเขียวบนปีกมีสีจางกว่า เป็นผีเสื้อที่พบตามริมน้ำ ตอมมูลสัตว์และสิ่งขับถ่ายของสัตว์ รวมทั้งผลไม้สุก

พืชอาหาร

ตัวหนอนพบกินใบมะขามเต้า (*Albizia lebbekoides*) มะค่าโมง (*Azelia xylocarpa*)

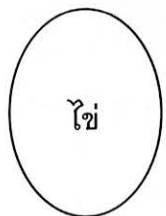
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อเหลือองหนามแถบจาง The Pallid Nawab
Polyura arja Felder & Felder, 1866

7-11 วัน

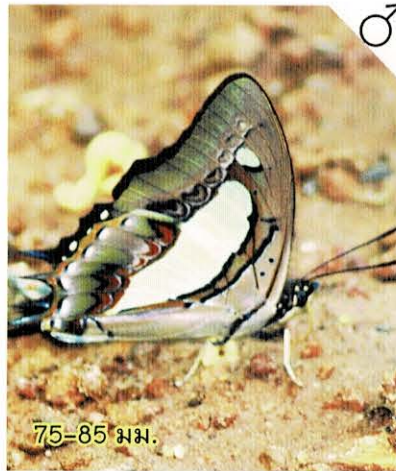
วงจรชีวิต
(Life Cycle)

20-30 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อเหลืองหนามธรรมดา The Common Nawab
Polyura athamas Drury, 1773

ผีเสื้อมีปีกสีน้ำตาลดำ
 แถบลวดลายสีเหลืองอมเขียว
 จากสันปีก ปลายปีก และขอบปีกหน้า
 ถึงมุมปีกหลัง ที่ใกล้ปลายปีกหน้า
 มีจุดสีเหลืองอมเขียวขนาดใหญ่
 1 จุด และขนาดเล็กอีก 1 จุดที่
 ขอบปีกหลังมีลายเส้นประสีเหลือง
 อมเขียว ที่ขอบปีกมีติ่งแหลม 2 ตีง
 ตัวหนอนสีเขียว มีหาง 4 เส้น

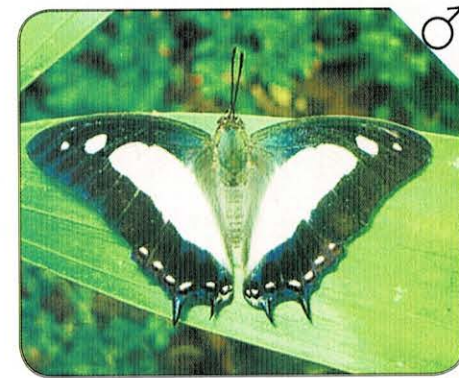
พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบมะกล่ำต้น (*Adenanthra pavonina*)

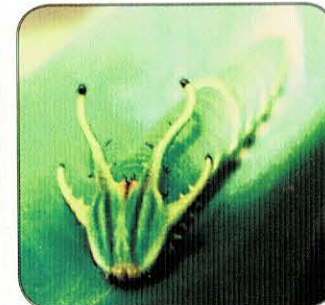

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อเหลืองหนามธรรมดา The Common Nawab
Polyura athamas Drury, 1773

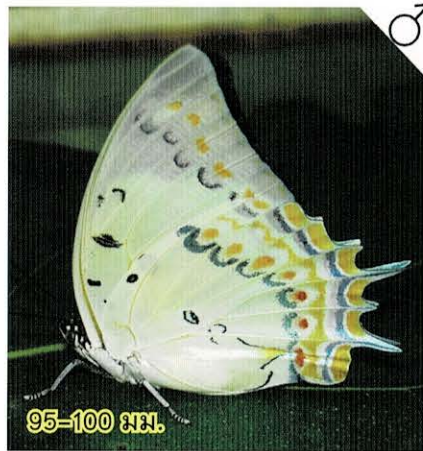
8-10 วัน

วงจรชีวิต
 (Life Cycle)

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อเหลือองหนามประดับเพชร The Jewelled Nawab
Polyura delphis Doubleday, 1843

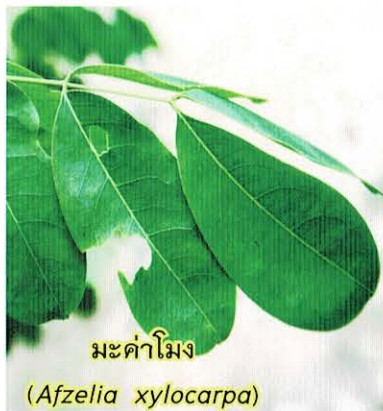
♂

ผีเสื้อสีเหลืออง-เขียวทองอ่อน
 ปลายปีกหน้าสีน้ำตาลดำ มีจุด
 สีเหลืออง 2 จุด และที่ปีกหลังมี
 ดั้งแหลม 2 ดั้ง ด้านท้องปีก ซึ่ง
 จะแตกต่างจากผีเสื้อเหลือองหนาม
 ทั่วไป คือ สีเหลือองครีม มีลวดลาย
 เป็นจุด ครึ่งวงกลม และวงกลม
 สีฟ้า ส้ม และเทา

95-100 มม.

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบมะคำโมง
 (*Azelia xylocarpa*)

มะคำโมง
 (*Azelia xylocarpa*)

มะคำโมง
 (*Azelia xylocarpa*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

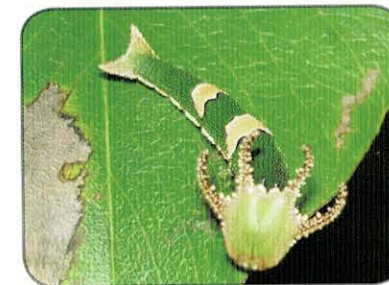
ผีเสื้อเหลือองหนามประดับเพชร The Jewelled Nawab
Polyura delphis Doubleday, 1843

♂

12-17 วัน

18-26 วัน

3-5 วัน

วงจรชีวิต
 (Life Cycle)

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อเคาท์เทา

The Gray Count

Tanaecia lepidea Butler, 1868

65-80 มม.

♂

ผีเสื้อมีปีกสีน้ำตาลดำ เพศผู้ ปลายปีกหน้าอ้อมเล็กน้อย ที่ปีกหลังมีแถบสีเทาขนาดใหญ่ ที่ขอบปีก ซึ่งจะยาวต่อเนื่องไปจนถึง ปลายปีกคู่หน้า ส่วนเพศเมียมีสีน้ำตาล ที่ปีกหน้ามีจุดสีขาวที่ ปลายเซลล์ปีก และแถบที่ขอบปีก จะเป็นสีเนื้อแทนที่จะเป็นสีเทา ด้านท้องปีกสีน้ำตาล และไม่ปรากฏ แถบสีเทา

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบจิกนา (*Barringtonia acutangula*) และ กระโดน (*Careya arborea*)

จิกนา
(*Barringtonia acutangula*)

จิกนา
(*Barringtonia acutangula*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อเคาท์เทา

The Gray Count

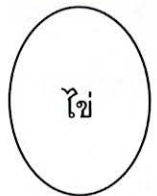
Tanaecia lepidea Butler, 1868

♂

10 ซม.

17-20 ซม.

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อหนอนใบรักฟ้าใหญ่ The Dark Blue Tiger
Tellervo septentrionis Butler, 1874

ผีเสื้อใบรักที่มีขนาดใหญ่
 สีน้ำตาลเข้ม-ดำ ลวดลายสีฟ้า
 ที่เซลดปีกหน้ามีลวดลายคล้าย
 กระบอง ที่ปลายเซลดมีจุดสีฟ้า
 ที่ปีกหลัง ลวดลายสีฟ้าจะมี
 ลักษณะแคบกว่าผีเสื้อใบรัก
 แถบกว้าง

ผีเสื้อวางไข่ไว้บนใบกระทงหมาบ้า รักใหญ่ และ เกาหัวใจมียาง
 ซึ่งต่างเป็นพืชมีพิษทั้งสิ้น ตัวหนอนจะมีสีส้มที่โดดเด่น เช่นเดียวกับ
 ดักแด้จะมีรูปร่าง สีสัน สวยงาม เป็นมัน พบห้อยติดกับใบไม้

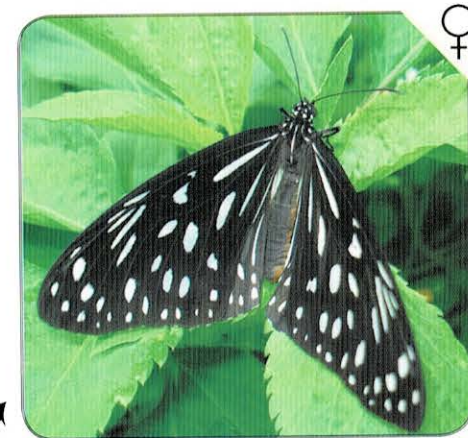
พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบกระทงหมาบ้า
 (*Dregea volubilis*) รัก (*Calotropis*
gigantea) ไฟเดื่อนห้า (*Asclepias*
curassavica) หงษ์เหิน (*Gomphocarpus*
physocarpus) บานดึก (*Ipomoea alba*)
 เกาเอ็นอ่อน (*Cryptolepis dubia*) มะเดื่อ
 เทา (*Ficus laevis*) มะเดื่ออุทุมพร
 (*F. racemosa*) รักใหญ่ (*Gluta usitata*)
 และมะหวด (*Lepisanthes rubiginosa*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อหนอนใบรักฟ้าใหญ่ The Dark Blue Tiger
Tellervo septentrionis Butler, 1874

9-10 ซม.

15 ซม.

4 ซม.

วงจรชีวิต
 (Life Cycle)

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อโยมา

The Lurcher

Yoma sabina Cramer, 1782

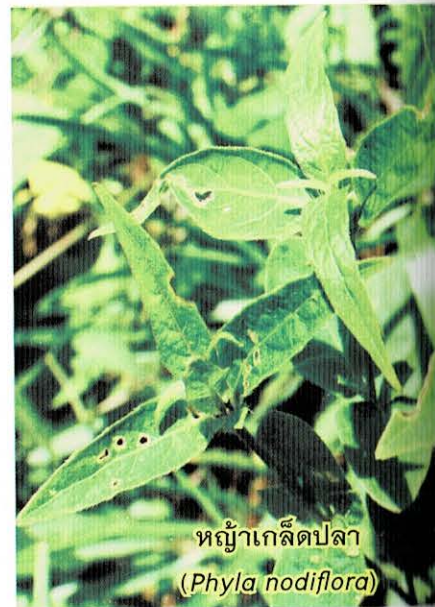
70-75 มม.

♀

ผีเสื้อมีปีกสีน้ำตาลเข้ม-ดำ ลวดลายสีเหลืองขนาดใหญ่พาดจากกลางสันปีกหน้า ถึงมุมปีกหลัง และมีจุดสีขาวเล็กๆ ที่ปีกหน้า นอกจากนี้ ปลายปีกหน้ามีรูปร่างเป็นเหลี่ยม ขอบปีกเว้า ส่วนปีกหลังมีติ่งแหลมทำให้ปีกเป็นเหลี่ยม

พืชอาหาร

ผีเสื้อจะวางไข่บนใบพืชอาหารของตัวหนอน ได้แก่ หูก้าเกล็ดปลา (*Phyla nodiflora*) และต๋อยตั้ง (*Hygrophila erecta*)

หูก้าเกล็ดปลา
(*Phyla nodiflora*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
--	------	------	-------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------

ผีเสื้อโยมา

The Lurcher

Yoma sabina Cramer, 1782

♂

7-9 วัน

4-6 วัน

12-15 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี
--	-------	---------	----------

วงศ์ผีเสื้อสีน้ำเงิน

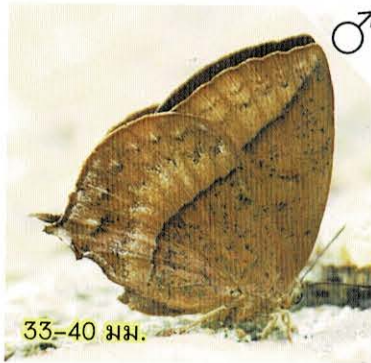
The Blues

Family LYCAENIDAE

ผีเสื้อมวงใบไม้

The Purple Leaf Blue

Amblypodia anita Hewitson, 1862

33-40 มม.

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบน้ำใจใคร่ (*Olex psittacorum*) หลุมนก (*O. imbricata*) กระดังงาไทย (*Cananga odorata*) และ หว้าขี้กวาง (*Syzygium fruticosum*)

น้ำใจใคร่
(*Olex psittacorum*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

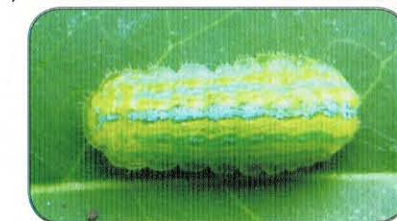
ผีเสื้อมวงใบไม้

The Purple Leaf Blue

Amblypodia anita Hewitson, 1862

6-13 วัน

15-20 วัน

3-7 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อนิลเหลือบฟ้า

The Plush

Araotes lapithis (Moore, 1857)

ผีเสื้อมีปีกสีน้ำตาลเข้ม
ลวดลายที่ปีกหน้ามีจุดสีขาว
โปร่งแสง และไม่มีโปร่งแสงอีก 1
จุด ขณะที่ปีกหลังไม่มีลวดลาย
ด้านท้องปีก มีสีน้ำตาล บริเวณ
ปลายปีกหน้า สันปีกหน้า และ
ปีกหลัง ปกคลุมด้วยเกล็ดสีเทา
นอกจากนี้ ที่ปีกหลัง มีจุดสี
ดำหลายจุด เฉพาะจุดที่อยู่ใน
เซลล์ปีกจะมีขนาดใหญ่กว่าจุด

พืชอาหาร

ในระยะตัวหนอนพบกินใบ
มะหวด (*Lepisanthes rubiginosa*)

172	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

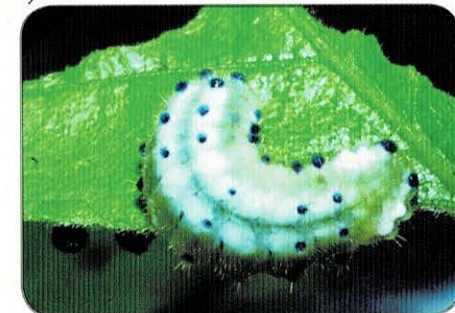
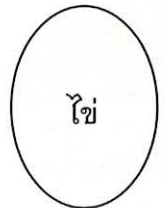
ผีเสื้อนิลเหลือบฟ้า

The Plush

Araotes lapithis (Moore, 1857)

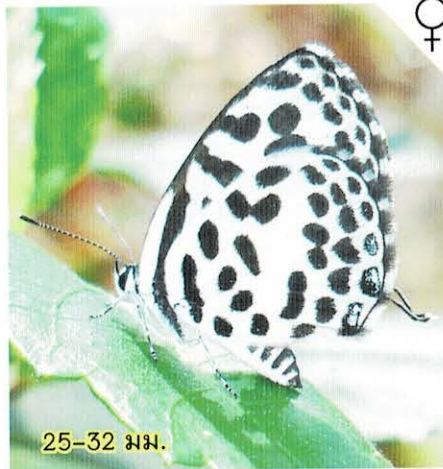

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

173	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อหนอนพุดราธรรมดา The Common Pierrot
Castalius rosimon (Fabricius, 1775)

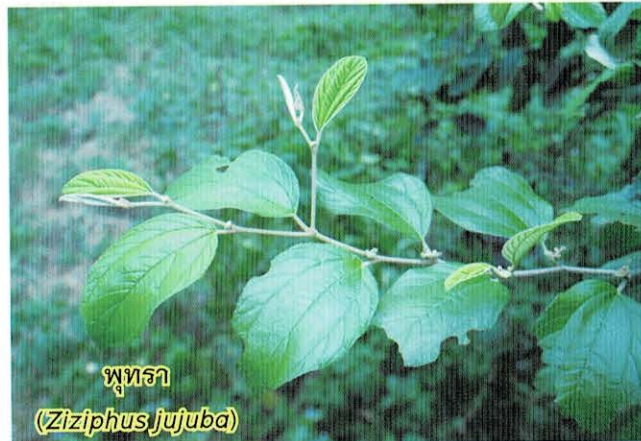

♀

ผีเสื้อขนาดเล็ก ปีกบาง สีขาว ขอบปีก และจุดลวดลาย สีน้ำตาลดำ โคนปีกหน้าและ หลังระบายด้วยสีฟ้า ในเพศเมีย ขอบปีก และลวดลายจะเข้ม และหนากว่า ด้านท้องปีกสีขาว ลวดลายจุด และแถบเล็กๆ สีน้ำตาลดำ ที่ขอบปีกหลัง มีเส้นหาง 1 เส้น

พืชอาหาร

ระยะตัวหนอนพบกินใบพุทรา (*Ziziphus jujuba*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
--	------	------	-------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------

ผีเสื้อหนอนพุดราธรรมดา The Common Pierrot
Castalius rosimon (Fabricius, 1775)

♂

7-11 ซม.

16-20 ซม.

4-5 ซม.

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี
--	-------	---------	----------

ผีเสื้อขาวหางรี

The Common Imperial

Cheritra freja (Fabricius, 1793)

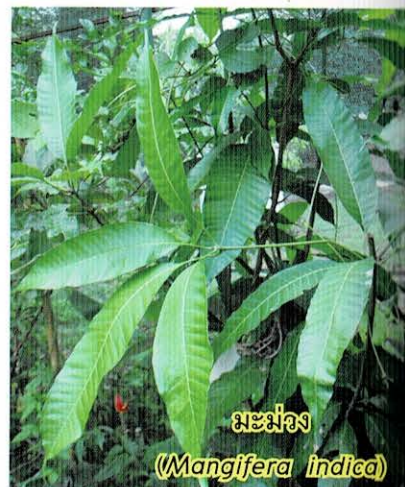

♂

ผีเสื้อมีหางยาวสีขาว 2 เส้น ความยาวต่างกัน (5 และ 22 มม.) สีสัน รูปร่างของหางคล้ายกับเศษ ขี้เถา ทำให้ศัตรูเข้าใจผิดได้ ผีเสื้อ เพศผู้สีน้ำตาล-ม่วง ส่วนเพศเมียสี น้ำตาล ที่บริเวณมุมปีกหลังมีสีขาว และมีจุดสีดำขนาดใหญ่เรียงต่อกัน ด้านท้องปีกสีขาวปกคลุมด้วย สีส้ม-น้ำตาลจางๆ ที่ปลายปีกและ ขอบปีกหน้า ที่บริเวณโคนหาง มีจุด สีดำ

พืชอาหาร

ในระยะตัวหนอนกินใบไม้ ได้หลายชนิด เช่นมะม่วง (*Mangifera indica*) จิกนา (*Barringtonia acutangula*) อบเชยเทศ (*Cinnamomum verum*) และตะแบกนา (*Lagerstroemia floribunda*)

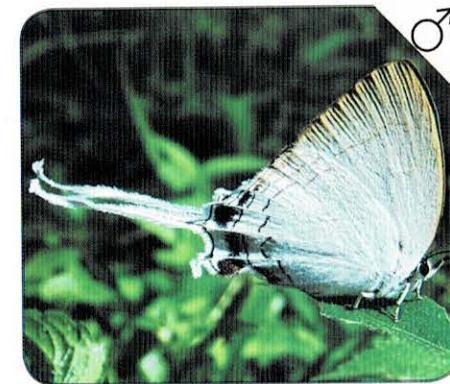
มะม่วง
(*Mangifera indica*)

ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อขาวหางรี

The Common Imperial

Cheritra freja (Fabricius, 1793)

♂

9-12 วัน

19-25 วัน

3-6 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อฟ้าหนอนมะนาว

The Lime Blue

Chilades laius (Cramer, 1782)

ผีเสื้อเพศผู้มีปีกด้านบนสีม่วง
ขอบปีกหลังมีจุดสีดำหลายจุด
ส่วนเพศเมียสีน้ำตาล โคนปีกฉาบ
ด้วยสีน้ำเงิน ด้านท้องปีกสีน้ำตาล-
เทา แถบลวดลายสีน้ำตาล และ
ขาว ผีเสื้อวางไข่บนใบมะนาว

พืชอาหาร

ในระยะตัวหนอน พบกินใบ
มะนาว (*Citrus aurantifolia*) ดักแด้
สีเขียว กลมกลิ้งกับสภาพแวดล้อม
พบเกาะติดกับใบพืชอาหาร

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

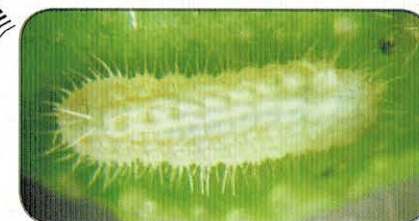
ผีเสื้อฟ้าหนอนมะนาว

The Lime Blue

Chilades laius (Cramer, 1782)

5-6 วัน

15-21 วัน

4-7 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อหนอนกล้วยไม้ป่า

The Orchid Tit

Chliaria othona (Hewitson, 1865)

35-45 มม.

ผีเสื้อเพศผู้ปีกสีน้ำตาลเงินจางๆ ปลายปีก และขอบปีกสีน้ำตาลเข้ม-ดำ ส่วนเพศเมียปีกสีน้ำตาล ด้านท้องปีกสีขาวลดลายสีน้ำตาลดำ และสีน้ำตาลแดง ที่ขอบปีกหลัง มีจุดสีดำล้อมรอบด้วยสีส้ม 1 จุด มีหางที่ปีกหลังข้างละ 2 เส้น

ไข่ของผีเสื้อมีลักษณะกลม ลดลายเหมือนลูกกอล์ฟ ส่วนตัวหนอนแบน สีเขียว มีขนอ่อน ดักแด้มีสีเขียว

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบเอื้องกุหลาบพวง (*Aerides falcata*)

เอื้องกุหลาบพวง
(*Aerides falcata*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อหนอนกล้วยไม้ป่า

The Orchid Tit

Chliaria othona (Hewitson, 1865)

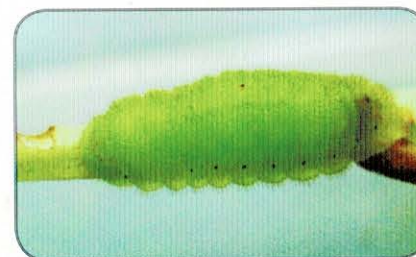

8-10 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

5-7 วัน

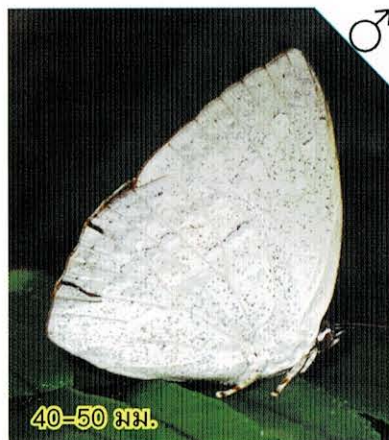
19-21 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อสีหมากสุกปีกหัก

The Angled Sunbeam

Curetis dentata Moore, 1879

ผีเสื้อมีปีกหน้าแหลม ขอบปีก
หลังเป็นเหลี่ยม ผีเสื้อเพศผู้มีปีก
ด้านบนสีส้ม ขอบปีกสีน้ำตาลดำ
ที่ปลายเซลล์ปีกหน้ามีลวดลายสีดำ
เล็กๆ ยื่นเข้าไปในส่วนปีกที่เป็นสีส้ม
ส่วนเพศเมีย ปีกจะมีสีขาว ขอบปีก
สีน้ำตาลทองปีกสีเงินมีจุดประสีขาวขุ่น
และลายเส้นจางๆ พาดจากปีกหน้า
ถึงปีกหลัง

พืชอาหาร

ในระยะตัวหนอนกินใบถั่วลิ้วนป้า (*Pueraria phaseoloides*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อสีหมากสุกปีกหัก

The Angled Sunbeam

Curetis dentata Moore, 1879

7-10 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

7-9 วัน

10-14 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

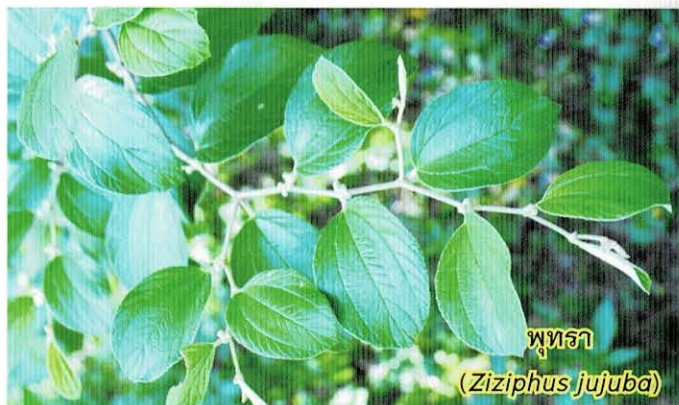
ผีเสื้อหนอนพุดราแถบฟ้า The Banded Blue Pierrot
Discolampa ethion (Westwood, [1851])

ผีเสื้อมีขอบปีกด้านบนนอกสี
น้ำตาลดำ ขอบด้านในของเพศผู้มี
สีน้ำเงิน-ม่วง ส่วนเพศเมีย ขอบปีก
ด้านในจะเป็นสีน้ำตาลดำ เช่นเดียวกับ
กับขอบด้านบน และไม่มีแถบสีขาว
ที่กลางปีกทั้งสองด้าน ท้องปีกสีขาว
ลวดลายสีน้ำตาลดำ จุดสังเกตที่
แถบลวดลายสีดำที่ใกล้โคนปีกหน้า
2 แถบ ยาวจรดสันปีก ที่ขอบปีก
หลังมีหางเล็กๆ 1 เส้น

พืชอาหาร

ระยะตัวหนอนกินใบพุดรา (*Ziziphus jujuba*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อหนอนพุดราแถบฟ้า The Banded Blue Pierrot
Discolampa ethion (Westwood, [1851])

5-6 วัน

4-7 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

14-20 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อแถมแสดสีคล้ำ

The Dark Posy

Drupadia theda (Felder, 1862)

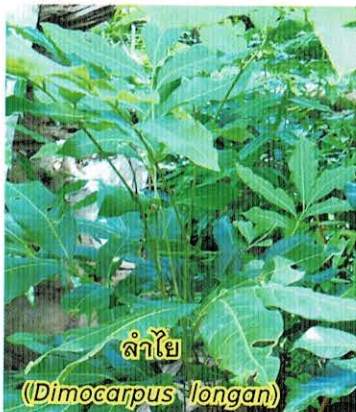
32-35 มม.

ผีเสื้อมีหาง 3 เส้น ที่มุมปีกหลัง โดยเป็นเส้นยาว 1 เส้น และเส้นสั้น 2 เส้น เพศผู้มีปีกสีม่วงเข้ม-น้ำตาล เข้มมีจุดขนาดใหญ่สีส้มที่กลางปีก หน้าเพศเมียสีน้ำตาล ที่บริเวณมุม ปีกหลังมีสีฟ้าอ่อนๆ และจุดสีดำ ด้าน ท้องปีกสีน้ำตาล-ส้ม ที่ปีกหน้า ปีกหลัง สีขาวเกือบทั้งปีกลดลายสีน้ำตาลดำ ไช้กลมสีขาว ผิวขรุขระ ตัวหนอนสี เขียวซีม้า ลำตัวแบน

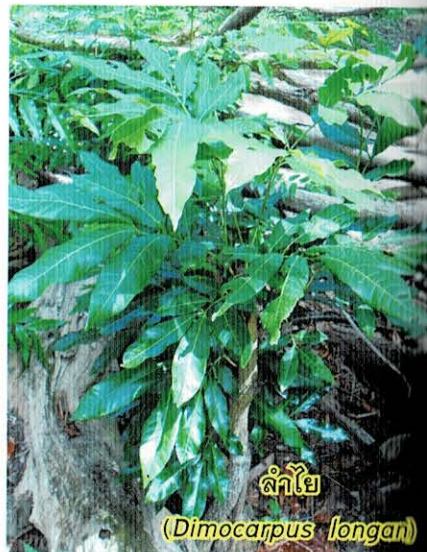
พืชอาหาร

ในระยะตัวหนอนกินใบ

ลำไย (*Dimocarpus longan*)

ลำไย
(*Dimocarpus longan*)

ลำไย
(*Dimocarpus longan*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อแถมแสดสีคล้ำ

The Dark Posy

Drupadia theda (Felder, 1862)

5-7 ซม.

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

5-7 ซม.

15-17 ซม.

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อฟ้าหิ่งห้อยสีคล้ำ

The Plain Cupid

Edales pandava (Horsfield, 1829)

ผีเสื้อเพศผู้สีน้ำเงิน-ม่วง ส่วนเพศเมียสีน้ำตาล โคนปีกฉาบด้วยสีน้ำเงิน ที่ใกล้มุมปีกทั้งสองเพศมีจุดสีดำ 2 จุด ด้านท้องปีกสีน้ำตาล-เทา เส้นลวดลายสีขาวที่ใกล้มุมปีกหลังมีจุดสีดำ ขอบสีส้ม และสีเงิน 2 จุด ขนาดใหญ่ 1 จุด และขนาดเล็กอีก 1 จุด และมีหาง 1 เส้น

พืชอาหาร

ในระยะตัวหนอน พบกินใบกระพี้จั่น (*Millettia brandisiana*)

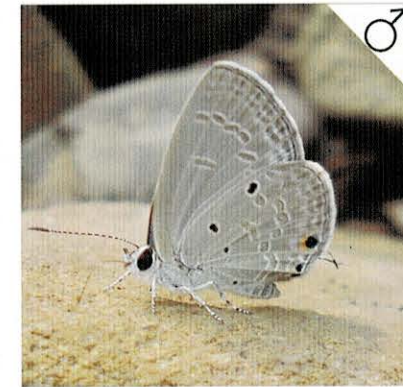

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
--	------	------	-------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------

ผีเสื้อฟ้าหิ่งห้อยสีคล้ำ

The Plain Cupid

Edales pandava (Horsfield, 1829)

5-7 วัน

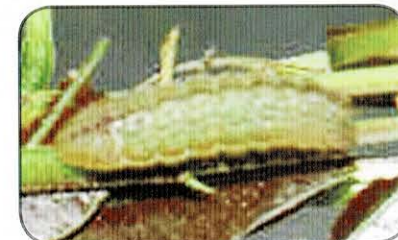
วงจรชีวิต
(Life Cycle)

5-7 วัน

17-24 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี
--	-------	---------	----------

ผีเสื้อพุ่มไม้ธรรมดา

The Common Tit

Hypolycaena erylus Godart, 1823

32-36 มม.

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบของต้น
อบเชยเทศ (*Cinnamomum*
verum)

อบเชยเทศ
(*Cinnamomum verum*)

ผีเสื้อเพศผู้ปีกด้านบนสี
ม่วงเข้ม มีจุดสีน้ำตาลเข้มที่กลาง
ปีกหน้า ส่วนเพศเมียปีกสีน้ำตาล
ที่ปลายปีกหลังมีจุดสีดำนบนพื้นปีก
เป็นสีขาว ด้านท้องปีกสีเทาสดลาย
สีน้ำตาลแดง ที่ปลายเชลมีเส้น
สดลาย 2 เส้น และมีหางเล็กๆ
ข้างละ 2 เส้น ที่ปีกหลัง ตัวหนอน
สีเขียว กลางหลังมีแถบสีน้ำตาล
ไม่มีขน ดักแด้น้ำตาล มักพบ
อยู่ร่วมกับมด

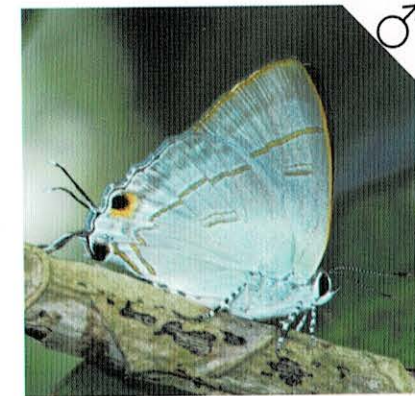
อบเชยเทศ
(*Cinnamomum verum*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อพุ่มไม้ธรรมดา

The Common Tit

Hypolycaena erylus Godart, 1823

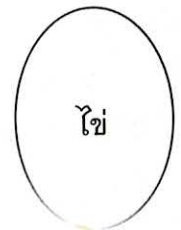

7-10 วัน

19-21 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อขอบไร้จุด

The Common Quaker

Neopithecops zalmora (Butler, [1870])

20-30 มม.

ผีเสื้อไม่มีติ่งหาง ปีกด้านบนสีน้ำตาลดำ กลางปีกหน้ามีแต้มสีขาวจางๆ ในเพศผู้ แต่แต้มนี้จะชัดในเพศเมีย ด้านท้องปีกสีขาว ลวดลายสีน้ำตาลดำ ที่ปีกหลังมีจุดสีดำขนาดใหญ่ และเส้นไขปลาที่ขอบปีก จุดสังเกตคือที่สันปีกหน้าไม่มีจุดสีดำ ซึ่งแตกต่างจากผีเสื้อดำจุดขอบ

พืชอาหาร

ตัวหนอน พบกินใบเขยตาย (*Glycosmis pentaphylla*)

เขยตาย

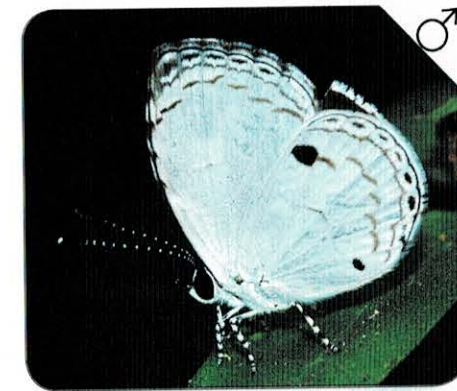
(*Glycosmis pentaphylla*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

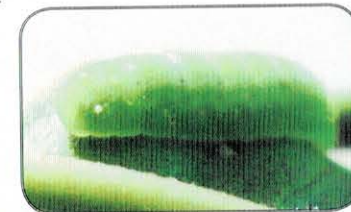
ผีเสื้อขอบไร้จุด

The Common Quaker

Neopithecops zalmora (Butler, [1870])

8-10 วัน

15-20 วัน

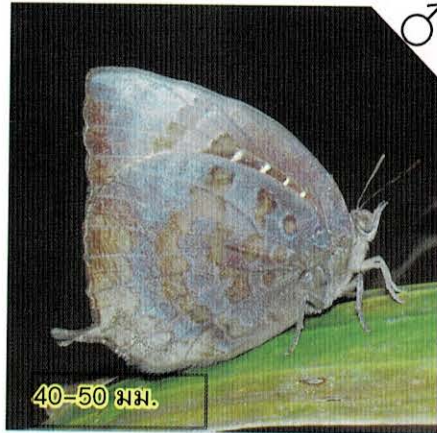

4-7 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

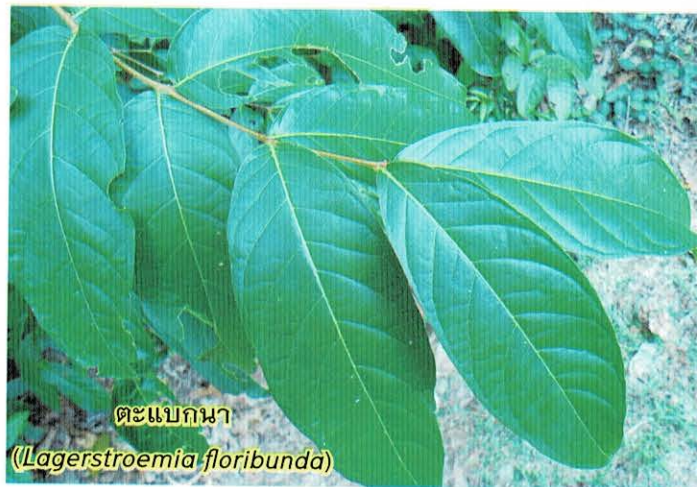
ผีเสื้อฟ้าไม้ก่อมดเลี้ยง The Common Centaur Oakblue
Nilasera centaurus (Fabricius, 1775)

ผีเสื้อเพศผู้มีปีกสีน้ำเงิน-ม่วง ชอบปีกสีดำบางๆ แต่มีขอบปีกหนาในเพศเมีย ด้านท้องปีกสีน้ำตาล มีลายกระ สีม่วงอ่อน ลวดลายที่เซลปีกหน้าจะถูกคันด้วยเส้นมีเขี้ยวสะท้อนแสงที่ปีกหลังมีหาง 1 เส้น

พืชอาหาร

ตัวหนอนพบกินใบตะแบกนา (*Lagerstroemia floribunda*) โดยจะพบในระยะตัวหนอน และดักแต่จะอาศัยร่วมกับมด

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อฟ้าไม้ก่อมดเลี้ยง The Common Centaur Oakblue
Nilasera centaurus (Fabricius, 1775)

10-12 ชม

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

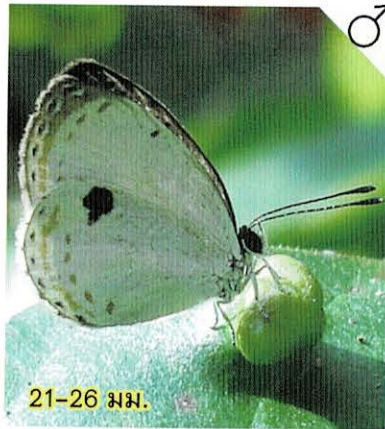
ไข่

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อดำจุดขอบ

The Forest Quaker

Pithecopis corvus Fruhstorfer, [1919]

21-26 มม.

ผีเสื้อไม่มีติ่งหาง มีขนาดและรูปร่างคล้ายกับผีเสื้อขอบไร่จุดต่างกันที่ด้านท้องปีก ที่มีจุดสีดำเล็กๆ ที่สันปีกหน้า 2 จุด ผีเสื้อพบวางไข่ที่มีลักษณะแบน ลวดลายคล้ายดอกไม้ สีขาว โดยจะวางแนบกับใบเขยต่าย (*Glycosmis pentaphylla*) ตัวหนอนสีเขียว ลำตัวแบน

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบเขยต่าย (*Glycosmis pentaphylla*)

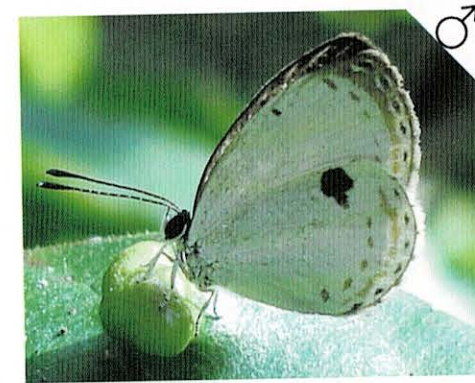
เขยต่าย
(*Glycosmis pentaphylla*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
--	------	------	-------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------

ผีเสื้อดำจุดขอบ

The Forest Quaker

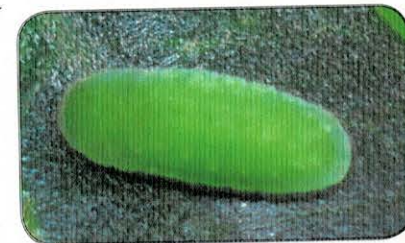
Pithecopis corvus Fruhstorfer, [1919]

7-10 วัน

4-7 วัน

14-17 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี
--	-------	---------	----------

ผีเสื้อหนอนไม้ผลสีแดง The Common Red Flash
Rapala iarbus (Fabricius, 1787)

♂ ผีเสื้อเพศผู้มีปีกสีน้ำตาล-
 ล้ม สันปีก ขอบปีกสีน้ำตาลดำ
 ส่วนเพศเมียสีน้ำตาลแดง ขอบปีก
 สีดำ ที่มุมปีกหลังมีแผ่นสีดำเล็กๆ
 ยื่นออกมาจากแผ่นปีก ท้องปีกสีเทา
 ภายในเซลล์ปีกหน้าไม่มีจุดลวดลาย
 ที่ปีกหลังจุดสีดำ 1 จุดที่มุมปีก และ
 อีก 1 จุดมีสีดำ และล้ม มีหาง 1 เส้น
 ในระยะตัวหนอนมีสีเหลืองครีม-
 น้ำตาล มีหนามไม้แข็ง 4 แถว

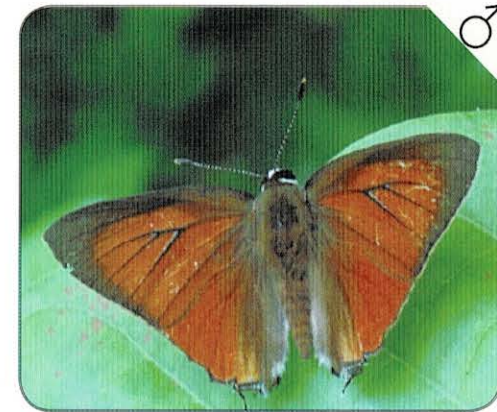
พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบของต้นแดง (*Xylia xylocarpa*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อหนอนไม้ผลสีแดง The Common Red Flash
Rapala iarbus (Fabricius, 1787)

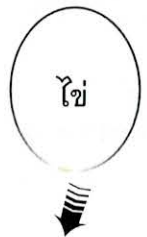

10-13 วัน

15-20 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

ไข่

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อหนอนไม้ผลธรรมดา

The Copper Flash

Rapala pheretima (Hewitson, 1863)

♂

ผีเสื้อเพศผู้ ปีกด้านบนสีน้ำตาลแดง ขอบปีกสีดำ ในเซลล์ปีกหน้าไม่มีจุดหรือลวดลาย ส่วนเพศเมีย ปีกสีน้ำตาลเงินสะท้อนแสง ด้านท้องปีกสีน้ำตาล เส้นลวดลายสีน้ำตาลเข้ม-แดง ในเซลล์ปีกหน้ามีจุด และแถบเล็กๆ ที่ปลายเซลล์ ที่ปลายปีกหลังมีหาง 1 เส้น ตัวหนอนสีเขียว ลวดลายสีขาว มีตุ่มสีครีมบนลำตัว ปลายตุ่มมีขนแข็ง สีน้ำตาล ดักแด้สีน้ำตาลเข้ม

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบของต้นตะแบกเกรียบ (*Lagerstroemia cochinchinensis*)

ตะแบกเกรียบ
(*Lagerstroemia cochinchinensis*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อหนอนไม้ผลธรรมดา

The Copper Flash

Rapala pheretima (Hewitson, 1863)

♀

7-10 วัน

14-17 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

ไข่

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อประกายฟ้า

The Blue brilliant

Simiskina phalia Hewitson, 1874

♂

28-31 มม.

ผีเสื้อมีปีกหน้าแหลม ขอบปีกหลังเป็นเหลี่ยม ผีเสื้อเพศเมียมีปีกด้านบนสีส้ม ขอบปีกสีน้ำตาลดำ ที่ปลายเซลล์ปีกหน้ามีลวดลายสีดำเล็กๆ ยื่นเข้าไปในส่วนปีกที่เป็นสีส้ม ส่วนเพศผู้ปีกจะมีสีขาว ขอบปีกสีน้ำตาลทองปีกสีเงิน จุดประสีสีขาวขุ่น และลายเส้นจางๆ พาดจากปีกหน้า

พืชอาหาร

ในระยะตัวหนอนกินใบตะเคียนทอง (*Hopea odorata*)

ตะเคียนทอง
(*Hopea odorata*)

ตะเคียนทอง
(*Hopea odorata*)

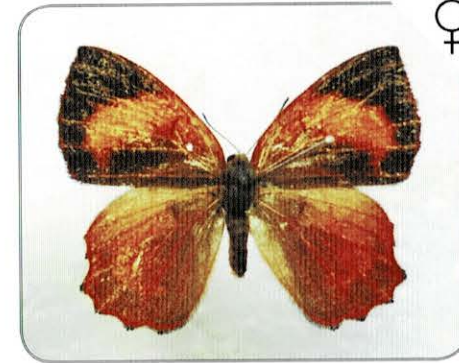
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อประกายฟ้า

The Blue brilliant

Simiskina phalia Hewitson, 1874

♀

7-13 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

ไข่

10-15 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อฟ้าอะเคเชียธรรมดา The Common Acacia Blue
Surendra quercetorum (Moore, 1857)

26-32 มม.

พืชอาหาร

ระยะตัวหนอนกินใบชะอม (*Acacia pinnata*) และส้มป่อย (*A. concinna*)

ชะอม
 (*Acacia pinnata*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อฟ้าอะเคเชียธรรมดา The Common Acacia Blue
Surendra quercetorum (Moore, 1857)

16-18 วัน

3-5 วัน

10-14 วัน

วงจรชีวิต
 (Life Cycle)

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

Family HESPERIIDAE
วงศ์ผีเสื้อบินเร็ว The Skippers

ผีเสื้อนิลกายธรรมดา The Chocolate Demon
Ancistroides nigrita Latreille, 1824

48-60 มม.

ผีเสื้อขนาดใหญ่ ทั้งเพศผู้และเพศเมียมีปีกสีน้ำตาลเข้ม ไม่มีลวดลายใดๆ ด้านท้องปีกสีน้ำตาล โดยที่โคนปีกสีเข้ม และค่อยๆ จางลงที่ปลายปีก ตัวหนอนจะม้วนใบขมื่น กินใบและอยู่ภายในเช่นเดียวกับดักแด้

พืชอาหาร

ผีเสื้อวางไข่ไว้ที่ใบขมื่น (*Curcuma longa*) และกะลา (*Etlingera elatior*)

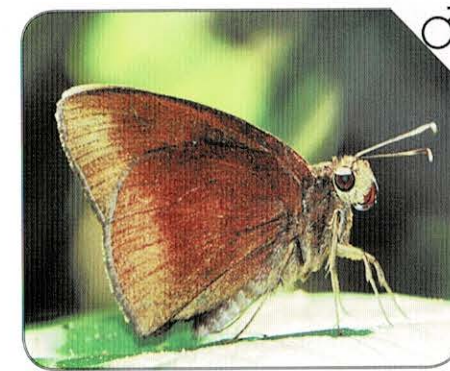
(*Curcuma longa*)

(*Curcuma longa*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อนิลกายธรรมดา The Chocolate Demon
Ancistroides nigrita Latreille, 1824

9-10 วัน

24-25 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

5-7 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อหน้าเข็มสีตาล

The Brown Awl

Badamia exclamationis Fabricius, 1775

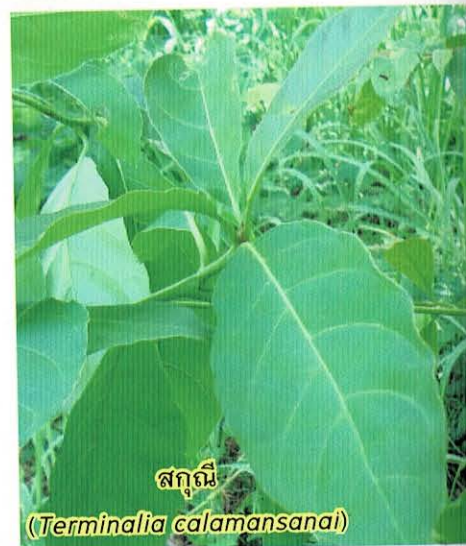
50-55 มม.

♂

ผีเสื้อมีปีกหน้าที่ยาวและแคบ สีน้ำตาลเข้ม ที่ปีกหน้ามีจุดโปร่งแสง 3 จุด ในเพศเมียจุดเหล่านี้จะมีขนาดใหญ่กว่าเพศผู้ ที่มุมปีกหลังยื่นออกมาให้ขอบปีกบริเวณนั้น เว้าลึก และมีจุดสีเหลืองเล็กๆ ที่บริเวณขอบปีกด้านใน ผีเสื้อชนิดนี้ออกหากินในเวลากลางวัน

พืชอาหาร

ในระยะตัวหนอนที่มีสีเหลืองสลับดำ พบกินใบสกุลนี้ (*Terminalia calamansana*)

สกุลนี้

(*Terminalia calamansana*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อหน้าเข็มสีตาล

The Brown Awl

Badamia exclamationis Fabricius, 1775

♀

5-10 วัน

17-20 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

ไข่

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อหนอนปาล์มใหญ่

The Plain Palm Dart

Cephrenes chrysozona Plötz, 1883

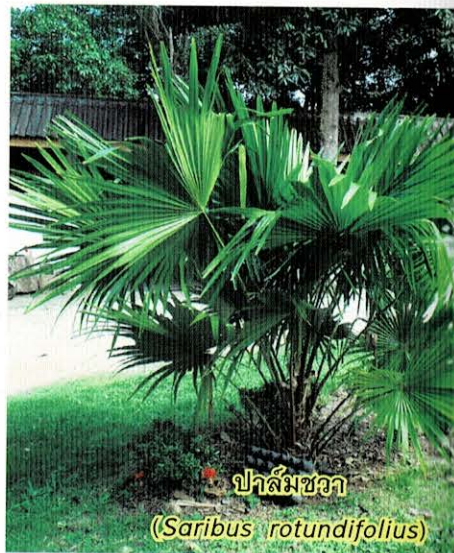

♂

ผีเสื้อมีปีกสีน้ำตาลเข้ม ลวดลายที่ปีกหน้า มีจุดสีขาวโปร่งแสง และไม้โปร่งแสงอีก 1 จุด ขณะที่ปีกหลังไม่มีลวดลาย ด้านท้องปีก มีสีน้ำตาล บริเวณปลายปีกหน้า สันปีกหน้า และปีกหลังปกคลุมด้วยเกล็ดสีเทา นอกจากนี้ที่ปีกหลัง มีจุดสีดำหลายจุด เฉพาะจุดที่อยู่ในเซลล์ปีกจะมีขนาดใหญ่กว่าจุดอื่น

พืชอาหาร

ในระยะตัวหนอนพบ ม้วนใบปาล์มขวา (*Saribus rotundifolius*) และมะพร้าว (*Cocos nucifera*)

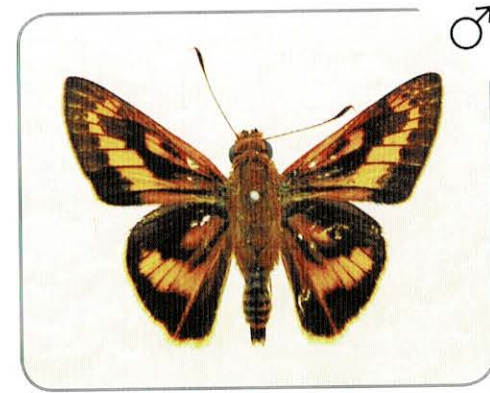

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อหนอนปาล์มใหญ่

The Plain Palm Dart

Cephrenes chrysozona Plötz, 1883

♂

10-12 ซม.

25-28 ซม.

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

ไข่

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อลายต่างตาลแดง The Fulvous Pied Flat
Coladenia dan Fabricius, 1787

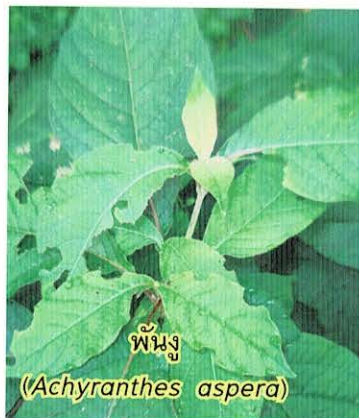

35-40 มม.

ผีเสื้อขณะกางปีกมีสีน้ำตาลแดง เพศผู้มีจุดโปร่งแสงที่ปีกหน้า ส่วนเพศเมีย จุดเป็นสีขาว หรือ สีเหลือง การวางตัวของจุดเหล่านี้ ไม่แน่นอน ทำให้เกิดเป็นช่องว่าง ขณะที่ปีกหลัง มีจุดสีดำบริเวณ กลางปีก และจุดเหล่านี้บางส่วน วางต่อกันเกิดเป็นเส้นลวดลาย

พืชอาหาร

ในระยะตัวหนอนมีสีเขียว พบที่ใบของต้นพันธุ (Achyranthes aspera)

พันธุ
(Achyranthes aspera)

พันธุ
(Achyranthes aspera)

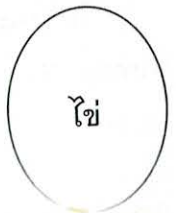
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
--	------	------	-------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------

ผีเสื้อลายต่างตาลแดง The Fulvous Pied Flat
Coladenia dan Fabricius, 1787

10-13 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

ไข่

25-30 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี
--	-------	---------	----------

ผีเสื้อหนอนม้วนใบกล้วยธรรมดา The Common Banana Skipper
Erionota thrax Linnaeus, 1767

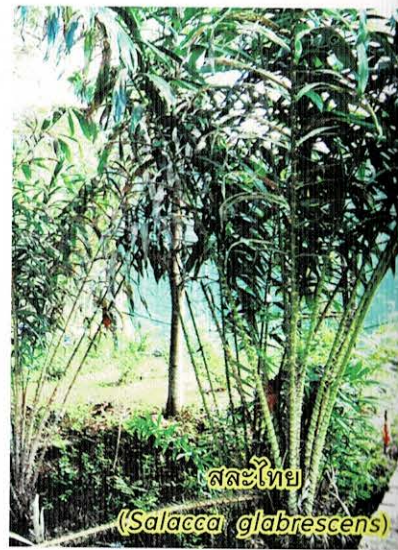

58-70 มม.

ผีเสื้อมีปีกสีน้ำตาลเข้ม
 ลวดลายที่ปีกหน้า มีจุดแถบสีเหลือง
 2 จุด และมีแถบสีเหลืองขนาดเล็ก
 อยู่ตรงกลางระหว่างขณะที่ปีกหลัง
 ไม่มีลวดลาย ด้านท้องปีกมีสีน้ำตาล
 บริเวณปลายปีกหน้า สันปีกหน้า
 และปีกหลัง ปกคลุมด้วยเกล็ดสีเทา
 จุดเหลืองที่อยู่ในเซลล์ปีกจะมีขนาด
 ใหญ่กว่าจุดอื่น

พืชอาหาร

ในระยะตัวหนอนพบกินใบ
 สละไทย (*Salacca glabrescens*)
 กล้วย (*Musa paradisiaca*) และ
 มะพร้าว (*Cocos nucifera*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อหนอนม้วนใบกล้วยธรรมดา The Common Banana Skipper
Erionota thrax Linnaeus, 1767

11-15 วัน

5-19 วัน

วงจรชีวิต
 (Life Cycle)

ไข่

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อบินเร็วยักษ์

The Giant Skipper

Erionota torus Evans, 1941

ผีเสื้อขนาดใหญ่ มีปีกสีน้ำตาลเข้มและมีปีกหน้าค่อนข้างยาว ปลายปีกไม่แหลมมาก มีจุดสีขาวโปร่งแสงขนาดใหญ่ที่ปลายเซลปีก 1 จุด และด้านนอกเซลอีก 2 จุด ขอบปีกหลังมีลักษณะโค้งมน ผีเสื้อบินได้ว่องไว

65-70 มม.

พืชอาหาร

พบวางไข่ บนใบอ่อนกล้วย (Musa paradisiaca) ตัวหนอนสีขาว ชุ่ม ปกคลุมด้วยฝุ่นสีขาว กินอยู่ภายในใบอ่อนของกล้วย และม้วนเป็นหลอด

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อบินเร็วยักษ์

The Giant Skipper

Erionota torus Evans, 1941

11-15 ไข่

5-10 ไข่

30-34 ไข่

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อหนอนม้วนใบมะพร้าว

The Giant Redeye

Gangara thyrsis Fabricius, 1775

ผีเสื้อมีปีกสีน้ำตาลเข้ม
ลวดลายที่ปีกหน้า มีจุดสีเหลืองอ่อน
โปร่งแสงขนาดใหญ่จำนวน 3 จุด
และจุดสีขาวขนาดเล็กกระจายอยู่
ที่ขอบปีกด้านบนอีก 3 จุด ขณะที่
ปีกคู่ล่างไม่มีลวดลายด้านท้องปีก
ส่วนปีกบนมีแต้มจุดสีเหลืองเข้ม
เหมือนปีกด้านบน ส่วนด้านล่าง
ของปีกหลัง มีจุดสีขาวขนาดเล็ก
กระจายเกือบทั่วปีก

พืชอาหาร

ระยะตัวหนอนพบม้วนใบหวาย (*Calamus* sp.) ปาล์มสามทาง
(*Dypsis lutescens*) และมะพร้าว (*Cocos nucifera*)

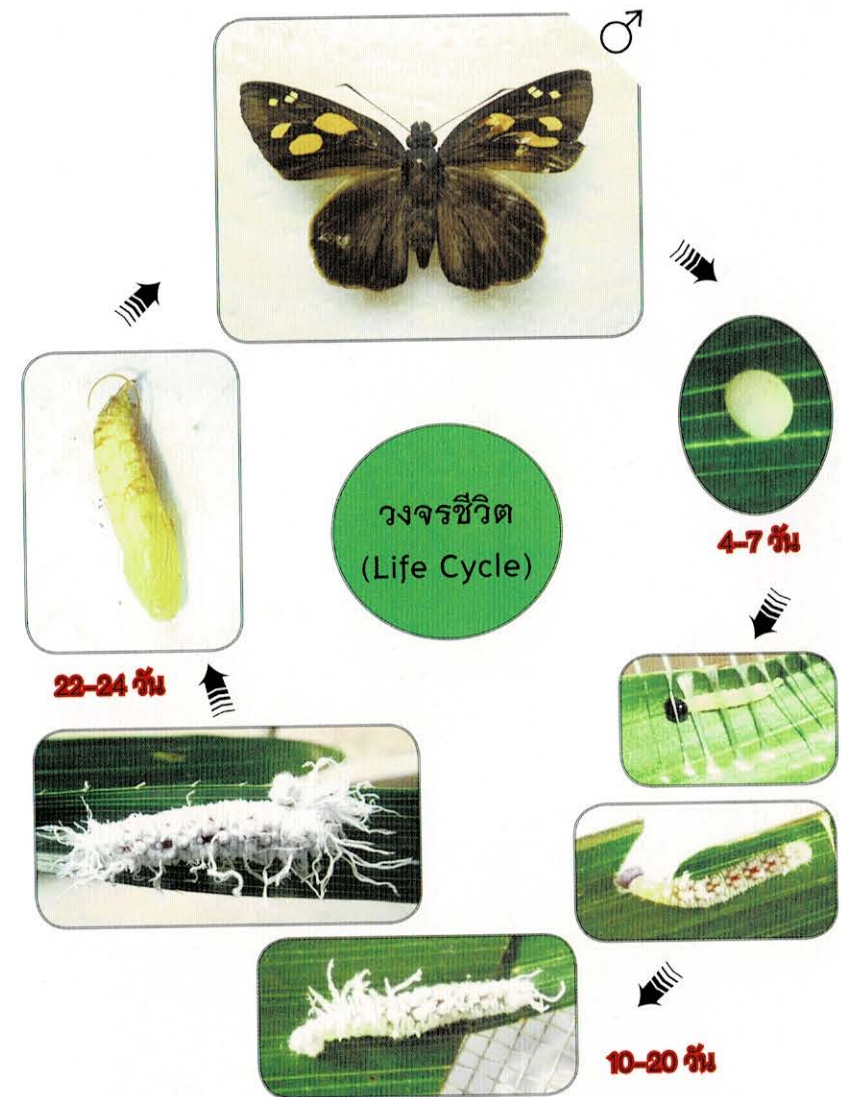

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อหนอนม้วนใบมะพร้าว

The Giant Redeye

Gangara thyrsis Fabricius, 1775

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อจิ๋วหนอนมะพร้าวธรรมดา The Common Chestnut Bob
lambrix salsala Moore, 1865

26-30 มม.

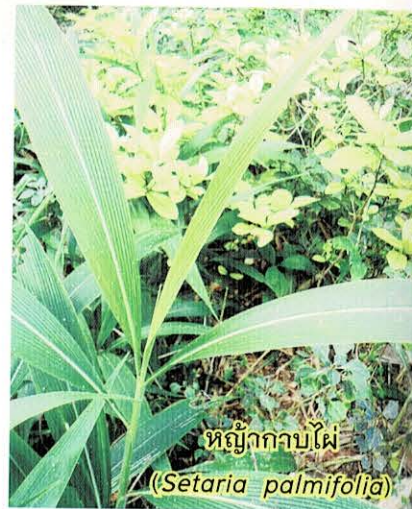
♂ ผีเสื้อมีขนาดเล็กสีน้ำตาลเข้ม เพศผู้มีลวดลายเลือนๆ ใกล้ปลายปีก ส่วนเพศเมียมีจุดสีขาว โปร่งแสง หลายจุด ด้านท้องปีกสีน้ำตาลแดง มีจุดสีเงินเล็กๆ ที่ปีกหน้าและปีกหลัง ผีเสื้อวางไข่รูปร่างกลมสีครีมลวดลายสีน้ำตาลแดง ไว้ที่ใบของต้นพืชอาหาร ตัวหนอนสีเขียว จะทำการห่อใบเป็นหลอดด้วยใยสีขาว ตัวหนอน และ ดักแด้อาศัยอยู่ภายในหลอดใบนั้น

พืชอาหาร

ตัวหนอนกินใบของต้นหญ้า
 กาบไผ่ (*Setaria palmifolia*)

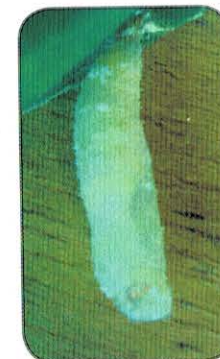
หญ้ากาบไผ่
 (*Setaria palmifolia*)

หญ้ากาบไผ่
 (*Setaria palmifolia*)

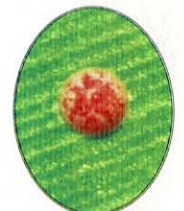
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อจิ๋วหนอนมะพร้าวธรรมดา The Common Chestnut Bob
lambrix salsala Moore, 1865

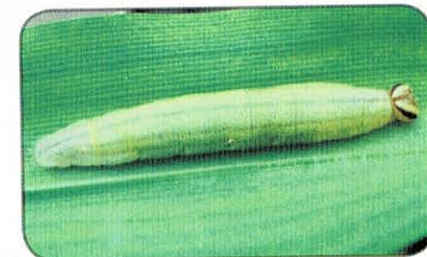

7-10 วัน

วงจรชีวิต
 (Life Cycle)

5-7 วัน

25-28 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อหนอนหญ้าแถบหยัก The Zigzag-banded Dart
Potanthus mingo Edwards, 1866

25-28 มม.

ผีเสื้อมีขนาดเล็กมาก ปีกสีน้ำตาลเข้ม แถบลวดลายสีเหลืองเข้ม ทั้งที่ปีกหน้า และปีกหลัง เช่นเดียวกับผีเสื้อหนอนหญ้าชนิดอื่น ด้านท้องปีกสีน้ำตาลจางๆ มีลวดลาย เช่นเดียวกับปีกด้านบน แต่สีของลวดลายไม่ชัดเจน

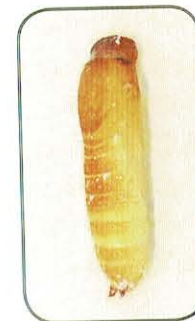
พืชอาหาร

ผีเสื้อพบวางไข่บนใบอ่อนของขมิ้น (*Curcuma longa*) ส่วนระยะตัวหนอนมีสีขาวขุ่น จะพบม้วนใบขมิ้น

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อหนอนหญ้าแถบหยัก The Zigzag-banded Dart
Potanthus mingo Edwards, 1866

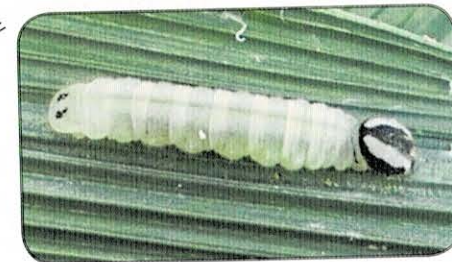

10-14 วัน

วงจรชีวิต
(Life Cycle)

4-7 วัน

45-51 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อหนอนมะพร้าวใต้จุดธรรมดา The Indian Palm Bob
Suastus gremius Fabricius, 1798

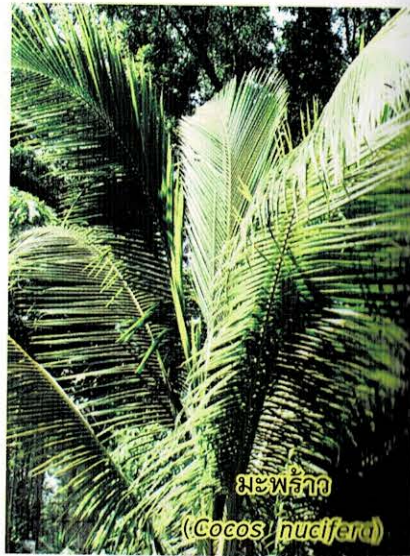
32-43 มม.

ผีเสื้อมีปีกสีน้ำตาลเข้ม
 ลวดลายที่ปีกหน้า มีจุดสีขาวโปร่ง
 แสง และไม้โปร่งแสงอีก 1 จุด
 ขณะที่ปีกหลังไม่มีลวดลาย ด้านท้อง
 ปีก มีสีน้ำตาล บริเวณปลายปีก
 หน้า สันปีกหน้า และปีกหลังปก
 คลุมด้วยเกล็ดสีเทา นอกจากนี้
 ที่ปีกหลัง มีจุดสีดำหลายจุดเฉพาะ
 จุดที่อยู่ในเซลล์ปีกจะมีขนาดใหญ่
 กว่าจุดอื่น

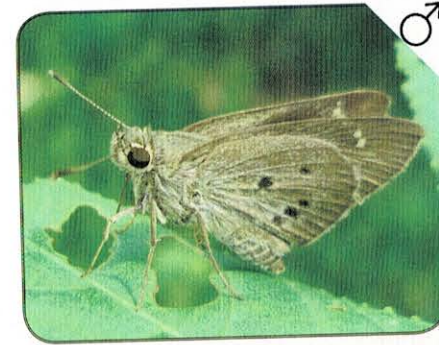
พืชอาหาร

ระยะตัวหนอนกินใบมะพร้าว
 (*Cocos nucifera*) หวาย (*Calamus* sp.)
 ปาล์มน้ำมัน (*Elaeis guineensis*) ปาล์ม
 ลิบสองปันนา (*Phoenix loureiroi*)
 และหมากเขียว (*Ptychosperma*
macarthurii)

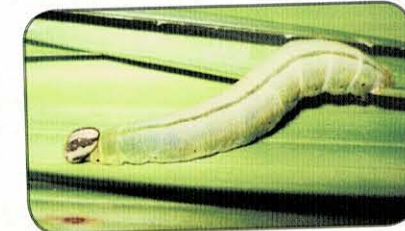

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

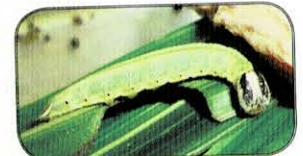
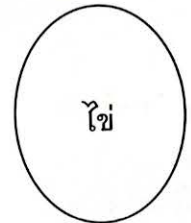
ผีเสื้อหนอนมะพร้าวใต้จุดธรรมดา The Indian Palm Bob
Suastus gremius Fabricius, 1798

11-13 วัน

4-17 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

ผีเสื้อหนอนปาล์มแถบเพศยาว The Narrow-branded Palm Dart

Telicota ohara Plötz, 1883

25-28 มม.

เป็นผีเสื้ออีกสกุลหนึ่งที่จำแนกได้ยาก เช่นเดียวกับสกุลผีเสื้อหญ้า นอกจากนี้ทั้งสองสกุลนี้ยังมีสีส้ม และลวดลายที่คล้ายกันมาก กล่าวคือ ปีกมีสีน้ำตาลเข้ม ลวดลายสีเหลืองเข้ม ทั้งที่ปีกหน้าและปีกหลัง ด้านท้องปีกสีน้ำตาล ลวดลายเช่นเดียวกับปีกด้านบน เส้นปีกภายในลวดลายสีเหลืองจางมาก

พืชอาหาร

ระยะตัวหนอนพบกินใบขมิ้น (*Curcuma longa*)

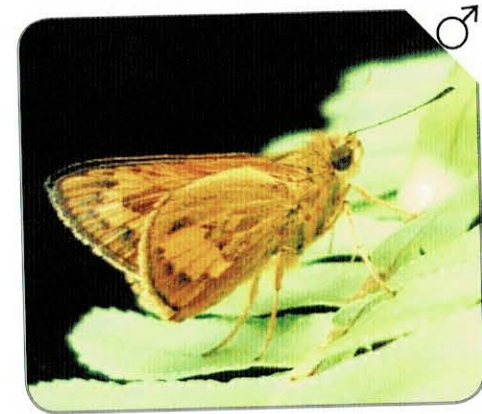

(*Curcuma longa*)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ผีเสื้อหนอนปาล์มแถบเพศยาว The Narrow-branded Palm Dart

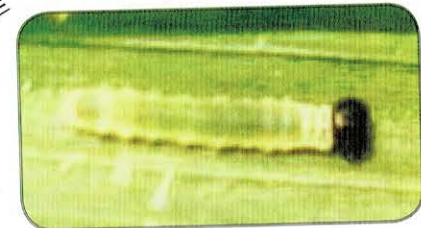
Telicota ohara Plötz, 1883

10-12 วัน

4-7 วัน

22-24 วัน

	ลำปาง	ขอนแก่น	จันทบุรี

บรรณานุกรม

- จารุจินต์ นภีตะภักดิ์ และ เกรียงไกร สุวรรณภักดิ์. 2544. ผีเสื้อ. บริษัทด้าน
 สุทธาการพิมพ์ จำกัด. กรุงเทพฯ. 320 น.
- เต็ม สมิตินันท์. 2557. ชื่อพรรณไม้แห่งประเทศไทย (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
 พ.ศ. 2557). สำนักงานหอพรรณไม้ สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้
 และพรรณพืช, กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และ พันธุ์พืช
 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, กรุงเทพฯ. 828 น.
- สุรัชย์ ชลดำรงกุล. 2557. คู่มือผีเสื้อเขตสงวนชีวมณฑลห้วยทาก
 จังหวัดลำปาง. สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช,
 กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช. กรุงเทพฯ. 178 น.
- สุรัชย์ ชลดำรงกุล และมนัส รวดเร็ว. 2558. บันทึกผีเสื้อ 2nd, (BUTTER
 FLIES AND SKIPPERS). สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช,
 กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช. กรุงเทพฯ. 298 น.
- Ek-Amnauy. P. 2006. Butterflies of Thailand. Amarin Printing and
 Publishing Co., Ltd. Bangkok. 943 pp.
- Pinratana. A. 1983. Butterflies in Thailand, volume two.
 The Viratham Press, Bangkok. 71 pp.
- Pinratana. A. 1983. Butterflies in Thailand, volume four.
 The Viratham Press, Bangkok. 215 pp.
- Pinratana. A. 1985. Butterflies in Thailand, volume five.
 The Viratham Press, Bangkok. 152 pp.
- Pinratana. A. 1988. Butterflies in Thailand, volume six.
 The Viratham Press, Bangkok. 60 pp.
- Pinratana. A. and J.N. Eliot. 1992. Butterflies in Thailand,
 volume one. Bosco Offset, Bangkok. 78 pp.
- Pinratana. A. and J.N. Eliot. 1996. Butterflies in Thailand,
 volume three. Bosco Offset, Bangkok. 140 pp.
- Roskov Y., Abucay L., Orrell T., Nicolson D., Flann C., Bailly N., Kirk P.,
 Bourgoin T., DeWalt R.E., Decock W., De Wever A., eds.
 (2016). Species 2000 & ITIS Catalogue of Life, 28th April 2016.
 Digital resource at www.catalogueoflife.org/col. Species2000:
 Naturalis, Leiden, the Netherlands. ISSN 2405-8858.

ดัชนีชื่อสามัญผีเสื้อ

ผีเสื้อกะทกรกธรรมดา	90-91	ผีเสื้อใบไม้ใหญ่	132-133
ผีเสื้อกะลาลีแดงเปรี๊ต	152-153	ผีเสื้อประกายฟ้า	202-203
ผีเสื้อกะลาลีธรรมดา	150-151	ผีเสื้อปลายปีกส้มใหญ่	72-73
ผีเสื้อขอบไร้จุด	192-193	ผีเสื้อปาซา	116-117
ผีเสื้อขาวแคระ	74-75	ผีเสื้อปีกไขใหญ่	118-119
ผีเสื้อขาวหางรี	176-177	ผีเสื้อแผนที่แดงลายประ	94-95
ผีเสื้อเคทเท	164-165	ผีเสื้อไผ่ลายธรรมดา	100-101
ผีเสื้อจระกามีลาย	110-111	ผีเสื้อพุ่มไม้ธรรมดา	190-191
ผีเสื้อจระกานอนยี่โก	108-109	ผีเสื้อแพนซีตาลไหม้	126-127
ผีเสื้อจิวหนอนมะพร้าว	220-221	ผีเสื้อแพนซีเทา	122-123
ผีเสื้อช่างร่อน	134-135	ผีเสื้อแพนซีฟ้า	130-131
ผีเสื้อเชิงลายธรรมดา	24-25	ผีเสื้อแพนซีชมพู	120-121
ผีเสื้อเงรธรรมดา	68-69	ผีเสื้อแพนซีสีตาล	128-129
ผีเสื้อเงรภูเขา	70-71	ผีเสื้อแพนซีเหลือง	124-125
ผีเสื้อเงรสามจุด	66-67	ผีเสื้อฟ้าเมื่อยลายธรรมดา	76-77
ผีเสื้อดำจุดขอบ	196-197	ผีเสื้อฟ้าไม้กุ่มดเลียง	194-195
ผีเสื้อตาลพุ่มต้นกลาง	146-147	ผีเสื้อฟ้าหนอนมะนาว	178-179
ผีเสื้อตาลพุ่มสามจุดเรียง	148-149	ผีเสื้อฟ้าห้อยสิดล้า	188-189
ผีเสื้อตาลหนามดำ	92-93	ผีเสื้อฟ้าอะเคเซียธรรมดา	204-205
ผีเสื้อแต้มแสดสีคล้า	186-187	ผีเสื้อม่วงใบไม้	170-171
ผีเสื้อถืองทองธรรมดา	46-47	ผีเสื้อมัลลาลายจุด	32-33
ผีเสื้อแถบขาว	142-143	ผีเสื้อโยมา	168-169
ผีเสื้อนิลกายธรรมดา	206-207	ผีเสื้อลายต่างตาลแดง	212-213
ผีเสื้อนิลเหลือบฟ้า	172-173	ผีเสื้อละอะทะปาไฟ	138-139
ผีเสื้อบารอนเทา	114-115	ผีเสื้อสะพายขาวปีกโค้ง	136-137
ผีเสื้อบารอนหนอนมะม่วง	112-113	ผีเสื้อสะพายฟ้า	34-35
ผีเสื้อบินเร็วยักษ์	216-217		
ผีเสื้อใบไม้เล็ก	102-103		

ฝั่เลื้อยสายัณห์สีตาลใหญ่	144-145	ฝั่เลื้อยหนอนมะนาว	38-39
ฝั่เลื้อยสีหมากสุกปีกหัก	182-183	ฝั่เลื้อยหนอนมะพร้าวขนปุย	84-85
ฝั่เลื้อยเลื้อยดาวใหญ่	156-157	ฝั่เลื้อยหนอนมะพร้าวใต้จุดธรรมดา	
ฝั่เลื้อยหนอนกล้วยไม้ป่า	180-181		224-225
ฝั่เลื้อยหนอนกะหล่ำเล็ก	80-81	ฝั่เลื้อยหนอนมะพร้าวธรรมดา	
ฝั่เลื้อยหนอนกะหล่ำอินเดีย	78-79		104-105
ฝั่เลื้อยหนอนกาฝากจุดแดง	60-61	ฝั่เลื้อยหนอนมะพร้าวลายจุด	
ฝั่เลื้อยหนอนกาฝากใต้ปีกแดง	64-65		106-107
ฝั่เลื้อยหนอนกาฝากธรรมดา	62-63	ฝั่เลื้อยหนอนไม้ผลธรรมดา	200-201
ฝั่เลื้อยหนอนกาฝากปีกบนแดง	58-59	ฝั่เลื้อยหนอนไม้ผลสีแดง	198-199
ฝั่เลื้อยหนอนคูนธรรมดา	52-53	ฝั่เลื้อยหนอนละหู่ธรรมดา	88-89
ฝั่เลื้อยหนอนคูนเหลือง	54-55	ฝั่เลื้อยหนอนละหู่ลายหยัก	86-87
ฝั่เลื้อยหนอนจำปีจุดแยก	30-31	ฝั่เลื้อยหนอนหญ้าแถบหยัก	222-223
ฝั่เลื้อยหนอนจำปีธรรมดา	26-27	ฝั่เลื้อยหนอนหนามกะทกรก	82-83
ฝั่เลื้อยหนอนใบกุ่มขอบตาลไหม้		ฝั่เลื้อยหน้าเข็มสีตาล	208-209
	50-51	ฝั่เลื้อยหางดาบธรรมดา	28-29
ฝั่เลื้อยหนอนใบกุ่มเส้นดำ	48-49	ฝั่เลื้อยหางดิ่งชะอ้อน	42-43
ฝั่เลื้อยหนอนใบรักชิตยาว	154-155	ฝั่เลื้อยหางดิ่งธรรมดา	44-45
ฝั่เลื้อยหนอนใบรักธรรมดา	96-97	ฝั่เลื้อยหางดิ่งนางระเวง	40-41
ฝั่เลื้อยหนอนใบรักฟ้าใหญ่	166-167	ฝั่เลื้อยหางดุ่มจุดชมพู	36-37
ฝั่เลื้อยหนอนใบรักลายเสือ	98-99	ฝั่เลื้อยเหลืองสยามลายขีด	56-57
ฝั่เลื้อยหนอนปาล์มแถบเพศยาว		ฝั่เลื้อยเหลืองหนามแถบจาง	158-159
	226-227	ฝั่เลื้อยเหลืองหนามธรรมดา	160-161
ฝั่เลื้อยหนอนปาล์มใหญ่	210-211	ฝั่เลื้อยเหลืองหนามประดับเพชร	
ฝั่เลื้อยหนอนพุทราแถบฟ้า	184-185		162-163
ฝั่เลื้อยหนอนพุทราธรรมดา	174-175	ฝั่เลื้อยอาร์ชดุกธรรมดา	140-141
ฝั่เลื้อยหนอนมันใบกล้วยธรรมดา			
	214-215		
ฝั่เลื้อยหนอนมันใบมะพร้าว	218-219		

ดัชนีชื่อพืชอาหารของตัวหนอน

กระเช้าทอง	36, 46	ขม้น	206, 222, 226
กระเช้าฝัด	36, 46	ช้อยน้ำ	116
กระดั่งงาจีน	26	ขาไก่	120, 132
กระดั่งงาไทย	170	ข้าวสารดอกเล็ก	98
กระโดน	164	ข้าวสารดอกใหญ่	98
กระตมมาบ่า	166	ชีเหล็ก	52, 68, 70
กระทุ่มเนิน	142	เข็ม	136
กระพี้จั่น	188	เขยตาย	38, 40, 44, 192, 196
กระวาน	34	ครามเถา	98, 108, 110
กล้วย	214, 216	คะน้ำ	80
กลอย	26	คันธูลี	154
กะเจียน	32	เครืองูเห่า	40, 42
กะทกรก	82, 90	เครือปลาสงแดง	108, 110
กะลา	206	เครือยาง	110
กะหล่ำ	80	แคบ้าน	66
กัลปพฤกษ์	52	จั่ว	150
กาฝาก	58, 62, 64	จุมูกปลาหลด	98, 154
กาฝากมะม่วง	58, 60, 62, 64	จั่ง	104
กาฝากไม้โพไทร	64	จำปา	26, 28, 30, 34
กาฝากเหลือง	60	จำปี	26, 30
การบูร	34	จำปีแขก	26
การเวก	26	จิกนา	164, 176
กำจัดหน่วย	42	ชะอม	204
กุ่มน้ำ	48, 50, 70, 72	ช้างงาเดียว	40
กุ่มบก	48, 50, 72	ชิงช้าชาลี	134
แก้วชมพู	108, 110	ชุมเห็ดไทย	54, 66, 68
ขจร	98	เชียด	24, 34
ขนุน	102		

แดง	66, 92, 198	บาทยา	118
ด้อยตั้ง	120, 122, 124,	บุญนาค	30
	126, 128, 130, 168	เบญจวรรณ	82
ตะขบควาย	156	ประดู่	60
ตะขบป่า	156	ประด้นวล	58, 62, 64
ตะเคียนทอง	202	ปอแก้ว	82
ตะแบกเกรียบ	200	ปาล์มขด	104
ตะแบกนา	194, 176	ปาล์มชวา	210
ดาว	104	ปาล์มน้ำมัน	84, 224
ดำแยะเครือ	86	ปาล์มสามทาง	104, 218
ด้ว	140	ปาล์มสิบสองปันนา	224
ตีนนก	82	ผักแครด	118
เต่าร้าง	104	ผักบุ้ง	90
ถั่วเลี่ยนป่า	150, 152, 182	ผักปลาบ	90
เถาหัวใจมียาง	154	ผักสาบ	90
เถาเอ็นอ่อน	154, 166	ผักเลี่ยนขน	74
ทรงบาดาล	54, 66, 70	ผักเลี่ยนผี	74
ทังเก	40	ไผ่บง	138
ทุเรียนเทศ	26, 30	ไผ่เปาะ	144
เทพธำโร	34	ไผ่รวก	100, 138, 144
ไทรย้อย	108, 110	ฝ้าย	86
นมแมว	26, 28	พญาวานร	102
นมวัว	26, 30	พินู	212
นวลนกเขา	154	พิพวนน้อย	28
น้อยหน้า	26, 30	พุทรา	174, 184
น้อยโหน่ง	34	เพี้ยฟาน	42
น้ำข้าวเขา	40	โพขนุน	108, 110
น้ำใจใคร่	170	ไฟเดือนห้า	96, 98, 166
บานดึก	96, 166	มะกรูด	38, 44

มะกล่ำต้น	160	สนประดิพัทธ์	86
มะขวิด	38	สนุ่น	156
มะขามเต่า	158	ส้มเกลี้ยง	40, 44
มะขามเทศ	66	ส้มเขียวหวาน	40, 44
มะค่าโมง	162	ส้มจี๊ด	38, 40, 44
มะเดื่อเทา	96, 166	ส้มป่อย	204
มะเดื่ออุทุมพร	94, 96, 108, 110,	ส้มเลี่ยนขาว	78, 74
	116	ส้มโอ	38, 44
มะตูม	38, 44	สละไทย	214
มะนาว	38, 40, 178	ส่องฟ้าแดง	40
มะนาวควาย	40, 44	สะแอะ	74, 76
มะนาวเทศ	42	สันโลก	38
มะพร้าว	84, 104, 106, 210,	สายหยุด	26
	218, 224	สำเหล้า	28, 30
มะม่วง	96, 166, 176, 206	เสม็ด	156
มะหวด	96, 166, 172	เสาวรส	90
มันเทศ	90	แสลงสาร	68, 70
มูกเขา	30	หงส์เหิน	96, 166
ย่านนมควาย	28	หญ้ากบไฟ	220
ยี่โถ	108, 110	หญ้าเกล็ดปลา	120, 122, 124,
ยี่หุบหนู	30		126, 128, 130,
รัก	96, 98, 154, 166		132, 168
รักใหญ่	166	หญ้ามะเลเขียว	146
ราชพฤกษ์	52, 54, 66, 68, 70	หญ้าหัวโม่ง	148
ละหุ่ง	86, 88, 90	หนามมะเค็ด	156
ลำดวน	26	หนามวัวช้าง	56, 76
ลำไย	186	หมากเขียว	104, 224
สกุณี	208	หมากแดง	84, 104
สนทะเล	86	หมากสง	104, 106

หมีเหม็น	24, 34
หลิว	156
หลุมนก	170
หว่าซี้กวาง	170
หวาย	84, 104, 106, 218, 224
หัสคุณ	38, 42
หางนกยูงฝรั่ง	66
หูหมี	36
หูหมีชน	46
อบเชยเทศ	34, 176, 190
อโคกเซนดาเบรียล	26, 28, 30, 34
อังกาบหนู	156
เอื้องกุหลาบพวง	180